

COI Focus

SOEDAN

Veiligheidssituatie in de Two Areas

20 februari 2020 (update)

Cedoca

Oorspronkelijke taal: Nederlands

DISCLAIMER:

Dit COI-product is geschreven door de documentatie- en researchdienst Cedoca van het CGVS en geeft informatie voor de behandeling van individuele verzoeken om internationale bescherming. Het document bevat geen beleidsrichtlijnen of opinies en oordeelt niet over de waarde van het verzoek om internationale bescherming. Het volgt de richtlijnen van de Europese Unie voor de behandeling van informatie over herkomstlanden van april 2008 en is opgesteld conform de van kracht zijnde wettelijke bepalingen. De auteur heeft de tekst gebaseerd op een zo ruim mogelijk aanbod aan zorgvuldig geselecteerde publieke informatie en heeft de bronnen aan elkaar getoetst. Het document probeert alle relevante aspecten van het onderwerp te behandelen, maar is niet noodzakelijk exhaustief. Als bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet vernoemd worden, betekent dit niet dat ze niet bestaan hebben.

Alle gebruikte bronnen staan kort vermeld in een voetnoot en uitgebreid beschreven in een bibliografie achteraan het document. Bronnen die geconsulteerd maar niet gebruikt werden, staan in een lijst van geraadpleegde bronnen. In uitzonderlijke gevallen worden bronnen niet bij naam genoemd. Wie specifieke informatie uit dit document gebruikt, moet de bronverwijzing uit de bibliografie vermelden.

Publicatie of verspreiding van dit document is alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

This COI-product has been written by Cedoca, the Documentation and Research Department of the CGRS, and it provides information for the processing of individual applications for international protection. The document does not contain policy guidelines or opinions and does not pass judgment on the merits of the application for international protection. It follows the Common EU Guidelines for processing country of origin information (April 2008) and is written in accordance with the statutory legal provisions.

The author has based the text on a wide range of public information selected with care and with a permanent concern for crosschecking sources. Even though the document tries to cover all the relevant aspects of the subject, the text is not necessarily exhaustive. If certain events, people or organisations are not mentioned, this does not mean that they did not exist.

All the sources used are briefly mentioned in a footnote and described in detail in a bibliography at the end of the document. Sources which have been consulted but which were not used are listed as consulted sources. In exceptional cases, sources are not mentioned by name. When specific information from this document is used, the user is asked to quote the source mentioned in the bibliography.

This document can only be published or distributed with the written consent of the Office of the Commissioner General for Refugees and Stateless Persons.

Inhoudstafel

Lijst met afkortingen	3
Inleiding	4
1. Korte geschiedenis	6
1.1. Geografische situatie en bevolking	6
1.2. Het conflict	7
2. Huidige toestand van het conflict	10
2.1. De militaire coup en de interim-regering	10
2.2. Vredesonderhandelingen	13
2.3. De huidige toestand van het conflict.....	15
3. Strijdende partijen	17
3.1. SPLM/A-N	17
3.2. Sudan Armed Forces (SAF) en regeringsgezinde milities	18
4. Typologie van het geweld	20
4.1. Aantal incidenten	20
4.2. Aard van de incidenten	21
5. Doelwitten van het geweld	23
6. Geografische verdeling	24
7. Verplaatsingen van de bevolking	28
7.1. IDP's	28
7.2. Vluchtelingen	31
8. Impact van het geweld op het dagelijkse leven	31
8.1. Toegang tot humanitaire hulp.....	31
8.2. Voedselvoorziening	32
8.3. Gezondheidszorg	35
8.4. Onderwijs	36
8.5. Bewegingsvrijheid.....	37
Samenvatting	40
Bibliografie	41

Lijst met afkortingen

ACJPS	African Centre for Justice and Peace Studies
ACLED	Armed Conflict Location & Event Data Project
AI	Amnesty International
AUHIP	African Union High Implementation Panel
CPA	Comprehensive Peace Agreement
CRP	Central Reserve Police
DBA	Darfur Bar Association
DFAT	(Australian) Department of Foreign Affairs and Trade
DIS	Danish Immigration Service
DRDC	Darfur Relief and Documentation Centre
DWAG	Darfur Women Action Group
FEWS	Famine Early Warning Systems Network
FFC	Forces for Freedom and Change
HART	Humanitarian Aid Relief Trust
HUDO	Human Rights and Development Organization
HRW	Human Rights Watch
HSBA	Human Security Baseline Assessment (Small Arms Survey)
ICG	International Crisis Group
IDMC	Internal Displacement Monitoring Centre
IDP	Internally Displaced Person
IRIN	Integrated Regional Information Networks
IRRI	International Refugee Rights Initiative
KACE Sudan	Al-Khatim Adlan Center for Enlightenment
LOST	Law Organization Science and Technology
MEMO	Middle East Monitor
NCP	National Congress (Party)
NHRMO	National Human Rights Monitors Organisation
NISS	Intelligence and Security Service
NMP	Nuba Mountains Peoples Foundation
OCHA	United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs
PDF	Popular Defense Forces
RSF	Rapid Support Forces
SAF	Sudan Armed Forces
SCOC	Sudanese Church of Christ (SCOC)
SDFG	Sudan Democracy First Group
SIHA	Strategic Initiative for Women in the Horn of Africa
SKBN Coordination Unit	South Kordofan Blue Nile Coordination Unit
SPLM/A-N	Sudan People's Liberation Movement/Army – North
TMC	Transitional Military Council
UNHCR	United Nations Office of the High Commissioner for Refugees
USCIRF	United States Commission on International Religious Freedom
USDOS	United States Department of State

Inleiding

Deze COI Focus beschrijft het conflict in de Two Areas in het zuiden van Soedan en analyseert de veiligheidssituatie in deze deelstaten sinds januari 2019. Dit document is een update van de COI Focus van 22 januari 2019. Het onderzoek werd afgesloten op 18 februari 2020.

De term Two Areas verwijst naar twee zuidelijke deelstaten, Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl, waar de Soedanese regering verwickeld is in een gewapend conflict met de rebellenbeweging Sudan People's Liberation Movement – North (SPLM-N) en haar gewapende arm Sudan People's Liberation Army – North (SPLA-N). Dit document maakt geen onderscheid tussen de politieke en de militaire tak van de groepering en gebruikt doorlopend de afkorting SPLM/A-N.

De analyse van de veiligheidssituatie in de Two Areas bestaat uit acht hoofdstukken.

Het eerste hoofdstuk geeft een korte geschiedenis van de politieke en militaire ontwikkelingen in Soedan en in de zuidelijke deelstaten, gevolgd door een beschrijving van de huidige toestand van het conflict in het tweede hoofdstuk. In het derde hoofdstuk worden de hoofdrolspelers in het gewapende treffen in de Two Areas voorgesteld. Aan de ene kant van het front staan de rebellen van de SPLM/A-N, aan de andere kant de Soedanese strijdkrachten en regeringsgezinde milities. Het vierde en vijfde hoofdstuk bekijken achtereenvolgens de aard van het geweld en de doelwitten van het geweld. De geografische verdeling van het geweld wordt in een zesde hoofdstuk uit de doeken gedaan. Het zevende hoofdstuk handelt over de vluchtelingen uit de Two Areas in de buurlanden en over de interne ontheemden (*internally displaced persons*, IDP's) in Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl. De impact van het geweld op de bevolking komt tot slot aan bod in het achtste hoofdstuk.

Gedetailleerde informatie over de politieke en socio-economische situatie van de Nuba in Soedan, over de situatie van mensen afkomstig van de Two Areas in Khartoem en over migranten afkomstig van de Two Areas na terugkeer naar Soedan is te vinden in de [COI Focus van 22 januari 2019](#).

Cedoca raadpleegde Soedanese lokale media en media uit de diaspora zoals Sudan Tribune of Radio Dabanga. Het conflict in de Two Areas wordt voorts belicht door, enerzijds, Soedanese ngo's zoals African Centre for Justice and Peace Studies (ACJPS), Human Rights and Development Organization (HUDO) of National Human Rights Monitors Organisation (NHRMO) en, anderzijds, internationale organisaties zoals Human Rights Watch (HRW), Amnesty International (AI), International Refugee Rights Initiative (IRRI) of International Crisis Group (ICG). Verder bevatten ook rapporten van gouvernementele en intergouvernementele bronnen, zoals het United States Department of State (USDOS) en verschillende agentschappen van de Verenigde Naties (VN) waardevolle informatie. De internationale pers besteedt over het algemeen erg weinig aandacht aan de Two Areas.

Gezien de beperkte toegang tot het conflictgebied voor pers, activisten en hulpverleners is een exhaustief overzicht van de gewelddadige incidenten en de mensenrechtenschendingen niet mogelijk. Voor statistische gegevens over het aantal incidenten en slachtoffers deed Cedoca een beroep op rapporten van enkele Soedanese ngo's zoals ACJPS, NHRMO en HUDO die af en toe cijfers publiceren.

Deze COI Focus maakt ook gebruik van cijfergegevens over veiligheidsincidenten uit de databank van het Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), een Amerikaanse non-profitorganisatie die informatie over conflicten verzamelt, analyseert en in kaart brengt. Ervaren onderzoekers verzamelen de data op basis van een brede waaier van lokale, regionale en internationale nieuwsbronnen en organisaties. Voor Soedan zijn dat onder meer de VN-Veiligheidsraad (UNSC), het United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), het African Centre for Justice and Peace Studies (ACJPS), Radio Dabanga, Al Rakoba, Sudan Tribune en het Darfur Relief and Documentation Centre. De databank is publiek beschikbaar op de website van ACLED en wordt voortdurend aangevuld en bijgewerkt wanneer nieuwe informatie (al dan niet over een reeds ingevoerd incident) aan het licht

komt.¹ De cijfers van ACLED die Cedoca in deze COI Focus gebruikt zijn opgevraagd op 23 november 2019 (via de export tool). De inventaris van ACLED geeft het type van geweld, de actoren van geweld, een beschrijving van de incidenten, de locatie en het aantal dodelijke slachtoffers weer.² ACLED wijst erop dat de verzamelde gegevens in zekere mate de prioriteiten van de verslaggeving door media en organisaties weerspiegelen en dat een onderschatting van het geweld zodoende mogelijk is.³ In zijn *Codebook* licht ACLED de toegepaste methodologie voor de invoering en voortdurende controle van de data uitgebreid toe.⁴ Gelet op de methodologie, codering en invoering van gegevens kunnen de cijfers van ACLED volgens Cedoca slechts beschouwd worden als een schatting en indicatie van de tendensen met betrekking tot geweld in een bepaalde periode.

Cedoca volgt de veiligheidsomstandigheden in Soedan voortdurend op. Bij fundamentele ontwikkelingen die de situatie ter plaatse aanzienlijk veranderen, zal Cedoca deze COI Focus zo snel mogelijk bijwerken.

¹ ACLED, *Coding review Process*, 10/04/2019, [url](#)

² ACLED, *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) Codebook*, 10/04/2019, [url](#)

³ ACLED, *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED). Guide for Media Users*, 10/04/2019, [url](#)

⁴ ACLED, *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) Codebook*, 10/04/2019, [url](#)

1. Korte geschiedenis

1.1. Geografische situatie en bevolking

De Two Areas omvatten de twee zuidelijke deelstaten Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl.

Map of the 'Two Areas', South Kordofan and Blue Nile⁵

De staat Zuid-Kordofan, die aan Zuid-Soedan grenst, heeft als hoofdstad Kadugli, en is onderverdeeld in vijf districten: Kadugli, Dilling, Rashad, Abu Jibeha en Talodi. De Nuba Mountains bevinden zich in het centrum van deze staat.

Het Sudan Consortium, een coalitie van Afrikaanse ngo's die actie voeren rond Soedan, schat het inwonersaantal van Zuid-Kordofan in 2016 op een miljoen, waarvan de meerderheid ontheemd zijn of ingrijpend worden getroffen door het conflict.⁶ In juli 2015 telt AI 1,4 miljoen inwoners, waarvan een derde IDP's.⁷ Onderzoeker Guma Komey heeft het in 2016 over 2,5 miljoen inwoners, met een meerderheid etnische Nuba.⁸

De Baggara, voornamelijk nomadische veehouders, vormen de belangrijkste Arabische gemeenschap in Zuid-Kordofan, met de Misseriya en Hawazma als grootste etnische groepen.⁹ Onderzoeker Guma Komey vermeldt verder nog de Jellaba, handelaars afkomstig uit het noorden van Soedan met nauwe banden met de politieke elite, en de Fulani of Fellata die oorspronkelijk uit West-Afrika migreerden. HUDO vermeldt nog de Fur en Masalit.¹⁰

De term Nuba is een verzamelnaam voor tientallen diverse etnische groepen die verschillende lokale talen spreken en christelijke, islamitische of traditionele geloofsovertuigingen aanhangen. De Nuba

⁵ HRW, 22/05/2017, [url](#)

⁶ Sudan Consortium, 2016, p. 11, [url](#)

⁷ AI, 07/2015, p. 12, [url](#)

⁸ Komey G. K., 09/2016, pp. 4-5, [url](#)

⁹ Komey G. K., 09/2016, pp. 4-5, [url](#) ; AI, 07/2015, p. 7, [url](#) ; IRRI, 04/2015, p. 9, [url](#)

¹⁰ HUDO, 11/02/2018, p. 4, [url](#) ; Komey G. K., 09/2016, pp. 4-5, [url](#)

wonen in de zone rond Kadugli en in de Nuba Mountains. Deze gemeenschappen delen, ondanks hun diversiteit, fundamentele culturele praktijken en geloofssystemen, en beschouwen zich over het algemeen ook als Nuba, aldus Sudan Consortium. Soedanees Arabisch is de *lingua franca* van deze gemeenschappen, aldus IRRI. Het Australische ministerie van Buitenlandse Zaken (Department of Foreign Affairs and Trade, DFAT) schat hun aantal, in Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl, op 3,7 miljoen.¹¹ Hoewel de politie en het Soedanese leger (SAF) grotendeels uit Nuba bestaan, aldus de Nuba Mountains Peoples Foundation (NMP), zijn Nuba nauwelijks vertegenwoordigd in de regering, op andere bestuurlijke niveaus of op hogere posten binnen de veiligheidsdiensten zoals het leger en de politie.¹²

Blauwe Nijl ligt in het zuidoosten van Soedan en grenst aan Zuid-Soedan en Ethiopië. De staat, die Damazin als hoofdstad heeft en door de rivier Blauwe Nijl wordt doorkruist, is onderverdeeld in zes districten: Damazin, Tadamon, Bau, Roseires, Geissan en Kurmuk. Blauwe Nijl wordt van de andere deelstaat Zuid-Kordofan gescheiden door de Zuid-Soedanese staat Upper Nile.¹³ Blauwe Nijl heeft waardevolle grondstoffen en de meest vruchtbare grond van Soedan.¹⁴ Volgens een omstreden volkstelling in 2008 telde de staat op dat moment 832.000 inwoners.¹⁵

Ook in Blauwe Nijl wonen zowel gemeenschappen van Afrikaanse als van Arabische origine.¹⁶ IRRI schetst de bevolking van de staat als volgt: tot de inheemse gemeenschappen, elk met een eigen taal en meestal landbouwers en veehouders, behoren onder meer de Ingessana en de Uduk; tot de recenter geïmmigreerde groepen behoren zowel Soedanese Arabische als niet-Arabische gemeenschappen naast West-Afrikaanse inwijkelingen, Fulani of Fellata genoemd.¹⁷ Minority Rights Group stelt dat de Berta de grootste etnische groep vormen in Blauwe Nijl, naast de Ingessana, Hamaj, Funj en andere Afrikaanse gemeenschappen. Arabische stammen zoals de Kenana en Hamada en enkele gemeenschappen die naar de regio migreerden zoals de Fulani en de Hausa wonen tevens in Blauwe Nijl. Alle groepen in de regio zijn moslims, volgens Minority Rights Groups.¹⁸

1.2. Het conflict

Van 1983 tot 2005 woedt de tweede Soedanese burgeroorlog tussen het centrale gezag in Khartoem en de Sudan People Liberation Army (SPLA), de Zuid-Soedanese opstandelingen. Deze oorlog vindt haar besluit in het Comprehensive Peace Agreement (CPA) van 2005 en de bij referendum goedgekeurde onafhankelijkheid van Zuid-Soedan in juli 2011.¹⁹

In juni en september 2011 breken respectievelijk in Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl gewapende conflicten uit tussen het Soedanese leger en de rebellengroep Sudan People's Liberation Movement/Army-North (SPLM/A-N).²⁰ Dit conflict wordt gevoed door kwesties die in het CPA van 2005 niet worden uitgeklaard of die achteraf onvoldoende worden geïmplementeerd, zoals de centralisering van macht en rijkdom in Khartoem, een toenemende religieuze en etnische homogenisering van de

¹¹ Het is niet duidelijk of het DFAT ook de Nuba in andere delen van Soedan, zoals in de hoofdstad Khartoem, meetelt: Australian Government - DFAT, 27/04/2016, p. 12, [url](#); RVI (Ryle J. e.a. (eds.)), 2011, [url](#); Sudan Consortium, 2016, p. 11, [url](#); NMP, 04/2015, p. 1, [url](#); IRRI, 04/2015, p. 9, [url](#); Minority Rights Group International, 06/2018, [url](#)

¹² NMP, 04/2015, p. 8, [url](#)

¹³ IRRI, 09/2016, p. 3, [url](#)

¹⁴ IRIN, 2016, [url](#)

¹⁵ IRRI, 09/2016, p. 21, [url](#)

¹⁶ HUDO, 11/02/2018, p. 4, [url](#); Komey G. K., 09/2016, pp. 4-5, [url](#)

¹⁷ IRRI, 09/2016, p. 9, [url](#)

¹⁸ SudaNow, 24/10/2019, [url](#)

¹⁹ Small Arms Survey (De Alessi B.), 08/2015, p. 12, [url](#)

²⁰ NHRMO, *Civilian perspectives on the current ceasefire [...]*, 09/2018, p. 1, [url](#); Komey G. K., 09/2016, p. 14-15, [url](#)

maatschappij en zelfbestuur voor de Two Areas. Een erg controversiële gouverneursverkiezing in Zuid-Kordofan in 2011 steekt het vuur aan de lont.²¹ IRRI wijst voorts op de decennialange spanning tussen de overheid en de lokale bevolking rond landverdeling, ontginning van natuurlijke rijkdommen en onderontwikkeling.²² Volgens het DFAT kent het conflict in de Two Areas politieke, etnische en religieuze drijfveren.²³

Vanaf 2012 voert het Soedanese leger tijdens het droge seizoen grootschalige militaire offensieven uit ter land en in de lucht. Luchtbombardementen met Antonovs op de burgerbevolking in gebieden in de Two Areas die in handen zijn van de SPLM/A-N en burgers die in grotten of in zelfgegraven *foxholes* schuilen zijn een van de meest typische kenmerken van de oorlog. Hoewel het conflict grote bevolkingsverplaatsingen veroorzaakt en burgerslachtoffers maakt, verandert er sinds de eerste weken relatief weinig aan de situatie op het terrein. De SPLM/A-N hebben grote delen van de Nuba Mountains in handen, terwijl de Soedanese overheid de belangrijkste steden controleert.²⁴

In april 2014 start de regering *Operation Decisive Summer* waarmee ze de verschillende rebellenbewegingen in Darfoer en in de Two Areas hoopt klein te krijgen. Het Soedanese leger schroeft haar grondoffensieven en luchtaanvallen tegen rebellegebied op.²⁵ Tijdens de tweede fase van dit grote regeringsoffensief in de eerste helft van 2015 escaleert het conflict verder.²⁶ Verschillende bronnen stellen dat het Soedanese regeringsleger een uitputtingsoorlog voert door landbouwgronden en waterbronnen in rebellegebied te treffen met luchtaanvallen en de voedselvoorziening over de frontlijnen te ontregelen om zo de burgers uit deze regio's te drijven. De beperkte toevoer van voedingswaren en de stijging van de marktprijzen leiden in de tweede helft van 2015 tot hongersnood in een aantal door rebellen gecontroleerde geïsoleerde gebieden, aldus UNOCHA.²⁷

Eind maart 2016 start het regeringsleger haar voorlopig laatste grote offensief. In het voorjaar van 2016 worden 10.000 Rapid Support Forces (RSF) naar Blauwe Nijl gestuurd.²⁸ Na groeiende onvrede bij de lokale bevolking over het gedrag van de milities worden de RSF opnieuw uit de regio teruggetrokken.²⁹ Daar waar Nuba Reports de vijandelijkheden, die traditioneel tijdens het droge seizoen plaatsvinden, minder intensief noemt dan de voorgaande jaren, stelt ACLED dat de luchtbombardementen net bijzonder hevig zijn.³⁰ De SAF trachten Kauda, de hoofdstad van het door de rebellen gecontroleerde gebied, te veroveren. Tegelijkertijd hervat het regime de luchtaanvallen op de Nuba Mountains. De gevechten zorgen voor tienduizenden IDP's. Getuigen verklaren dat regeringsmilities dorpen in brand steken en bewoners doden.³¹

AI stelt in september 2016 dat veel grondoffensieven en luchtaanvallen van het Soedanese leger burgerdoelwitten in het vizier nemen. Grote aantallen burgers vinden tussen 2011 en 2016 de dood. Vele anderen ondergaan ernstige en systematische mensenrechtenschendingen op het vlak van gezondheidszorg, onderwijs, voedsel- en watervoorziening en huisvesting, aldus AI.³² Ook de

²¹ UNSC, 06/03/2017, p. 3, [url](#) ; Komey G. K., 09/2016, p. 14-15, [url](#) ; AI, 07/2015, p. 7, [url](#) ; IRRI, 09/2016, pp. 21-22, [url](#) ; IRRI, 04/2015, p. 10, [url](#) ; Small Arms Survey (De Alessi B.), 08/2015, pp. 14-15, [url](#)

²² IRRI, 09/2016, pp. 4-5, 14, [url](#)

²³ Australian Government - DFAT, p. 12, [url](#)

²⁴ Komey G. K., 09/2016, pp. 14-15, [url](#) ; IRRI, 09/2016, p. 21-22, [url](#) ; IRRI, 04/2015, p. 4, [url](#) ; Small Arms Survey (De Alessi B.), 08/2015, pp. 49-51, [url](#) ; ACLED (Wigmore-Shepherd D.), 10/06/2016, [url](#)

²⁵ IRRI, 04/2015, p. 11-12, [url](#)

²⁶ UNSC, 06/03/2017, p. 3-4, [url](#) ; ACJPS, s.d., p. 6-7, 16-17, [url](#) ; AI, 09/2016, p. 8, [url](#)

²⁷ IRIN, 27/07/2016, [url](#) ; Foreign Policy (Rhodes T., John M.), 19/05/2016, [url](#) ; UNOCHA, 02/03/2016, [url](#) ; ACLED (Pinaud M.), 09/12/2016, [url](#)

²⁸ IRIN, 2016, [url](#) ; Foreign Policy (Rhodes T., John M.), 19/05/2016, [url](#) ; SDFG, s.d., [url](#)

²⁹ SDFG, s.d., [url](#)

³⁰ Nuba Reports, 31/03/2016, [url](#) ; ACLED (Pinaud M.), 09/12/2016, [url](#)

³¹ Nuba Reports, 31/03/2016, [url](#) ; IRIN, 27/07/2016, [url](#) ; Foreign Policy (Rhodes T., John M.), 19/05/2016, [url](#) ; Nuba Reports, 20/05/2016, [url](#) ; Nuba Reports, 27/05/2016, [url](#) ; Nuba Reports, 30/05/2016, [url](#) ; HRW, 22/05/2017, [url](#) ; AI, 09/2016, p. 8, [url](#)

³² AI, 09/2016, p. 3-4, [url](#)

SPLM/A-N schendt volgens AI de mensenrechten en het humanitaire recht tijdens hun grondoffensieven of mortieraanvallen op regeringsgebied.³³

Verschillende bronnen halen aan dat de frontlijnen sinds het eerste jaar van het conflict (2011) nauwelijks verschoven zijn.³⁴ Er werd door Cedoca geen recente informatie gevonden die deze stelling tegenspreekt.

In september 2015 kondigt de SPLM/A-N een unilateraal staakt-het-vuren af in Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl. Op 18 juni 2016, na het laatste legeroffensief, doet president al-Bashir hetzelfde. Sindsdien verlengen beide partijen deze bestanden meermaals. Beide partijen beschuldigen elkaar ook meermaals van schendingen.³⁵ Op 31 juli 2019 roept de SPLM/A-N al-Hilu een staakt-het-vuren uit tot 31 december 2019.³⁶ In oktober 2019 kondigt de Soedanese interim-regering een permanent staakt-het-vuren af in het gehele land.³⁷

Verschillende bronnen rapporteren, ondanks de wapenbestanden, in 2016 en 2017 in Zuid-Kordofan en in Blauwe Nijl nog aanvallen van beide partijen die aan weerszijden doden maken.³⁸ Niettemin merken de geraadpleegde bronnen op dat de Soedanese regering de grondoffensieven en luchtbombardementen grotendeels achterwege laat en dat er geen openlijke vijandigheden tussen de strijdende partijen meer worden opgetekend. Toch maken regeringsgezinde milities zich nog steeds schuldig aan plunderingen van vee bij lokale gemeenschappen in rebellegebied, die soms gepaard gaan met ontvoeringen en moord. Deze incidenten zorgen voor voedselschaarste in Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl en drijven vele burgers naar het door regeringstroepen gecontroleerde gebied, aldus NHRMO in oktober 2017.³⁹ In juni 2017 stelt International Crisis Group (ICG) dat de gewelddadige incidenten die sinds het laatste offensief hebben plaatsgevonden eerder zijn toe te schrijven aan lokale conflicten tussen milities over grondstoffen en vee.⁴⁰ De Soedanese mensenrechtenorganisatie NHRMO merkt in september 2018 op dat deze incidenten gedurende de voorgaande maanden gewelddadiger zijn geworden en er meer burgerdoden vallen.⁴¹

Begin maart 2018 verklaart de SPLM/A-N een aanval van het Soedanese leger te hebben afgeslagen.⁴² Eind april 2018 melden verschillende bronnen een aanval van de RSF op posities van de SPLM/A-N in de Ingessana Hills in Blauwe Nijl. De RSF verklaren hierbij grondgebied te hebben veroverd, terwijl de rebellen zeggen de aanval te hebben afgeslagen.⁴³ De geraadpleegde bronnen maken in 2018 verder geen melding van gevechten tussen de Soedanese strijdkrachten en de rebellen.

De Conflict Barometer van het Heidelberg Institute for International Conflict Research ziet in 2017 een de-escalatie van de "oorlog" in de Two Areas tot een "violent crisis".⁴⁴ De onafhankelijke VN-expert voor de mensenrechten in Soedan beschrijft in augustus 2018 de situatie in Zuid-Kordofan als relatief kalm.⁴⁵ NHRMO schrijft in september 2018 dat, ondanks de blijvende mensenrechtenschendingen, de

³³ AI, 07/2015, p. 7, [url](#)

³⁴ Small Arms Survey (De Alessi B.), 08/2015, p. 15, [url](#) ; Foreign Policy (Rhodes T., John M.), 19/05/2016, [url](#) ; IRRI, 09/2016, p. 21, [url](#)

³⁵ Nuba Reports, 28/02/2017, [url](#)

³⁶ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 23/11/2019, [url](#)

³⁷ Al Jazeera, 18/10/2019, [url](#); VOA, 16/10/2019, [url](#)

³⁸ Nuba Reports, 26/11/2016 [updated 08/12/2016], [url](#) ; HRW, 22/05/2017, [url](#) ; United Nations General Assembly – Human Rights Council, 27/07/2017, p. 9, [url](#) ; Xinhua, 22/02/2017, [url](#) ; Heidelberg Institute for International Conflict Research, 2018, pp. 103-104, [url](#)

³⁹ ACLED (Wigmore-Shepherd D.), 11/04/2017, [url](#) ; Act for Sudan e.a., 04/09/2018, [url](#) ; NHRMO, 10/2017, p. 2, [url](#) ; NHRMO, 09/2018, p. 1, [url](#) ; HRW, 22/05/2017, [url](#)

⁴⁰ ICG, 22/06/2017, [url](#)

⁴¹ NHRMO, s.d., [url](#)

⁴² Sudan Tribune, 04/03/2018, [url](#) ; NHRMO, s.d., [url](#)

⁴³ Sudan Tribune, 25/04/2018, [url](#) ; Dabanga, 30/04/2018, [url](#) ; SKBN Coordination Unit, 04/2018, p. 6, [url](#)

⁴⁴ Heidelberg Institute for International Conflict Research, 2018, pp. 103-104, [url](#)

⁴⁵ United Nations General Assembly – Human Rights Council, 13/08/2018, pp. 10-11, [url](#)

burgers in het rebellengebied haast “normaal” kunnen leven. Landbouwers en veetelers kunnen zich er nu veilig bewegen. Niettemin registreerde NHRMO in 2018 verschillende doden omwille van doelgerichte aanvallen van de SAF en daaraan verbonden milities tegen burgers op boerderijen. Verder merkt NHRMO, net als enkele internationale waarnemers, op dat de vluchten van de Soedanese luchtmacht in de Two Areas doorgaan, wat de diepe angst bij de burgerbevolking in leven houdt en de voedselvoorziening ontregelt.⁴⁶

2. Huidige toestand van het conflict

2.1. De militaire coup en de interim-regering

In oktober 2017 heffen de Verenigde Staten (VS) een reeks economische sancties op die ze vanaf de jaren 1990 geleidelijk aan Soedan hadden opgelegd omwille van het gewelddadige binnenlandse en buitenlandse beleid. De VS verwijzen voor deze beslissing onder meer naar de afname van offensieve militaire operaties van de Soedanese strijdkrachten en naar de opeenvolgende staakt-het-vurens in conflictgebieden.⁴⁷ De Amerikaanse sancties wegens steun aan terrorisme blijven evenwel van kracht en vormen een van de struikelblokken voor de economische heropleving van Soedan. Doordat het is opgenomen op de lijst van landen die steun bieden aan terroristische bewegingen komt Soedan immers niet in aanmerking voor schuldverlichting en financiering door geldschietters zoals het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Wereldbank.⁴⁸

Ondanks het einde van een aantal sancties kampt Soedan met een ernstige economische crisis. Na de devaluatie van de Soedanese pond in januari 2018 schiet de inflatie de hoogte in en verdubbelen de broodprijzen.⁴⁹ Sinds 2015 zijn er regelmatig economische protesten en politieke arrestaties⁵⁰, zoals opnieuw in januari 2018 met honderden arrestaties tot gevolg.⁵¹ In september 2018 ontslaat al-Bashir zijn volledige regering. De nieuwe eerste minister en regering moeten vooral het hoofd bieden aan de economische crisis met het oog op de presidentsverkiezingen van 2020.⁵²

Op 19 december 2018 wordt in de stad Atbara, 350 kilometer ten noorden van de hoofdstad Khartoem, geprotesteerd tegen de prijsstijging van brood en brandstof ten gevolge van het schrappen van overheidssubsidies.⁵³ De dagen daarop komen mensen de straat op in Khartoem en een aantal andere steden in het land. Op 23 december 2018 vinden betogingen plaats in de steden Umm Ruwaba in Noord-Kordofan en Al-Tartar in Zuid-Kordofan.⁵⁴ De regering antwoordt met geweld. AI schat het aantal doden na de eerste week van protesten op 37.⁵⁵

Tussen december 2018 en april 2019 komen burgers bijna dagelijks de straat op in het hele land. De Sudanese Professionals Association (SPA), een verzameling van vakbonden van artsen, advocaten en leraren, neemt de organisatie van de demonstraties op zich. Op 1 januari 2019 ondertekenen 22 burgergroepen en oppositiepartijen onder leiding van de SPA de Declaration for Freedom and Change.

⁴⁶ NHRMO, 09/2018, p. 3, [url](#) ; NHRMO, 04/2018, [url](#) ; NHRMO, 09/2018, p. 5, [url](#) ; Enough Project (Baldo S.), 07/2017, p. 18, [url](#) ; HART, 02/2018, p. 4, [url](#) ; IIRI, 09/2016, pp. 21-22, [url](#)

⁴⁷ ICG, 22/06/2017, [url](#) ; ICG (Taylor M.), 23/02/2018, [url](#) ; IRIN (Morland A.), 06/10/2017, [url](#)

⁴⁸ Reuters, 31/10/2019, [url](#) ; Africa Arguments, 20/11/2019, [url](#) ; ICG, 09/12/2019, [url](#)

⁴⁹ ICG (Taylor M.), 23/02/2018, [url](#)

⁵⁰ ICG (Taylor M.), 30/11/2016, [url](#) ; Le Monde (Tilouine J.), 15/01/2018, [url](#)

⁵¹ HRW, 29/01/2018, [url](#) ; AI, 15/02/2018, [url](#)

⁵² Le Monde, 10/09/2018, [url](#) ; Enough Project (Baldo S.), 11/2018, pp. 1-3, [url](#)

⁵³ Al Jazeera, 09/09/2018, [url](#)

⁵⁴ AI via Al Jazeera, 31/12/2018, [url](#) ; ACJPS, 13/03/2019, [url](#)

⁵⁵ MEMO, 24/12/2018, [url](#)

⁵⁵ AI via Al Jazeera, 31/12/2018, [url](#)

In de verklaring vragen de partijen al-Bashir om af te treden. De partijen willen een vierjarige overgangsregering waarna verkiezingen zouden volgen. In de maanden die volgen ondertekenen ook andere (gewapende) oppositiegroepen en vakbonden de verklaring. De ondertekenaars van deze verklaring komen bekend te staan als de Forces for Freedom and Change (FFC).⁵⁶

De aantallen demonstranten liggen volgens het Chr. Michelsen Institute (CMI), een onafhankelijk onderzoeksinstituut uit Noorwegen, een pak lager in de drie conflictregio's – Darfoer, Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl - vanwege de precaire veiligheidssituatie in deze gebieden. In de hoofdstad van Zuid-Kordofan komen enkele tientallen mensen op straat, in de staten Blauwe Nijl en Darfoer gaat het om duizenden mensen. In deze laatstgenoemde staten worden ook *sit-ins* georganiseerd voor militaire kantoren in Damazine, Nyala, El Fashir, Zaligi en Geneina. Vanuit de conflictgebieden reizen tevens demonstranten naar de hoofdstad om er mee te betogen met de massa in Khartoem.⁵⁷ Demonstranten in de conflictgebieden eisen onder meer dat de gouverneurs met nauwe banden met de National Congress Party (NCP) worden afgezet. Ze klagen voorts het systeem aan van nep ngo's die banden onderhouden met het regime van al-Bashir. Een ander probleem in deze regio's is het economisch wanbeheer van overheidsfunctionarissen, die voordeel halen uit het beheer van lokale goudmijnen zonder de opbrengsten te delen met de lokale bevolking.⁵⁸

Na twee maanden van bijna dagelijks protestmarsen over het hele land kondigt president Omar al-Bashir op 22 februari 2019 de noodtoestand af. Hij ontbindt de regering op het federale en provinciale niveau en benoemt veiligheidsofficieren aan het hoofd van de 18 regionale staten van het land. De repressie en het gebruik van geweld nemen toe na het uitroepen van de noodtoestand en HRW bericht eind februari 2019 over 51 doden sinds de aanvang van de protesten op 19 december 2018.⁵⁹

Op 6 april 2019 start een *sit-in* voor het hoofdkwartier van het leger in Khartoem. Twee dagen later scharen soldaten zich aan de zijde van de demonstranten en raken slaags met de veiligheidstroepen van de National Intelligence and Security Service (NISS). Op 11 april 2019 maakt het leger onder leiding van Ahmed Awad Ibn Auf met een staatsgreep een einde aan het bijna dertig jaar durende regime van president al-Bashir. Ibn Auf kondigt de vorming van een Transitional Military Council (TMC) aan die hij gedurende twee jaar zal leiden, waarna vrije en eerlijke verkiezingen zullen worden georganiseerd. Een dag na de militaire coup wordt onder druk van de betogende massa Abdel Fattah Abdelrahman Burhan aangesteld als nieuw hoofd van de TMC. Mohamed Hamdan Dagalo 'Hemeti', leider van de Rapid Support Forces (RSF), legt de volgende dag de eed af als nummer twee van de militaire overgangsraad.⁶⁰ Betogers blijven in grote aantallen aanwezig op de plaats van de *sit-in* voor het hoofdkwartier van het leger in Khartoem. De TMC voert het aantal soldaten en het aantal leden van de RSF op in de hoofdstad.⁶¹

Saoedi-Arabië en de Verenigde Arabische Emiraten schenken Soedan kort na het afzetten van de voormalige president 3 miljard dollar aan hulp als reddingslijn voor de nieuwe militaire leiders.⁶²

Na de coup beginnen gesprekken tussen de FFC en de TMC over de overdracht van de macht aan een burgerlijk bestuur. Op 3 juni 2019, middenin de aanhoudende impasse in de gesprekken tussen beide partijen, jagen mannen in RSF-uniformen de betogers op de locatie van de *sit-in* bloedig uiteen. Er vallen 118 doden en meer dan 700 gewonden.⁶³ De Peace and Security Council (PSC) van de

⁵⁶ SPA, 01/01/2019, [url](#)

⁵⁷ CMI, 13/07/2019, [url](#)

⁵⁸ CMI, 13/07/2019, [url](#); Sudan Tribune, 23/11/2019, [url](#)

⁵⁹ HRW, 01/02/2019, [url](#); HRW, 05/03/2019, [url](#); The Washington Post, 05/03/2019, [url](#)

⁶⁰ Dabanga, 13/04/2019, [url](#)

⁶¹ Sudan Tribune, 30/05/2019, [url](#)

⁶² Sudan Tribune, 21/04/2019, [url](#)

⁶³ Sudan Tribune, 25/06/2019, [url](#)

Afrikaanse Unie (AU) schorst het lidmaatschap van Soedan op en dreigt met verdere sancties indien de TMC er niet in slaagt de macht over te dragen tegen 30 juni 2019.⁶⁴

Begin juni 2019 stuurt de AU een gezant naar Khartoem om te bemiddelen tussen de TMC en de oppositie. De Ethiopische bemiddelaar Mahmoud Dirir en de speciale gezant van de AU voor Soedan houden afzonderlijke gesprekken met de twee partijen in Khartoem.⁶⁵

Op 30 juni 2019 komen in Khartoem en in de andere steden duizenden mensen de straat op. Bij deze protesten komen zeker 11 mensen om het leven.⁶⁶

Op 3 juli 2019 praten de TMC en de FFC voor het eerst opnieuw rechtstreeks met elkaar.⁶⁷ Twee dagen later bereiken ze een akkoord over een gedeeld bestuur.⁶⁸ Op 4 augustus 2019 raken de TMC en de FFC het eens over een grondwettelijke verklaring⁶⁹ die de weg uitstippelt naar een burgerlijk bestuur.⁷⁰ De officiële ondertekening volgt op 17 augustus 2019.⁷¹ Die dag begint ook een overgangperiode van 39 maanden. De TMC wordt ontbonden. De verklaring voorziet tevens in de vorming van een onafhankelijk wetgevende macht gedurende de overgangperiode, waarvan 67 procent van de zetels aan burgers zullen worden toegewezen.⁷² Vier dagen later wordt een akkoord bereikt over een soevereine overgangsraad met 11 leden (waarvan vijf militairen, vijf burgers en een elfde burger die gekozen wordt in consensus tussen de twee partijen) die de rol van staatshoofd zal vervullen in de drie jaar durende overgangperiode. Generaal Abdul Fattah al-Burhan, het hoofd van de TMC, zal de raad leiden gedurende de eerste 21 maanden van de overgangperiode, waarna een burger de leiding van de raad zal overnemen voor de resterende achttien maanden tot 2022.⁷³ De nieuwe premier Abdalla Hamdok, een econoom die reeds voor verschillende internationale organisaties werkzaam was, wordt diezelfde dag benoemd.⁷⁴ In september 2019 treedt zijn kabinet in werking.⁷⁵

Ondertussen kent de FFC interne strubbelingen en heeft het tijdens de maanden juli en augustus 2019 moeite om eensgezind voor de dag te komen. Het Sudan Revolutionary Front (SRF), een coalitie van verschillende gewapende groepen uit Darfoer en de Two Areas zoals de Justice and Equality Movement (JEM), het Sudan Liberation Movement/Army Minni Minnawi (SLM/A-MM), het Sudan Liberation Movement/Army Abdul Wahid (SLM/A-AW) en de SPLM/A-N-factie van Malik Aggar, haalt verschillende malen uit naar het leiderschap van de FFC en dreigt eigen gesprekken op te starten met de TMC. Ook de National Umma Party (NUP), een van de voornaamste oppositiepartijen in Soedan, en de Sudan Call-alliantie, uiten kritiek op de werking van de FFC.⁷⁶ Het SRF eist een vertegenwoordiging van 35 procent voor de verschillende gewapende groeperingen in de overgangsinstellingen. De FFC en het SRF spreken elkaar in Addis Abeba op 10 juli 2019 over de rol en consultatie van gewapende groeperingen in de overgangperiode.⁷⁷ Na drie weken van gesprekken in Addis Abeba bereiken de verschillende groepen binnen de FFC een politieke deal, onder meer over een hiërarchische structuur, de prioriteit die moet gegeven worden aan het vredesproces en de vertegenwoordiging van de gewapende groeperingen binnen de overgangsinstellingen.⁷⁸

⁶⁴ BBC, 06/06/2019, [url](#); PSC, 02/05/2019, [url](#); Sudan Tribune, 27/06/2019, [url](#)

⁶⁵ Sudan Tribune, 27/06/2019, [url](#)

⁶⁶ Reuters, 01/07/2019, [url](#)

⁶⁷ Reuters, 03/07/2019, [url](#)

⁶⁸ Global Center for the Responsibility to Protect, 15/07/2019 (last update), [url](#)

⁶⁹ Sudan Reeves, 06/08/2019, [url](#)

⁷⁰ NYT, 04/08/2019, [url](#)

⁷¹ NYT, 17/08/2019, [url](#)

⁷² Al Jazeera, 13/08/2019, [url](#)

⁷³ Al Jazeera, 21/08/2019, [url](#)

⁷⁴ Reuters, 15/08/2019, [url](#); Sudan Tribune, 16/08/2019, [url](#); Al Jazeera, 21/08/2019, [url](#)

⁷⁵ The New Humanitarian, 11/06/2019, [url](#); Reuters (Abdelaziz K.), 03/09/2019, [url](#); Reuters, 05/09/2019, [url](#)

⁷⁶ Sudan Tribune, 02/07/2019, [url](#); VOA, 02/07/2019, [url](#)

⁷⁷ Sudan Tribune, 09/07/2019, [url](#)

⁷⁸ Al Jazeera, 25/07/19, [url](#); Sudan Tribune, 25/07/2019, [url](#); Open Democracy, 15/08/2019, [url](#)

De deal is volgens de gewapende groepen evenwel niet terug te vinden in het uiteindelijke grondwettelijk akkoord getekend op 17 augustus 2019.⁷⁹ Het SRF laat diezelfde dag weten om die reden niet deel te nemen aan de ondertekeningsceremonie van de grondwettelijke verklaring.⁸⁰

In oktober 2019 komt Soedan een herstelplan overeen met de Wereldbank, het IMF en de Afrikaanse Ontwikkelingsbank. De minister van Financiën Elbadawi onthult de details van dit raamwerk voorlopig niet.⁸¹

Op 28 november 2019 keurt de interim-regering een wet goed die de NCP, de partij van de voormalige president al-Bashir, ontmantelt. Leden van de partij mogen zich volgens deze wet tien jaar lang niet kandidaat stellen voor een verkiesbare positie. De regering maakt tevens een einde aan een wet op de openbare orde die onder ex-president Omar al-Bashir de politie verregaande arrestatiebevoegdheid gaf en die vrouwen aan conservatieve islamitische sociale codes onderwierp.⁸²

Begin december 2019 kondigen de VS na een bezoek van eerste minister Abdallah Hamdok aan dat ze ambassadeurs zullen uitwisselen met Soedan en de diplomatieke relaties willen uitbreiden.⁸³

2.2. Vredesonderhandelingen

De vele initiatieven voor vredesonderhandelingen tussen de rebellengroepen in de drie conflictgebieden en de regering van Omar al-Bashir leveren weinig tot niets op. Zo start president Omar al-Bashir in 2014 een National Dialogue met delen van de oppositie en voormalige rebellenbewegingen.⁸⁴ Zowel de oppositiepartijen en rebellenbewegingen als het ICG en USDOS hechten weinig geloof aan de oprechtheid en inclusiviteit van de nationale dialoog, die in oktober 2016 wordt afgerond.⁸⁵ Ook de onderhandelingsrondes eind 2015 en begin 2016 onder de hoede van het African Union High Implementation Panel (AUHIP), een orgaan dat de implementatie van het CPA moet ondersteunen, mislukken.⁸⁶

In 2017 ontstaat een splitsing binnen de SPLM/A-N waarbij twee facties gevormd worden, een onder het leiderschap van Abdel-Aziz al-Hilu en een andere onder Aggar, die later het Sudan Revolutionary Front (SRF) vervoegt.⁸⁷

In februari 2018 lopen gesprekken tussen de regering en de SPLM/A-N spaak op onenigheid over de humanitaire hulpverlening in de Two Areas.⁸⁸ Het AUHIP bereidt eind 2018 nieuwe vredesgesprekken voor tussen de regering en de rebellen uit Darfoer en de Two Areas. Deze pogingen komen evenwel niet van de grond.⁸⁹

Begin 2019 sluit de aan Aggar getrouwe factie van de SPLM/A-N zich aan bij de FFC. Daarnaast tracht de groep tevens een overeenkomst te bekomen met de TMC. De geplande bijeenkomst met de TMC wordt geannuleerd nadat de RSF de betogers bij de *sit-in* op bloedige wijze uiteenslaan op 3 juni 2019. Na afloop van bemiddelingsgesprekken met de Ethiopische premier Abiy begin juni 2019, worden leden van een delegatie van de SPLM/A-N-factie van Aggar door de TMC gearresteerd en uitgezet naar Zuid-

⁷⁹ Open Democracy, 15/08/2019, [url](#)

⁸⁰ Sudan Tribune, 17/08/2019, [url](#)

⁸¹ Reuters, 31/10/2019, [url](#); Africa Arguments, 20/11/2019, [url](#)

⁸² Al Jazeera, 29/11/2019, [url](#); De Standaard, 29/11/2019, [url](#); ICG, 09/12/2019, [url](#)

⁸³ NYT, 04/12/2019, [url](#); Reuters, 04/12/2019, [url](#)

⁸⁴ ICG (Taylor M.), 13/08/2015, [url](#); USDOS, 03/03/2017, [url](#); Berghof Foundation (Saeid E.K.), 02/2017, [url](#); HSBA for Sudan and South-Sudan, 09/02/2016, [url](#)

⁸⁵ ICG, 21/03/2016, [url](#); ICG (Taylor M.), 30/11/2016, [url](#); USDOS, 03/03/2017, [url](#)

⁸⁶ HSBA for Sudan and South-Sudan, 09/02/2016, [url](#); Nuba Reports, 31/03/2016, [url](#)

⁸⁷ Nuba Reports, 07/06/2017, [url](#); Arab Tyrant Manual, 13/10/2019, [url](#); AP News, 13/10/2019, [url](#)

⁸⁸ Sudan Tribune, 01/02/2018, [url](#); Sudan Tribune, 06/02/2018, [url](#); Sudan Tribune, 29/07/2018, [url](#)

⁸⁹ Sudan Tribune, 01/12/2018, [url](#); Sudan Tribune, 03/12/2018, [url](#)

Soedan.⁹⁰ Eind juli vinden gesprekken plaats tussen de SPLM/A-N Aggar en de TMC in Juba. De partijen sluiten een overeenkomst over de vrijlating van politieke gevangenen en de verlening van humanitaire hulp aan burgers in door de SPLM/A-N gecontroleerd gebied.⁹¹ Op 9 augustus verleent de TMC gratie aan Malik Aggar en Yassir Arman, plaatsvervangend voorzitter van Aggar.⁹²

Na de afzetting van voormalig president al-Bashir weigert al-Hilu aanvankelijk om gesprekken aan te gaan met de TMC en met de FFC. Al-Hilu geeft aan dat hij zich enkel wil engageren in gesprekken met een overgangsregering gesteund door het Soedanese volk.⁹³ Op 17 april 2019, een aantal dagen na de militaire coup en het aan de macht komen van de TMC, roept Abdul Aziz al-Hilu op tot een wapenstilstand tot 31 juli 2019 als een teken van goede wil.⁹⁴

Eind augustus 2019 maken vier gewapende groepen uit Darfoer en de Two Areas werk van een gezamenlijke onderhandelingspositie met de interim-regering. Hoewel deze groepen deel uitmaken van de FFC besloten zij de grondwettelijke verklaring niet goed te keuren omdat de FFC hun eis van quota's voor vertegenwoordiging in de regering had afgeslagen.⁹⁵ De twee fracties van de SRF hebben zich in aanloop naar vredesgesprekken herenigd om met een sterke visie aan de onderhandelingen met de overgangsregering te kunnen beginnen.⁹⁶ Ook de SPLM/A-N van Abdel Aziz al-Hilu geeft nu aan bereid te zijn te onderhandelen met de nieuwe Soedanese regering om het conflict in Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl te beëindigen. Al-Hilu scheidt evenwel geen duidelijkheid over het vormen van een onderhandelingssteam of het vastleggen van een onderhandelingspositie met de SPLM/A-N van Malik Aggar.⁹⁷ In tegenstelling tot de andere gewapende groepen die zich open opstellen voor vredesgesprekken met de overgangsregering, blijft de SLM/A-AW dwarsliggen.⁹⁸

Tijdens de persconferentie op 5 september 2019 kondigt premier Hamdok de vorming aan van een comité belast met het uitwerken van een algemeen kader voor vredesonderhandelingen met de gewapende groepen. Hij herhaalt daarbij dat de gewapende groepen een integraal deel uitmaken van de Soedanese revolutie.⁹⁹ Volgens het grondwettelijk akkoord van augustus 2019 heeft de interim-regering zes maanden om vredesakkoorden te sluiten met de gewapende groepen in Soedan.¹⁰⁰

De gesprekken tussen de interim-regering en de gewapende groepen uit de conflictgebieden starten in september 2019 onder bemiddeling van de Zuid-Soedanese president Salva Kirr. De Juba-verklaring van 11 september 2019 die hieruit voortkomt, vormt het kader voor de verdere gesprekken.¹⁰¹ De verklaring, ondertekend door de Soevereine Raad, het SRF, de SPLM/A-N al-Hilu, het Beja Congress¹⁰² en de Sudan Liberation Forces Alliance van Tahir Hajar¹⁰³, voorziet in een reeks maatregelen waaronder een staakt-het-vuren, de opening van humanitaire corridors, de vrijlating van oorlogsgevangenen, het einde van reisverboden voor de leiders van de bewegingen, de oprichting van

⁹⁰ The New Humanitarian, 11/06/2019, [url](#)

⁹¹ Sudan Tribune, 27/07/2019, [url](#) ; Sudan Tribune, 29/07/2019, [url](#)

⁹² MEMO, 10/08/2019, [url](#); Nederland - Ministerie van Buitenlandse Zaken, 10/2019, [url](#)

⁹³ AP News, 13/10/2019, [url](#); Sudan Tribune, 27/07/2019, [url](#) ; Sudan Tribune, 29/07/2019, [url](#)

⁹⁴ Middle East Eye, 17/04/2019, [url](#)

⁹⁵ Sudan Tribune, *Darfur armed groups agree to unify peace negotiating position*, 31/08/2019, [url](#)

⁹⁶ Sudan Tribune, 04/09/2019, [url](#)

⁹⁷ Sudan Tribune, 05/09/2019, [url](#)

⁹⁸ Sudan Tribune, *SLM's al-Nur calls for referendum on Sudan's transitional authority before peace talks*, 31/08/2019, [url](#)

⁹⁹ Sudan Tribune, 06/09/2019, [url](#)

¹⁰⁰ AP News, 13/10/2019, [url](#); ISS, 19/11/2019, [url](#)

¹⁰¹ Dabanga, 18/10/2019, [url](#); ISS, 19/11/2019, [url](#)

¹⁰² Het Beja Congress is een Soedanese gewapende groepering uit het oosten van Soedan, die de Beja vertegenwoordigt, in HSBA, 07/2013, [url](#)

¹⁰³ De SLFA bestaat uit drie rebellengroepen uit Darfoer, meer bepaald de Sudan Liberation Movement for Justice, de Sudan Liberation Movement-Unity en de Justice and Equality Movement geleid door Abdallah Jali, in Dabanga, 09/07/2017, [url](#)

een voorbereidend comité voor vredesonderhandelingen, uitstel van de vorming van het parlement en de benoeming van gouverneurs voor de periode tot een vredesakkoord is bereikt.¹⁰⁴

Op maandag 14 oktober 2019 herstarten de gesprekken tussen de Soedanese overgangsregering en de rebellen. De SPLM/A-N al-Hilu dreigt twee dagen later de gesprekken te verlaten indien de regering zich niet terugtrekt uit de Nuba Mountains waar ze volgens de SPLM/A-N aanvallen uitvoert in de regio Khor Waral.¹⁰⁵ Uren later kondigt de Soedanese regering een permanent staakt-het-vuren af in het gehele land. Op 18 oktober vervoegt de SPLM/A-N de gesprekken opnieuw.¹⁰⁶

De regering en het SRF bereiken op 21 oktober 2019 een beginselverklaring en boeken vooruitgang wat de toegang tot humanitaire hulp betreft, terwijl de SPLM/A-N al-Hilu er niet in slaagt een soortgelijk akkoord te sluiten maar wel tot een *roadmap*-overeenkomst komt.¹⁰⁷ De kernpunten van deze beginselverklaring zouden besproken worden bij het hervatten van de gesprekken op 21 november 2019 met de SPLM/A-N Al-Hilu en op 5 december 2019 met het SRF. Op 19 november beslist de interim-regering de gesprekken uit te stellen naar 10 december 2019 nadat de regering eerder had aangegeven de vorming van het parlement uit te stellen tot eind december 2019 in de hoop dat er tegen die tijd een vredesakkoord bereikt is.¹⁰⁸ Het SRF hamerde reeds herhaaldelijk op de nood aan uitstel voor de vorming van het parlement tot na het besluiten van de vredesakkoorden in de lijn met de Juba-verklaring van september 2019.¹⁰⁹

Op 14 december 2019, drie dagen na het hervatten van de gesprekken, komen de interim-regering en het SRF overeen om het akkoord van 11 september 2019 tussen beide partijen twee maanden te verlengen en de deadline voor een finaal vredesakkoord van 14 december 2019 te verlaten naar 14 februari 2020 om extra tijd te maken voor onderhandelingen op een aantal kernaspecten.¹¹⁰

Op 18 december 2019 raakt bekend dat de SPLM/A-N Aggar een overeenkomst getekend heeft met de interim-regering over een staakt-het-vuren en de aanlevering van humanitaire hulp aan de conflictgebieden in Blauwe Nijl en Zuid-Kordofan. Een tijdsplanning en monitoringcomités zullen in de daaropvolgende weken worden opgesteld.¹¹¹ De SPLM/A-N al-Hilu laat weten dat een akkoord met de interim-regering nog niet in zicht is en benadrukt het belang van het bespreken van zelfbestuur en het seculariseren van de staat.¹¹²

Bij het afsluiten van deze focus op 18 februari 2020 is nog geen sprake van een allesomvattend vredesakkoord tussen de interim-regering en de verschillende gewapende groepen.

2.3. De huidige toestand van het conflict

Vanaf 2017 vindt een de-escalatie van het conflict plaats omwille van onderhandelingen met de regering enerzijds en een breuk binnen de SPLM/A-N anderzijds. De twee fracties van de SPLM/A-N, een geleid door Malik Aggar en de andere door Abdelaziz al-Hilu, blijven beiden actief in de Two Areas.¹¹³

¹⁰⁴ UNSC, 15/10/2019, [url](#)

¹⁰⁵ ICG, 10/2019, [url](#); VOA, 16/10/2019, [url](#)

¹⁰⁶ Al Jazeera, 18/10/2019, [url](#); VOA, 16/10/2019, [url](#)

¹⁰⁷ De interim-regering start verschillende gesprekken op over de Two Areas omwille van de weigering van de SPLM/A-N Abdel Aziz al-Hilu om te onderhandelen in aanwezigheid van de SPLM/A-N Malik Aggar: Sudan Tribune, 14/12/2019, [url](#); Dabanga, 18/10/2019, [url](#); Sudan Tribune, 19/11/2019, [url](#); ICG, 10/2019, [url](#); Middle East Eye, 18/10/2019, [url](#); Sudan Tribune, 21/10/2019, [url](#); AI, 22/10/2019, [url](#)

¹⁰⁸ ISS, 19/11/2019, [url](#); Sudan Tribune, 19/11/2019, [url](#)

¹⁰⁹ Sudan Tribune, 15/11/2019, [url](#); Sudan Tribune, 19/11/2019, [url](#)

¹¹⁰ Sudan Tribune 14/12/2019, [url](#); Sudan Tribune, 18/12/2019, [url](#)

¹¹¹ Sudan Tribune, 18/12/2019, [url](#)

¹¹² Sudan Tribune, 18/12/2019, [url](#)

¹¹³ HIIK, 02/2019, p. 95, [url](#)

In 2017 en 2018 is, ten opzichte van de voorgaande jaren, sprake van een vermindering van het aantal slachtoffers als gevolg van het gewapend conflict in de Two Areas. NHRMO registreert 34 gewelddadige incidenten in Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl in 2017 en 24 in 2018. In 2017 vallen bij de 34 incidenten 8 dodelijke slachtoffers, het jaar erop zijn dat 38 dodelijke slachtoffers.¹¹⁴ Volgens het Humanitarian Aid Relief Trust (HART) hebben er zich sinds het begin van 2017 geen luchtbombardementen meer voorgedaan. De regering gaat wel door met vluchten van Antonov-vliegtuigen over de Twee Gebieden, wat leidt tot angst en IDP's en vluchtelingen ervan weerhoudt terug te keren naar de regio.¹¹⁵

NHRMO geeft in januari 2019 aan dat de dalende trend van geweld die de laatste maanden van 2018 kenmerkt, zich voortzet in januari 2019. De organisatie schrijft deze daling toe aan de eenzijdige staakt-het-vurens in Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl afgekondigd door zowel de Soedanese regering als de SPLM/A-N. In Blauwe Nijl neemt ook de intensiteit van intercommunaal geweld¹¹⁶ af in 2018. Ondanks het staakt-het-vuren melden monitororganisaties in Zuid-Kordofan dat het SAF en regeringsgezinde milities aanvallen op de bevolking uitvoeren met de diefstal van vee en gewassen en de dode van één persoon tot gevolg, aldus HART.¹¹⁷

In het Humanitarian Response Plan (HRP) van UNOCHA voor Soedan voor de periode van januari tot december 2019 staat te lezen dat het gewapende conflict tussen de regering en de gewapende groepen in Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl geluwd is. IDPs, terugkeerders en gastgemeenschappen in de conflictgebieden ervaren wel nog beschermingsrisico's, al geeft het HRP niet aan wat deze risico's juist inhouden.¹¹⁸

NHRMO en het Sudan Consortium stellen in een rapport van juni 2019 een stijging vast van het aantal gewonde en dodelijke slachtoffers door activiteiten van het regeringsleger in de Two Areas. In het rapport staat voorts te lezen dat de burgers in de regio geen noemenswaardige verandering merken in hun dagelijks leven sinds al-Bashir is afgezet en de machtsstrijd tussen de TMC en de FFC is losgebarsten.¹¹⁹ Hoewel het aantal incidenten nog steeds een stuk lager ligt dan het aantal voor juni 2016, worden meer mensenrechtenschendingen gepleegd door regeringstroepen in de Two Areas in de eerste zes maanden van 2019 dan in de twee voorgaande jaren. Als een gevolg daarvan zijn er ook meer gewonden en doden in de eerste zes maanden van 2019 dan in de tweede helft van het voorgaande jaar. Het rapport wijst er voorts op dat de SAF verantwoordelijk is voor het merendeel van de aanvallen. Voorheen waren de RSF, de Popular Defence Forces (PDF) en de regeringsgezinde milities grotendeels verantwoordelijk voor dergelijke aanvallen tegen burgers in de Two Areas.¹²⁰

Enrico Ille, onderzoeker verbonden aan het LOST Research Network, schrijft in een e-mail van 20 december 2019 evenwel het volgende:

"The question of violence cannot be reduced to incidents of physical violence. If done so, the areas seem 'at peace', as we enter the third year without large-scale clashes between GoS [Government of Sudan] and SPLA-N, subsided infighting between the two SPLA-N wings etc. The only widely reported incidents this year have been in Habila which has been about conflict over agricultural resources (pastoralists / farmers), and there is low probability that the war parties have been directly involved. The involvement is rather indirect through a lack of response to militia attacks belonging to the former regime."¹²¹

¹¹⁴ NHRMO, 01/2019, [url](#)

¹¹⁵ HART, 02/2019, p. 4-5, [url](#)

¹¹⁶ Intercommunaal geweld wijst op geweld tussen gewapende milities die steunen op lokale gemeenschappen.

¹¹⁷ NHRMO, 01/2019, [url](#)

¹¹⁸ UNOCHA, 04/2019, p. 30, [url](#)

¹¹⁹ NHRMO, 06/2019, [url](#)

¹²⁰ NHRMO, 06/2019, [url](#)

¹²¹ Ille E., onderzoeker verbonden aan het LOST Research Network, e-mail, 20/12/2019

Ille wijst erop dat er aandacht moet zijn voor de andere vormen van geweld die plaatsvinden in de Two Areas, naast het gewapend conflict tussen overheid en de SPLM/A-N en intercommunale conflicten tussen veehouders en boeren. Hij voegt toe:

“Another kind of violence stems from the former government's brutal response to anti-mining protests in several parts of South Kordofan, especially Kalogi, Talodi and Kadugli, where protesters against cyanide pollution have been attacked, arrested, tortured. While this has been less the case after the ouster of the Bashir regime, the local military intelligence and RSF forces have responded violently to protests as recent as October. In general, the same violent response to the revolution starting in December 2018 has been experienced in South Kordofan and Blue Nile as well.

Less is known about Blue Nile, which is rarely in the news, whether on the governmental side or SPLA-N areas. But from research conducted by colleagues recently in Blue Nile's gold mining areas, we can say that the populations of both sides have been suffering for years from forced relocation, robbery and exploitation around gold mines for years. Nothing indicates that this has improved, as military personnel of both organizations are directly involved in mining; in SPLA-N areas, there seems to be a system of levies. There are no specific incidents to be reported here but a general atmosphere of fear.”¹²²

De elementen die het conflict in de Two Areas het meeste kenmerken volgens Ille zijn uitputting, uithongering en het ontnemen van medische zorg:

“However, the most deadly weapons in the war have always been attrition, starvation by withholding humanitarian aid and by targeting agricultural fields with bombs and fire, artificially induced medical crises by preventing medicine from reaching the areas and by targeting hospitals etc. This based on a situation where the service infrastructure already was inadequate before the war started. Rather than merely an impact of physical violence, this is intentionally used infrastructural violence whose effects will linger long after the fighting stopped. One of the first tangible changes after the new government was inaugurated in August 2019 was the first delivery of humanitarian aid from northern Sudan since 2011.”¹²³

3. Strijdende partijen

3.1. SPLM/A-N

De SPLM/A-N vormt aanvankelijk de noordelijke tak van de Zuid-Soedanese Sudan People's Liberation Movement (SPLM). De SPLM/A-N wordt na de afscheiding van Zuid-Soedan een onafhankelijke groep, actief in Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl, die haar toevlucht neemt tot gewapend verzet uit protest tegen het uitblijven van democratische verkiezingen en omdat de regering het verzuimt om de volkeren van Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl te raadplegen over onafhankelijkheid. De SPLM/A-N is overtuigd dat de problemen van Soedan vervat liggen in het falen van de regering om de diversiteit van Soedan te accepteren. De oplossing die de SPLM/A-N voor ogen ziet is de creatie van een seculiere, democratische staat.¹²⁴

In 2013 ontplooit de SPLM/A-N een burgeradministratie in Zuid-Kordofan. In 2014 breidt ze deze uit naar Blauwe Nijl. Het gaat om administraties voor onderwijs en gezondheidszorg, om een politiemacht

¹²² Ille E., onderzoeker verbonden aan het LOST Research Network, e-mail, 20/12/2019

¹²³ Ille E., onderzoeker verbonden aan het LOST Research Network, e-mail, 20/12/2019

¹²⁴ HSBA for Sudan and South-Sudan, 09/02/2016, [url](#); Arab Tyrant Manual, 13/10/2019, [url](#); NHRMO, 25/11/2019, [url](#)

en een rechtssysteem en lokale besturen. In Blauwe Nijl hebben deze bestuursorganen een beperkte reikwijdte.¹²⁵

Volgens Small Arms Survey telt de SPLM/A-N begin 2016 om en bij de 35.000 manschappen.¹²⁶ Maar in 2016 beschrijft IRIN in een reportage over het conflict in Blauwe Nijl de SPLM/A-N als een verzameling vermoeide, slecht getrainde, hongerige en nauwelijks bewapende soldaten, die niet op een militaire overwinning hopen maar de regering rond de onderhandelingstafel willen krijgen.¹²⁷ Cedoca vond geen recente, precieze cijfers over de precieze omvang van de SPLM/A-N. Een artikel van Reuters van april 2019 vermeldt dat de SPLM/A-N duizenden strijders telt en de grootste rebellenbeweging van Soedan is, met een aanwezigheid in Blauwe Nijl en grote delen van Zuid-Kordofan, voornamelijk in de Nuba Mountains.¹²⁸

De beweging splitst in juni 2017 in twee facties vanwege spanningen tussen voorzitter Malik Aggar, die steun geniet bij de Ingessana in Blauwe Nijl, en vicevoorzitter Abdel Aziz al-Hilu met een sterke aanhang in de Nuba Mountains.¹²⁹ Confrontaties tussen beide partijen kosten in mei 2017 tientallen levens in Blauwe Nijl en in vluchtelingenkampen in Zuid-Soedan.¹³⁰ Volgens de SKBN Coordination Unit van de Britse ngo HART kondigt Malik Aggar na dit treffen een staakt-het-vuren af en kalmeert de situatie.¹³¹

Beide facties hebben zich bereid verklaard te onderhandelen met de interim-regering van premier Hamdok.¹³²

3.2. Sudan Armed Forces (SAF) en regeringsgezinde milities

De Sudan Armed Forces (SAF) vormen het reguliere Soedanese leger. Naast de officiële strijdkrachten werpt de Soedanese overheid ook meerdere in de loop der jaren opgerichte paramilitaire groeperingen in de strijd in de Two Areas. Deze milities zijn berucht omwille van hun aanvallen op de burgerbevolking.¹³³ Het gaat vooral om de Popular Defense Forces (PDF), opgericht kort na de machtsgreep van al-Bashir in 1989, en om de Border Guards en de Central Reserve Police (CRP), respectievelijk in 2003 en 2005 gesticht als grenswachters en als politiedienst, maar al snel betrokken bij geweld tegen burgers in Darfoer.¹³⁴

In augustus 2013 richt de regering de Rapid Support Forces (RSF) op met het oog op Operation Decisive Summer. De RSF verwerven geleidelijk aan een grote rol in de militaire operaties tegen rebellengroepen in Darfoer en de Two Areas.¹³⁵ Ze worden aangevoerd door generaal Mohammed Hamdan Dagolo alias Hemeti. Aanvankelijk vallen de RSF onder de hoede van de inlichtingendienst NISS. In januari 2017 stemt het parlement voor de integratie van de RSF in het Soedanese leger. De strijdmacht behoudt wel een autonoom statuut.¹³⁶

¹²⁵ IRRI, 09/2016, p. 33-34, [url](#)

¹²⁶ HSBA for Sudan and South-Sudan, 09/02/2016, [url](#)

¹²⁷ IRIN, 2016, [url](#)

¹²⁸ Reuters, 17/04/2019, [url](#)

¹²⁹ Nuba Reports, 07/06/2017, [url](#); Arab Tyrant Manual, 13/10/2019, [url](#); AP News, 13/10/2019, [url](#)

¹³⁰ Nuba Reports, 01/06/2017, [url](#); Nuba Reports, 05/07/2017, [url](#); Sudan Tribune, 18/02/2018, [url](#); NHRMO, 04/2018, [url](#); Dabanga, 23/02/2018, [url](#); United Nations General Assembly – Human Rights Council, 13/08/2018, pp. 10-11, [url](#)

¹³¹ SKBN Coordination Unit, 03/2018, p. 6, [url](#)

¹³² Arab Tyrant Manual, 13/10/2019, [url](#)

¹³³ HRW, Sudan, 09/09/2015, [url](#)

¹³⁴ NHRMO, 09/2018, p. 4, [url](#); HSBA for Sudan and South-Sudan, 04/2017, pp. 3-6, [url](#)

¹³⁵ United Nations Security Council, 06/03/2017, p. 3, [url](#); HSBA for Sudan and South-Sudan, 09/02/2016, [url](#); HSBA for Sudan and South-Sudan, 04/2017, pp. 4-6, [url](#); HRW, 09/09/2015, [url](#)

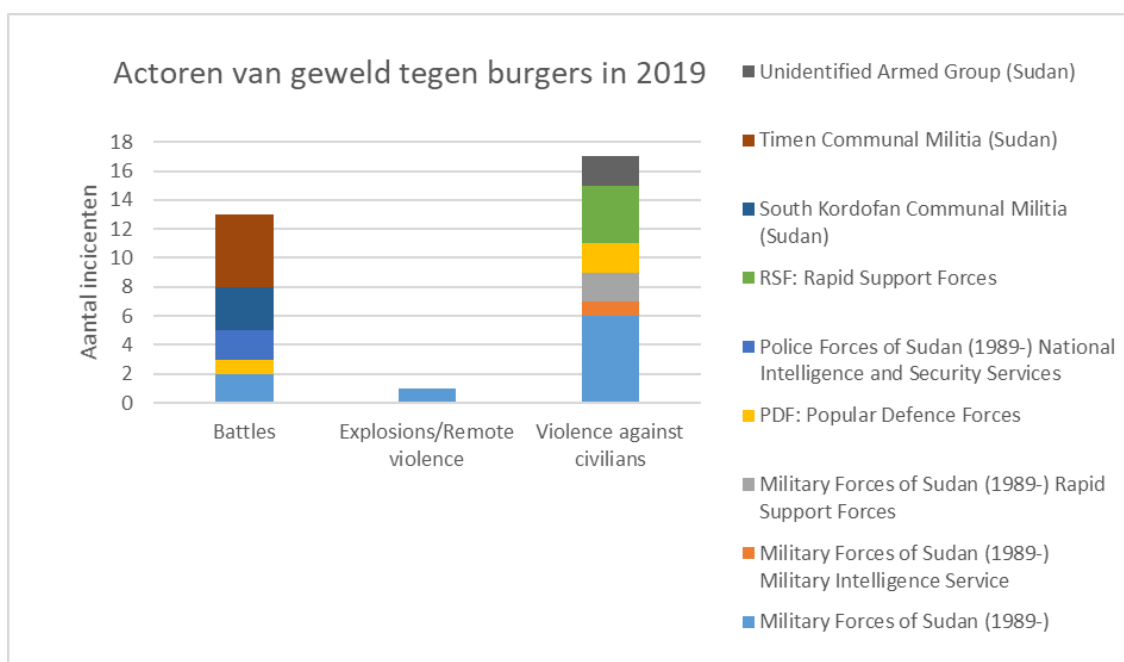
¹³⁶ HRW, 09/09/2015, [url](#); HSBA for Sudan and South-Sudan, 04/2017, pp. 5-8, [url](#)

Tijdens het laatste regeringsoffensief van maart 2016 in de Nuba Mountains merken verschillende bronnen op dat het leger overwegend steunt op regeringsgezinde milities, in het bijzonder de RSF.¹³⁷ Small Arms Survey stelt dat deze milities geleidelijk aan machtiger zijn geworden dan de SAF, maar dat hun loyaliteit tegenover de Soedanese autoriteiten vaak te wensen overlaat en dat er vaak conflicten onder paramilitaire groeperingen of tussen milities en het leger ontstaan.¹³⁸ Soedanese mensenrechtenorganisaties wijzen erop dat leden van de veiligheidsdiensten en geassocieerde milities die misdaden hebben begaan in de Two Areas straffeloosheid genieten omwille van immunititeit en door de onwil van de overheid om hen te vervolgen.¹³⁹

NHRMO wijst er in haar rapporten van juni en oktober 2019 op dat de SAF verantwoordelijk is voor het merendeel van de incidenten en aanvallen op burgers in de eerste helft van 2019, en voegt toe dat voorheen voornamelijk de RSF, de PDF en de regeringsgezinde milities verantwoordelijk waren voor dergelijke aanvallen in de Two Areas.¹⁴⁰

Uit de cijfers van ACLED voor de Two Areas in 2019 (tot 23 november 2019) komt naar voren dat het leger bij negen incidenten van gewapend geweld betrokken was. Zes van deze incidenten betreffen directe aanvallen op burgers. De RSF waren betrokken bij zes incidenten gericht tegen burgers, de PDF bij twee van dergelijke incidenten. Bij acht gewapende confrontaties waren communale milities de actoren van het geweld. ACLED registreert in 2019 geen gewelddadige incidenten waarbij de SPLM/A-N betrokken is.¹⁴¹

Onderstaande grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data toont de betrokken actoren bij de incidenten van conflictgerelateerd geweld in de Two Areas in 2019 (tot 23 november 2019).

Grafiek 1: Incidenten per betrokken actor in Blauwe Nijl en Zuid-Kordofan, opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data 1 januari 2019 tot 23 november 2019¹⁴²

¹³⁷ Small Arms Survey (De Alessi B.), 08/2015, pp. 9, 22-26, [url](#); ACLED (Pinaud M.), 09/12/2016, [url](#)

¹³⁸ HSBA for Sudan and South-Sudan, 04/2017, pp. 1, 6, [url](#)

¹³⁹ HUDO, 11/02/2018, p. 3, [url](#); NHRMO, 09/2018, p. 2, [url](#); ACJPS, 11/04/2018, [url](#)

¹⁴⁰ NHRMO, 06/2019, [url](#); NHRMO, 25/11/2019, [url](#)

¹⁴¹ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 23/11/2019, [url](#)

¹⁴² ACLED, via export tool geraadpleegde update: 23/11/2019, [url](#)

4. Typologie van het geweld

Voor data over de typologie van het geweld raadpleegt Cedoca de gegevens van NHRMO en de inventaris van ACLED. Het is voor journalisten en monitoringorganisaties erg moeilijk om toegang te verkrijgen tot en te berichten over de situatie in de Two Areas.¹⁴³ De hieronder vermelde statistieken over incidenten en slachtoffers zijn dus geenszins exhaustieve gegevens, maar kunnen een trend weerspiegelen.

4.1. Aantal incidenten

NHRMO haalt aan dat, ondanks de politieke transitie in Khartoem, de burgers in de Two Areas nog steeds te maken krijgen met geweld en mensenrechtenschendingen gepleegd door de SAF en regeringsgezinde militieën.¹⁴⁴ NHRMO registreert 15 gewelddadige incidenten in Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl tussen januari en oktober 2019, met 6 doden tot gevolg.¹⁴⁵ De organisatie maakt binnen deze statistieken geen onderscheid met betrekking tot de locatie van de incidenten. Het gaat enkel om incidenten gelinkt aan acties van overheidstroepen. Intercommunale conflicten worden bijgevolg niet opgenomen in de statistieken van NHRMO.¹⁴⁶

Voor de periode van 1 januari 2019 tot 23 november 2019 noteert ACLED 31 incidenten in Blauwe Nijl en Zuid-Kordofan. Daarvan beschouwt ACLED dertien incidenten als *battles*, één als *explosions/remote violence* en zeventien als *violence against civilians*. Een *battle* wordt door ACLED gedefinieerd als een gewelddadige interactie tussen twee politiek georganiseerde, gewapende groepen op een bepaald tijdstip en locatie¹⁴⁷ of gewelddadige confrontaties tussen minstens twee gewapende groepen.¹⁴⁸ De categorie *explosions/remote violence* doelt op eenzijdige gewelddadige gebeurtenissen waarbij het ingezette middel (explosieven, zoals bommen, granaten, geïmproviseerde explosieven (*Improvised Explosive Devices (IED's)*), artillerievuur, lucht-of drone-aanvallen, ...) een asymmetrie creëert door het doelwit de mogelijkheid om te reageren te ontnemen.¹⁴⁹ Gewelddaden waarbij een georganiseerde, gewapende groepering opzettelijk geweld gebruikt tegen ongewapende niet-strijders registreert ACLED onder de categorie *violence against civilians*.¹⁵⁰

¹⁴³ AI, 2018, p. 18, [url](#); HUDO, 11/02/2018, p. 5, [url](#)

¹⁴⁴ NHRMO, 25/11/2019, [url](#)

¹⁴⁵ NHRMO, 06/2019, [url](#); NHRMO, 25/11/2019, [url](#)

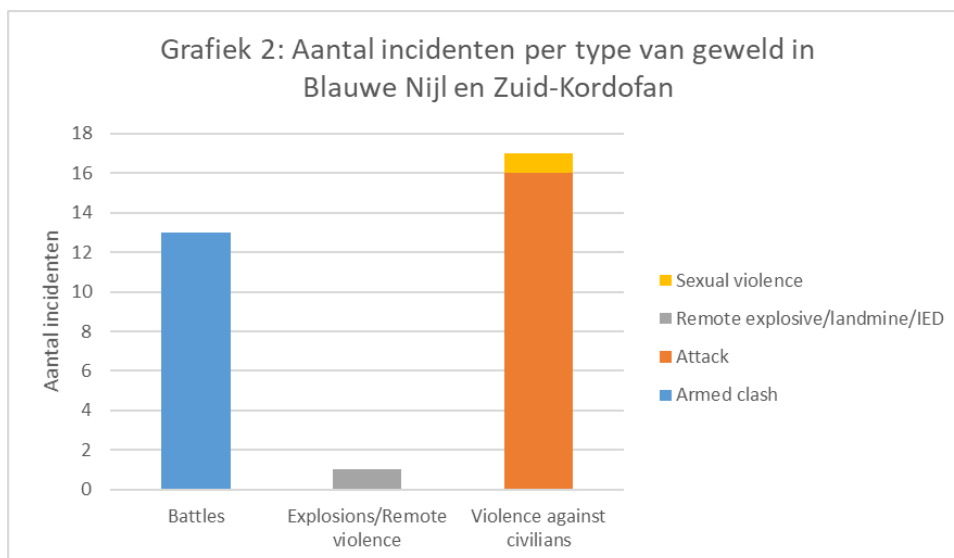
¹⁴⁶ NHRMO, 06/2019, [url](#); NHRMO, 25/11/2019, [url](#)

¹⁴⁷ ACLED, 14/03/2019, [url](#)

¹⁴⁸ ACLED, 11/04/2019, [url](#)

¹⁴⁹ ACLED, 11/04/2019, [url](#)

¹⁵⁰ CGVS / CGRA - Cedoca, 21/05/2019, [url](#)

Grafiek 2: Aantal incidenten per type van geweld in Blauwe Nijl en Zuid-Kordofan, opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data 1 januari 2019 tot 23 november 2019¹⁵¹

ACLED neemt ook andere incidenten op, meer bepaald onder de categorieën *riots*, *protests* en *strategic developments*. Deze worden niet in dit hoofdstuk opgenomen. Een volledig overzicht van de verschillende categorieën en subcategorieën van incidenten, met bijhorende definities, is terug te vinden in een nota van Cedoca over de methodologie van ACLED.¹⁵²

4.2. Aard van de incidenten

In september 2018 beschouwt NHRMO de systematische plundering door de Soedanese strijdkrachten en de daaraan verbonden milities van vee en andere eigendommen van lokale gemeenschappen als de belangrijkste bedreiging van de burgerbevolking in de Two Areas. De organisatie registreert in 2018 een aantal doelgerichte aanvallen tegen burgers die op het veld aan het werk zijn.¹⁵³ Volgens gegevens van NHRMO voor april tot juni 2019 bestaat het merendeel van de gewelddadige incidenten in de regio uit aanvallen tegen dorpen van soldaten van de SAF of van communale milities, die daarbij bezittingen en vee van de burgers stelen. Bij sommige incidenten vallen gewonden en doden.¹⁵⁴

Volgens Enrico Ille, onderzoeker verbonden aan het LOST Research Network, trotseren burgers in conflictgevoelig gebied in de Two Areas verschillende soorten problemen, met name het risico te worden verwond of gedood tijdens gewapende confrontaties en communale conflicten, door mijnen, ontvoering, verkrachting, maar vooral ontbering omwille van de beperkte toegang tot of de onveiligheid in landbouwgebied en op markten, door gedwongen interne ontheemding, verlies van vee en oogst, de dood van familiale hulpkrachten, het gebrek aan werkgelegenheid en medische zorg.¹⁵⁵

Volgens de database van ACLED vinden in 2019 (van 1 januari tot 23 november 2019) in Blauwe Nijl drie incidenten plaats met twee doden tot gevolg. Bij elk van deze drie incidenten is de SAF betrokken.¹⁵⁶ Een aantal voorbeelden van incidenten in Blauwe Nijl zijn:

¹⁵¹ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 23/11/2019, [url](#)

¹⁵² CGVS / CGRA - Cedoca, 21/05/2019, [url](#)

¹⁵³ NHRMO, 04/2018, [url](#); NHRMO, 09/2018, p. 2-4, [url](#); NHRMO, s.d., [url](#)

¹⁵⁴ NHRMO, 06/2019, [url](#)

¹⁵⁵ Ille E., onderzoeker verbonden aan het LOST Research Network, e-mail, 20/12/2019

¹⁵⁶ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 23/11/2019, [url](#)

- Op 5 mei 2019 komen twee Falata-herders om bij een confrontatie met negen SAF-soldaten in Bashir Nugu nadat de soldaten 500 schapen proberen roven.¹⁵⁷
- Op 18 mei 2018 vallen mannen in uniformen van de SAF dokters aan in het ziekenhuis van Ed Damazin, aldus ACLED. Het motief is onbekend.¹⁵⁸

In 2019 registreert ACLED in Zuid-Kordofan 27 incidenten met 41 doden tot gevolg. Twaalf *armed clashes*¹⁵⁹ maken 34 dodelijke slachtoffers. Acht van deze twaalf gewapende confrontaties vinden plaats tussen communale milities onderling. De SAF raakt eenmaal slaags met een lokale militia. De overige drie *armed clashes* vinden plaats tussen regeringstroepen onderling zoals het leger, de PDF en de NISS of de huidige General Intelligence Service (GIS)¹⁶⁰. Een voorbeeld van deze *armed clashes* in Zuid-Kordofan zijn de gevechten van 16 tot 20 april 2019 tussen de gemeenschappen Timen en Kolfan in de buurt van Habila en Dilling in Zuid-Kordofan. Tijdens het geweld vallen 17 doden en 17 gewonden. Voorts worden eigendommen en vee geplunderd en wordt het dorp Kalandi in brand gestoken.¹⁶¹

Er vinden voorts veertien *attacks*¹⁶² of geweldplegingen tegen burgers plaats. Deze aanvallen worden toegeschreven aan regeringstroepen zoals de RSF (5 aanvallen), de SAF (4 aanvallen), de NISS of GIS (1 aanval) en de PDF (1 aanval). Twee aanvallen worden uitgevoerd door niet nader geïdentificeerde gewapende groepen. Enkele voorbeelden van aanvallen tegen burgers in Zuid-Kordofan:

- Op 4 februari 2019 vallen vijf gewapende mannen in militair uniform een auto aan met zakenlui afkomstig van de markt in het dorp Terter (Zuid-Kordofan). Een handelaar raakt gewond in het been door een gewerschot. De aanvallers beroven de andere passagiers van hun geld en telefoons.
- Op 22 april 2019 plunderen niet-geïdentificeerde gewapende mannen in uniformen van de SAF het dorp Kumbur in de regio Delami. Ze gaan aan de haal met 71 stuk vee. Eén persoon laat het leven.¹⁶³
- Op 3 mei 2019 schieten leden van de RSF om onbekende redenen kogels af op de goudmijn van Altugula. Eén persoon laat hierbij het leven, vier anderen raken gewond.¹⁶⁴
- Op 1 juni 2019 overvallen 14 soldaten van de SAF het dorp Abiyat in Nyukur. Een militia van herders achtervolgt hen en kan het grootste deel van het gestolen vee recupereren. Er zijn geen meldingen van gewonden of dodelijke slachtoffers.¹⁶⁵
- Op 15 oktober 2019 vallen 25 gewapende Land Cruisers de burgers in het dorp Kor Waral aan in het door de rebellen gecontroleerd gebied in het Nuba-gebergte. Een lokale chef en een soldaat komen om. De interim-regering ontkent de betrokkenheid van het leger.¹⁶⁶
- Op 4 november 2019 eisen gevechten tussen herders en landbouwers in Habila in Zuid-Kordofan acht mensenlevens. Ongeveer 30 personen raken gewond.¹⁶⁷

¹⁵⁷ HUDO Centre via ACLED, via export tool geraadpleegde update: 23/11/2019, [url](#)

¹⁵⁸ Nubsud Human Rights Monitors Organisation via ACLED, via export tool geraadpleegde update: 23/11/2019, [url](#)

¹⁵⁹ Een *armed clash* wordt door ACLED gedefinieerd als gevechten tussen gewapende, georganiseerde groepen waarbij de controle over het betwist gebied ongewijzigd blijft, in CGVS / CGRA- Cedoca, 21/05/2019, [url](#)

¹⁶⁰ In juli 2019 vaardigt de TMC een grondwettelijk besluit uit om de NISS te herstructureren. Het decreet voorziet in een naamswijziging naar General Intelligence Service of GIS, in Xinhua, 29/07/2019, [url](#); SMC, 30/07/2019, [url](#); Sudan Tribune, 24/08/2019, [url](#)

¹⁶¹ NHRMO, 06/2019, [url](#)

¹⁶² *Attacks* worden door ACLED omschreven als incidenten waarbij burgers het doelwit zijn van elke vorm van geweld (met uitzondering van seksueel geweld) door een georganiseerde, gewapende dader, in CGVS / CGRA- Cedoca, 21/05/2019, [url](#)

¹⁶³ NHRMO, 06/2019, [url](#)

¹⁶⁴ HUDO, 10/09/2019b, [url](#)

¹⁶⁵ NHRMO, 06/2019, [url](#)

¹⁶⁶ VOA, 16/10/2019, [url](#)

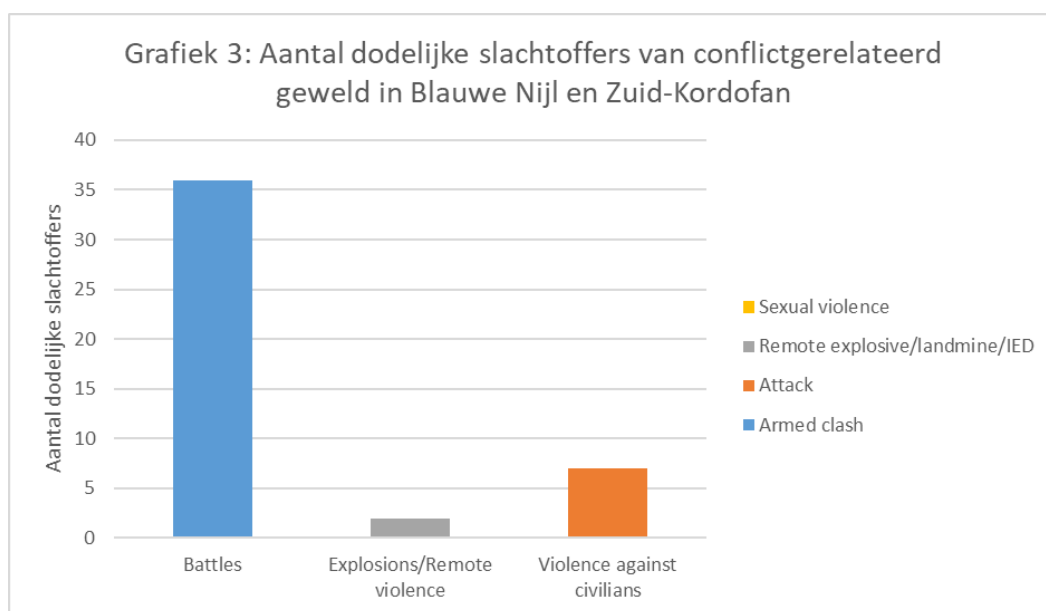
¹⁶⁷ Dabanga, 04/11/2019 ; [url](#)

ACLEED meldt één incident van seksueel geweld¹⁶⁸ in de regio tijdens heel 2019.¹⁶⁹ Op 28 april 2019 verkrachten vier leden van de PDF twee meisjes op een boerderij in Elfaid Um-Abdalla in Zuid-Kordofan.¹⁷⁰

ACLEED registreert verder één incident met explosieven in de regio in 2019. Op 20 of 21 maart 2019 sterven twee kinderen en raken drie andere gewond bij de ontploffing van een landmijn in het dorp Hajar Boko in door de SPLM/A-N gecontroleerd gebied in Zuid-Kordofan.¹⁷¹ Het Information Management System for Mine Action (IMSMA) stelt dat Zuid-Kordofan de Soedanese staat is met het grootste aantal onontpofte explosieven en het hoogste aantal slachtoffers van landmijnen/*explosive remnants of war* (ERW). Sinds 2002 zijn 1.094 slachtoffers geregistreerd in de staten Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl, en 144 van de 203 verontreinigde locaties in Soedan liggen in deze twee staten.¹⁷²

5. Doelwitten van het geweld

Voor de periode van 1 januari 2019 tot 23 november 2019 noteert ACLEED 45 dodelijke slachtoffers in Blauwe Nijl en Zuid-Kordofan bij 31 incidenten van het type *battles*, *explosions/remote violence* en *violence against civilians*.¹⁷³

Grafiek 3: Aantal slachtoffers van conflict gerelateerd geweld in Blauwe Nijl en Zuid-Kordofan, opgemaakt door Cedoca op basis van ACLEED-data 1 januari 2019 tot 23 november 2019¹⁷⁴

Het aantal dodelijke slachtoffers dat ACLEED registreert in de categorie *fatalities* omvat zowel burgerdoden als veiligheidspersoneel of militieleden. Gewonden worden niet geregistreerd. ACLEED maant aan tot grote voorzichtigheid bij het gebruik van cijfers omtrent het aantal doden uit zijn eigen

¹⁶⁸ *Sexual Violence* wordt door ACLEED gedefinieerd als incidenten waarbij personen (ongeacht geslacht of leeftijd) het doelwit zijn van seksueel geweld (met inbegrip van, maar niet beperkt tot, verkrachting, het zich openbaar ontkleden, seksuele marteling, verminking van geslachtsdelen, enz.), in CGVS / CGRA- Cedoca, 21/05/2019, [url](#)

¹⁶⁹ ACLEED, via export tool geraadpleegde update: 23/11/2019, [url](#)

¹⁷⁰ Dabanga, 03/05/2019, [url](#); Sudan Consortium, 03/05/2019, [url](#)

¹⁷¹ ACLEED, via export tool geraadpleegde update: 23/11/2019, [url](#)

¹⁷² UNOCHA, 04/2019, p. 30-31, [url](#)

¹⁷³ ACLEED, via export tool geraadpleegde update: 23/11/2019, [url](#)

¹⁷⁴ ACLEED, via export tool geraadpleegde update: 23/11/2019, [url](#)

of enige andere databank.¹⁷⁵ Zelf kan ACLED informatie over het aantal dodelijke slachtoffers niet verifiëren. De organisatie wijst erop dat van alle conflictdata cijfers over dodelijke slachtoffers het meest vooringenomen en het minst accuraat zijn. Dergelijke informatie is gevoelig voor manipulatie door gewapende groepen en soms ook door de media, wat kan leiden tot overdrijvingen of onderrapportage. ACLED benadrukt dat de cijfers als “gerapporteerde” aantallen beschouwd moeten worden. Verder licht de organisatie toe dat de in de databank ingevoerde aantallen schattingen zijn.¹⁷⁶ Meer informatie over de werkwijze van ACLED bij het invoeren van cijfers over het aantal dodelijke slachtoffers is terug te vinden in een nota van Cedoca over de methodologie ACLED.¹⁷⁷

Naast slachtoffers van het conflictgerelateerd geweld geven verschillende bronnen aan dat een aantal profielen een verhoogd risico lopen op vervolging in de Two Areas, zoals personen die geassocieerd worden met de SPLM/A-N, bijvoorbeeld omdat ze tot een bepaalde etnische gemeenschap horen. Ook activisten, journalisten, studenten, demonstranten of andere personen die kritiek uiten op de overheid worden gevisieerd door de veiligheidsdiensten, volgens verschillende bronnen¹⁷⁸ Radio Dabanga schrijft dat, ondanks de veranderingen die plaatsvinden in Soedan sinds de revolutie, de mensen in Dilling, een district in Zuid-Kordofan, geen impact van deze wijzigingen merken. Een lokale activist van de SPA stelt dat de mensen op het platteland in Diling beperkt worden in hun bewegingsvrijheid en dat vooral in het zuiden van het district de veiligheidstroepen de bewoners nog steeds als rebellen behandelen.¹⁷⁹

6. Geografische verdeling

In 2015 leven nog ongeveer 800.000 tot 900.000 inwoners in het rebellegebied in de Two Areas (inclusief een klein gebied in de naburige staat West-Kordofan).¹⁸⁰ De diepe humanitaire crisis en het jarenlange vechten hebben meer dan 200.000 mensen ontheemd en een half miljoen anderen naar het buitenland doen vluchten, volgens een rapport van het Sudan Relief and Rehabilitation Agency van maart 2019, schrijft The New Humanitarian.¹⁸¹ In juni 2019 leven in Blauwe Nijl ongeveer 36.000 mensen onder de controle van Aggar.¹⁸² In de delen van Zuid-Kordofan onder controle van de SPLM/A-N al-Hilu leven ongeveer 44.000 burgers.¹⁸³

De frontlijn in Blauwe Nijl ligt in het zuidelijke deel van de staat, waar de SPLM/A-N een klein grondgebied in handen heeft dat grenst aan Ethiopië en Zuid-Soedan. Ten noorden van deze lijn controleert de SPLM/A-N ook de Ingessana Hills (of Mountains).¹⁸⁴ Volgens HUDO staan delen van vier van de zes districten in Blauwe Nijl in februari 2018 onder controle van de SPLM/A-N. HUDO verduidelijkt in het rapport niet welke districten onder controle staan van de SPLM/A-N.¹⁸⁵ Volgens een vertrouwelijke bron van het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken is de SPLM/A-N aanwezig in delen van Kurmuk (met name het zuidelijke deel), gebieden bij Geissan (op de grens met Ethiopie) en sommige delen van Bau.¹⁸⁶

¹⁷⁵ ACLED, *Fatalities*, 10/04/2019, [url](#)

¹⁷⁶ ACLED, *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) Codebook*, 10/04/2019, p.31, [url](#)

¹⁷⁷ CGVS / CGRA - Cedoca, 21/05/2019, [url](#)

¹⁷⁸ DFAT, 27/04/2016, p. 16, [url](#) ; USDOS, 20/04/2018, [url](#) ; Nederland - Ministerie van Buitenlandse Zaken, 20/06/2017, p. 45, [url](#); AI, 07/2015, p. 39, [url](#)

¹⁷⁹ Radio Dabanga, 10/10/2019, [url](#)

¹⁸⁰ Small Arms Survey (De Alessi B.), 08/2015, p. 19, [url](#) ; HRW, 22/05/2017, [url](#)

¹⁸¹ HSBA for Sudan and South-Sudan, 09/02/2016, [url](#); The New Humanitarian, 11/06/2019, [url](#)

¹⁸² The New Humanitarian, 11/06/2019, [url](#)

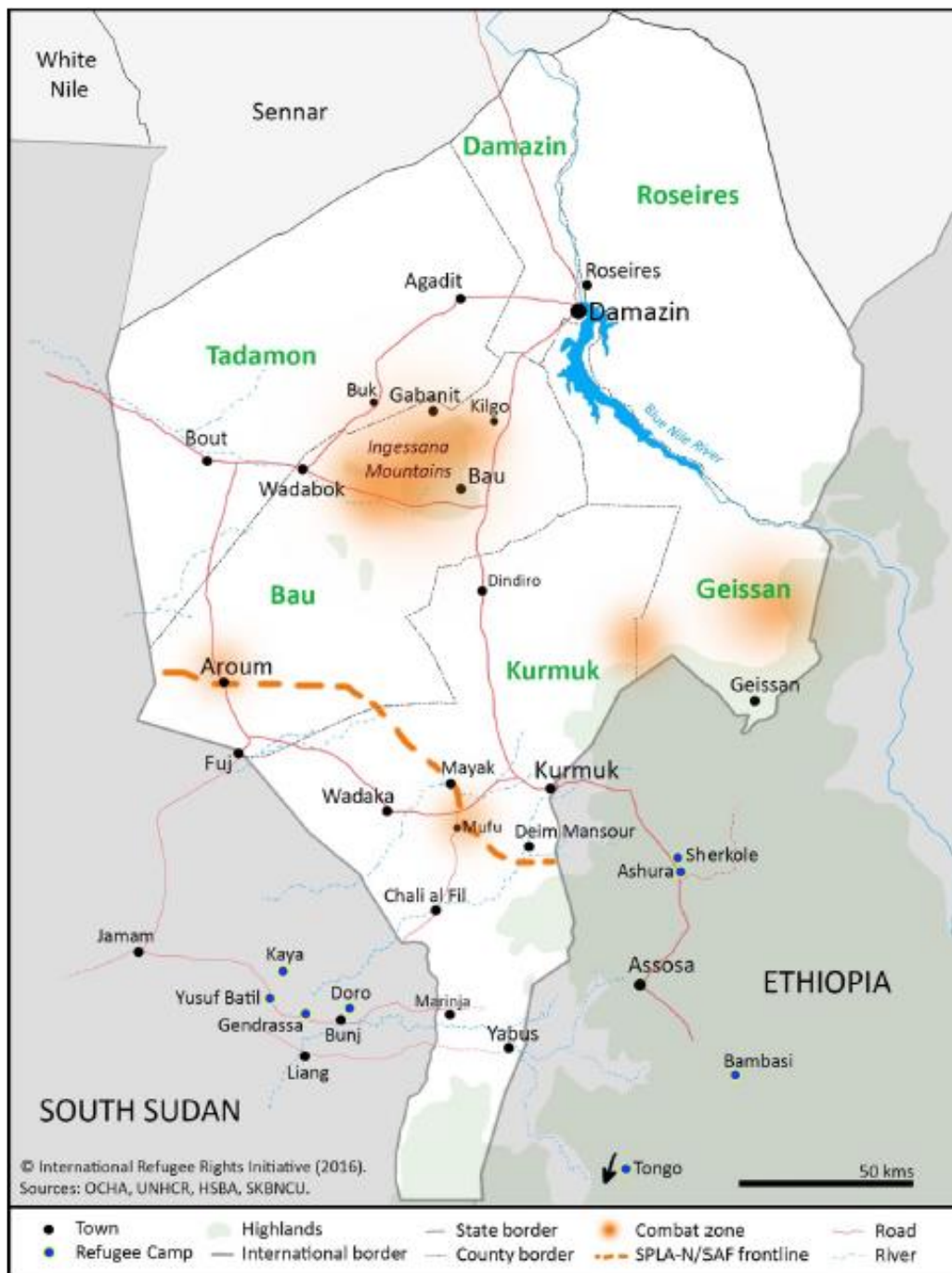
¹⁸³ The New Humanitarian, 11/06/2019, [url](#)

¹⁸⁴ IRRRI, 09/2016, p. 21, [url](#) ; IRIN, 2016, [url](#) ; HART, 02/2018, p. 7, [url](#)

¹⁸⁵ HUDO, 11/02/2018, [url](#)

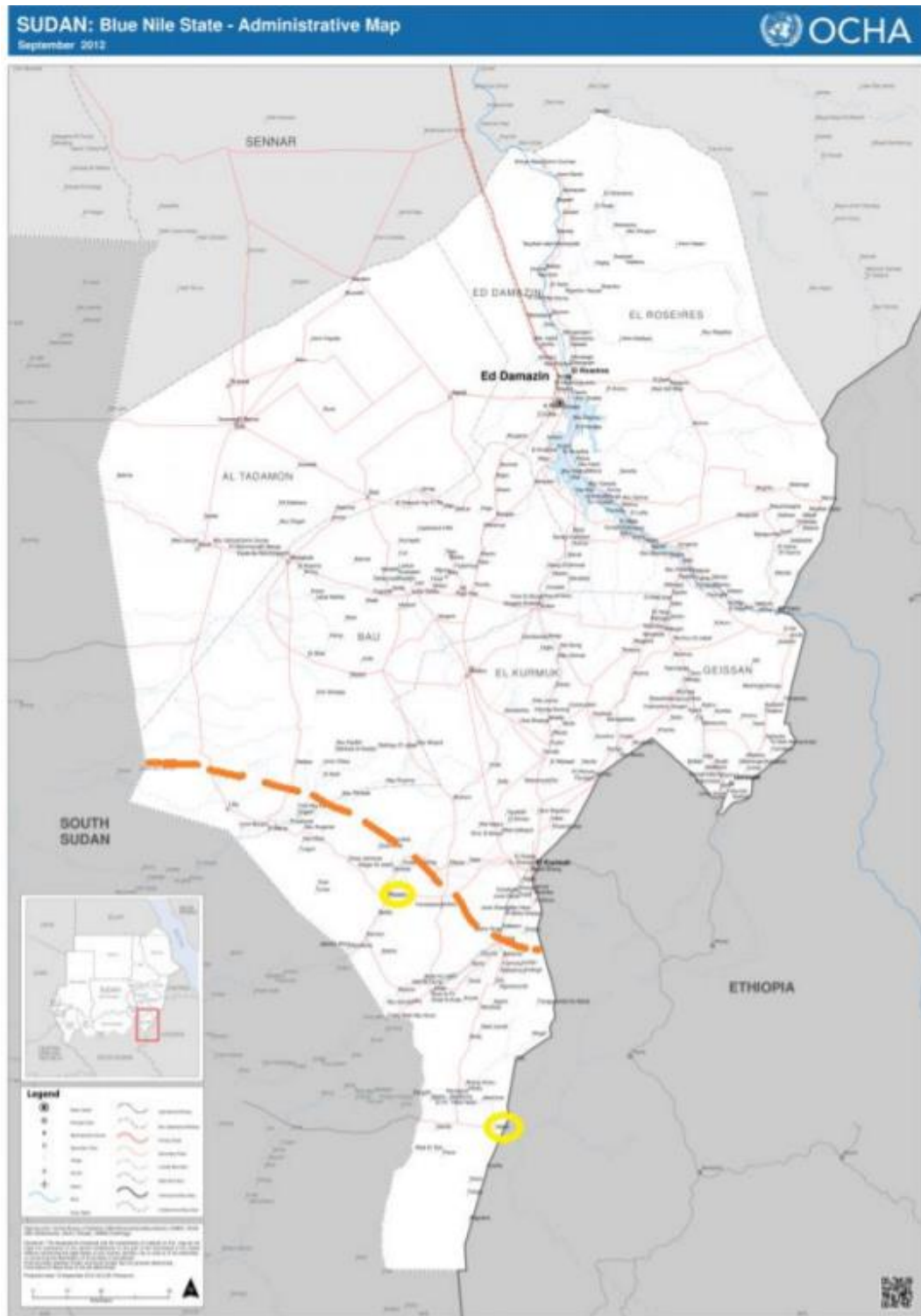
¹⁸⁶ Nederland - Ministerie van Buitenlandse Zaken, 10/2019, p. 27, [url](#)

De volgende kaarten van IRRI en HART tonen meer in detail de frontlijn en gevechtzones in Blauwe Nijl:

SPLA-N/SAF combat zones and front lines in Blue Nile State, and camps hosting Sudanese refugees from Blue Nile State in South Sudan and Ethiopia (May 2016)¹⁸⁷

¹⁸⁷ IRRI, 09/2016, p. 3, [url](#)

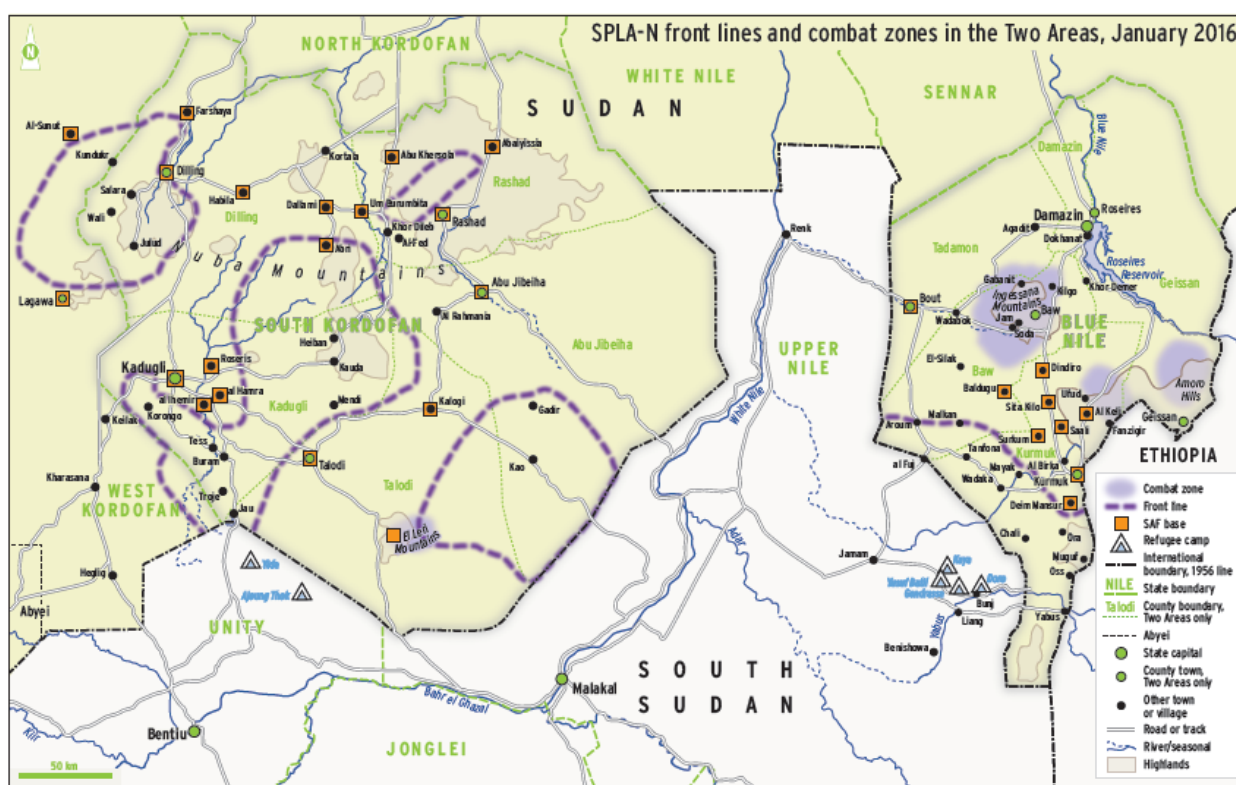

The approximate front line between GoS and SPLA-N (January 2018)¹⁸⁸

¹⁸⁸ HART, 01/2018, [url](#)

In Zuid-Kordofan controleren de rebellen een gebied dat van de Zuid-Soedanese grens tot bijna aan de grens met de provincie Noord-Kordofan reikt, grote delen van de Nuba Mountains omvat en Kauda als hoofdstad heeft.¹⁸⁹ Volgens HUDO bestaat Zuid-Kordofan uit zeventien regio's waarvan sommige (gedeeltelijk) onder controle van de SPLM/A-N staan.¹⁹⁰ Volgens een vertrouwelijke bron die het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken sprak in 2019 gaat het om de volgende gebieden: Al Buram, Um Durein, Heiban, delen van Rashad, Dilling, Talodi, Rashad El Abassiya en enkele kleine gebieden in Abu Jubaiha.¹⁹¹ CMI schrijft in september 2017 een verslag van het leven in Dalanj of Dilling, een stad in de regio Dilling in Zuid-Kordofan die overdag onder controle staat van de overheid, maar 's nachts gecontroleerd wordt door de rebellengroepen.¹⁹²

Onderstaande kaart toont de frontlijnen en gevechtszones in de Two Areas in januari 2016. Deze zijn sinds de aanvang van het conflict in 2011 nauwelijks verschoven.¹⁹³ De regeringstroepen veroveren tijdens het offensief van 2016 wel de vruchtbare gronden van Al-Azrak in Heiban county en Mardes in Delami county.¹⁹⁴ NHRMO benadrukt dat alle veiligheidsincidenten die de organisatie registreert tussen juli 2019 en oktober 2019 plaatsvinden in de regio Delami.¹⁹⁵

© MAPgrafix for the Small Arms Survey, 2016

SPLA-N front lines and combat zones in the Two Areas, January 2016¹⁹⁶

¹⁸⁹ Small Arms Survey (De Alessi B.), 08/2015, p. 19, [url](#)

¹⁹⁰ HUDO, 11/02/2018, [url](#)

¹⁹¹ Nederland - Ministerie van Buitenlandse Zaken, 10/2019, p. 27, [url](#)

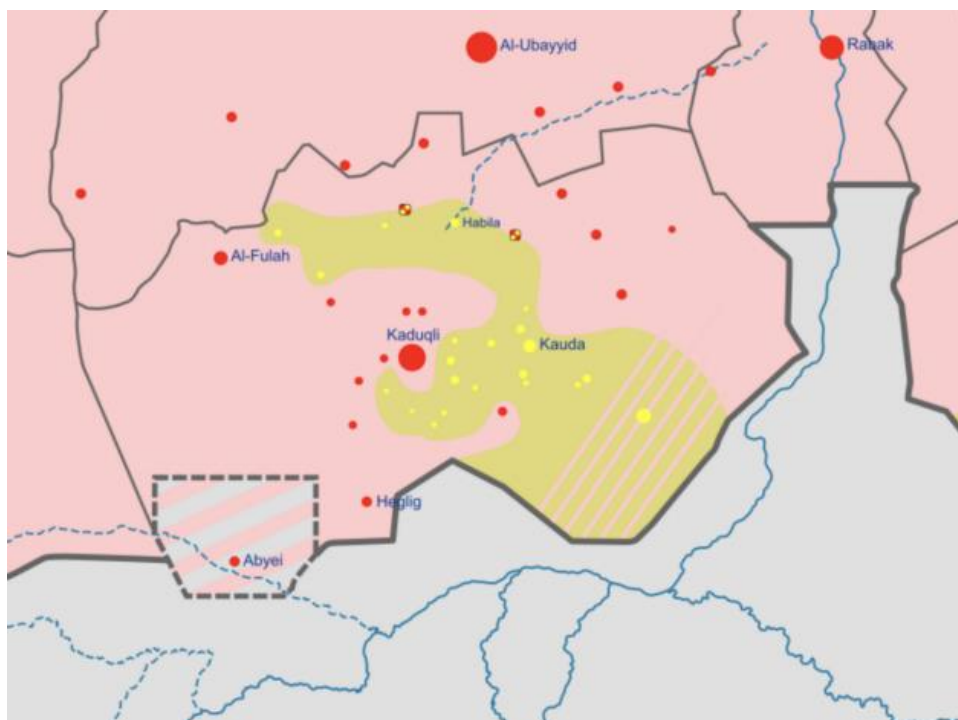
¹⁹² CMI, 27/09/2017, [url](#)

¹⁹³ Small Arms Survey (De Alessi B.), 08/2015, p. 15, [url](#) ; Foreign Policy (Rhodes T., John M.), 19/05/2016, [url](#) ; IRI, 09/2016, p. 21, [url](#)

¹⁹⁴ Nuba Reports, 31/03/2016, [url](#) ; IRIN, 27/07/2016, [url](#) ; Foreign Policy (Rhodes T., John M.), 19/05/2016, [url](#) ; Nuba Reports, 20/05/2016, [url](#) ; Nuba Reports, 27/05/2016, [url](#) ; Nuba Reports, 30/05/2016, [url](#) ; HRW, 22/05/2017, [url](#) ; AI, 09/2016, p. 8, [url](#)

¹⁹⁵ NHRMO, 25/11/2019, [url](#)

¹⁹⁶ Small Arms Survey, 2016, [url](#)

A map showing the rough frontlines of the war as the ceasefire began in 2016. Yellow represents SPLM-N-held territory. Pink and red represents regime territory. Striped yellow and pink shows a rough "no man's land" held by neither side¹⁹⁷

Wat de controle over gebieden in de Two Areas betreft, schrijft Enrico Ille, onderzoeker verbonden aan het LOST Research Network, in een e-mail van 20 december 2019 het volgende:

"'Areas' have been fluid for years, not in a military sense but concerning the flow of goods and people. This is not a free flow but connected to many check-points - where armed men extract levies, of course - and other vulnerabilities."¹⁹⁸

7. Verplaatsingen van de bevolking

7.1. IDP's

Het Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC) merkt op dat het omwille van politieke gevoeligheden erg moeilijk is om gegevens over IDP's in Soedan te verzamelen. De organisatie waarschuwt in 2018 dat de schatting van 2.072.000 IDP's¹⁹⁹, die enkel de officieel geregistreerde ontheemden meerekent, aan de lage kant is. Zo is er geen informatie beschikbaar over bepaalde regio's in een aantal deelstaten, waaronder Zuid-Kordofan, en evenmin over het aantal IDP's die in en

¹⁹⁷ Operation Broken Silence, 17/05/2019, [url](#)

¹⁹⁸ Ille E., onderzoeker verbonden aan het LOST Research Network, e-mail, 20/12/2019

¹⁹⁹ Onder de meer dan twee miljoen IDP's die IDMC telt in Soedan worden zowel ontheemden omwille van conflictgerelateerd geweld als door overstromingen gerekend. Overstromingen komen vaak voor in de staten in het oosten en zuidoosten van Soedan, waar de rivieren Blauwe Nijl, Witte Nijl en Gash vloeien. Meestal vinden ze plaats tussen augustus en september, op het hoogtepunt van het regenseizoen, in IDMC, s.d., [url](#)

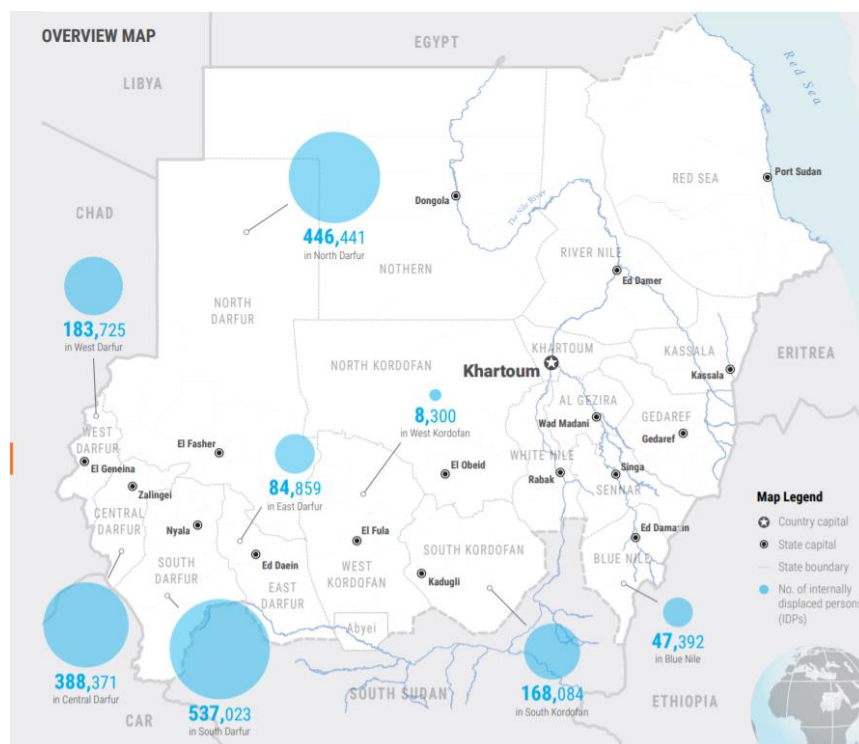
rondom Khartoem leven noch over hun levensomstandigheden.²⁰⁰ De geraadpleegde bronnen vermelden dan ook erg uiteenlopende cijfers.

Het IDMC schat dat er in 2018 41.000 mensen in Soedan ontheemd raakten omwille van conflictgerelateerd geweld, maar biedt geen preciezere cijfers per regio. IDMC heeft bij het afsluiten van deze focus nog geen cijfers bekendgemaakt voor 2019.²⁰¹

Het Emergency Response Coordination Centre (ERCC), door de Europese Commissie in het leven geroepen om landen getroffen door natuurrampen adequate hulp te bieden, stelt in juni 2019 dat er 227.057 hulpbehoevende ontheemden in de Two Areas leven.²⁰²

Het Nederlandse Ambtsbericht vermeldt dat gewapende oppositiegroepen het aantal ontheemden op 545.000 personen schatten, terwijl de overheid het heeft over ongeveer 200.000 ontheemden. Het is niet duidelijk waar deze cijfers vandaan komen.²⁰³ Volgens een vertrouwelijke bron van het ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland is het merendeel van de inwoners in door de SPLM/A-N gecontroleerd gebied ontheemd.²⁰⁴

Volgens cijfers van begin 2019 van het United Nations Office of the High Commissioner for Refugees (UNHCR) en UNOCHA wonen in Blauwe Nijl naar schatting 47.392 ontheemden, en in Zuid-Kordofan 168.084 IDP's.²⁰⁵

Aantal IDP in de verschillende regio's van Soedan²⁰⁶

²⁰⁰ IDMC, 09/07/2013, [url](#) ; IDMC, s.d., p. 4, [url](#)

²⁰¹ IDMC, s.d., [url](#)

²⁰² ERCC, 29/03/2019, [url](#); ERCC, 12/06/2019, [url](#)

²⁰³ Nederland - Ministerie van Buitenlandse Zaken, 10/2019, p. 99, [url](#)

²⁰⁴ Nederland - Ministerie van Buitenlandse Zaken, 10/2019, p. 100, [url](#)

²⁰⁵ UNOCHA, 01/03/2019, [url](#)

²⁰⁶ UNOCHA, 04/2019, p. 4, [url](#)

IOM vermeldt in de driemaandelijke Displacement Tracking Matrix (DTM) het aantal nieuwe ontheemden in Soedan, alsook het aantal terugkeerders. De staat Blauwe Nijl wordt in deze rapporten niet vermeld. Tussen januari en maart 2019 registreert IOM 362 huishoudens of 946 personen in de regio Delami (Habeila) en de stad Kadugli in Zuid-Kordofan. Deze nieuw ontheemden komen voornamelijk vanuit Agour, Darei, Sabat, Tunguli, Togor, Nigeir, Alburam, Heiban en Um Dorain, en zijn gevlucht voor het politiek geweld tussen de SPLM/A-N en de overheidstroepen, aldus IOM.²⁰⁷ Van april tot juni 2019 registreert IOM 380 huishoudens of 960 personen als IDP's in de stad Kadugli. De nieuwe ontheemden, afkomstig van Alburam, Heiban en Um Dorain, zijn op de vlucht voor economische onzekerheden en voortkabbelende conflict tussen de SPLM/A-N en regeringstroepen.²⁰⁸ In de daaropvolgende drie maanden registreert IOM 206 huishoudens of 538 nieuw ontheemden in Kadugli, afkomstig uit Alburam, Heiban en Um Dorain, en gevlucht omwille van geweld tussen de SPLM/A-N en regeringstroepen, alsook omwille van een gebrek aan diensten.²⁰⁹ Hoewel uit de gegevens van ACLED geen gewelddadige incidenten tussen de SPLM/A-N en regeringstroepen naar voren komen, stelt IOM dat dit conflict een oorzaak is van ontheemding in de regio.

De DTM Multi-Sectoral Location Assessment (MSLA) van IOM voor Zuid-Kordofan van 30 november 2019 schat het aantal IDP's in de staat Zuid-Kordofan op 88.169 personen en het aantal terugkeerders op 18.587 personen.²¹⁰

Verschillende bronnen geven aan dat IDP's bijzonder kwetsbaar zijn voor tekorten aan voedsel, drinkbaar water en sanitaire voorzieningen.²¹¹ De IDP's, die voorheen van landbouw en veeteelt leefden, kunnen in veel gevallen niet meer in hun eigen levensonderhoud voorzien.²¹²

Volgens USAID en de SKBN Coordination Unit van de Britse ngo HART zorgen de lopende vredesgesprekken en de verbeterde veiligheidssituatie voor een instroom van personen uit de door de SPLM/A-N gecontroleerde gebieden naar de gebieden onder controle van de regering, vooral in de regio's Tobo, West-Kadugli en El-Abbasiya. USAID schat hun aantal op 9.700 personen in één maand tijd, van midden november tot midden december 2019. De terugkeerders ontvluchten de economische ontbering, en zoeken toegang tot humanitaire bijstand, markten en hulporganisaties. HART waarschuwt ervoor dat deze migratie de druk op de bestaansmiddelen van de reeds zeer kwetsbare gemeenschappen in de Two Areas verder verhoogt.²¹³

Naast de IDP's die in Blauwe Nijl en Zuid-Kordofan leven, vluchten ook mensen afkomstig van de Two Areas naar andere delen van het land, zoals de hoofdstad. Gedetailleerde informatie over de aantallen en de levensomstandigheden van deze mensen in Khartoem is te vinden in de [COI Focus van 22 januari 2019](#).

Cedoca heeft onderzoeker Enrico Ille per e-mail gevraagd of de situatie van personen afkomstig van de two Areas in Khartoem veranderd is na de coup van 11 april 2019. Hij antwoordt per e-mail op 20 december 2019 het volgende:

"There is some tentative hope that recent changes in government will create a much less discriminating environment, especially for Christians, and first steps have been taken (for instance the re-establishment of Christmas as public holiday). However, the personal danger for these groups has actually increased, as radicals of the former regime as well as international Islamist

²⁰⁷ IOM, 31/03/2019, [url](#)

²⁰⁸ IOM, 30/06/2019, [url](#)

²⁰⁹ IOM, 30/09/2019, [url](#)

²¹⁰ IOM, 30/11/2019, [url](#)

²¹¹ ACAPS, 12/2017, p. 42, [url](#); FEWS NET, 11/2019, [url](#); IOM, 30/11/2019, [url](#)

²¹² ACAPS, 12/2017, p. 42, [url](#)

²¹³ SKBN Coordination Unit, 04/2019, [url](#); USAID, 18/12/2019, p. 4, [url](#)

groups operate now as rogue agents, rather than serving the government's interests, and more attacks can be expected.”²¹⁴

7.2. Vluchtelingen

UNHCR telt 297.135 vluchtelingen in Zuid-Soedan in oktober 2019, 92 procent daarvan komt van Soedan.²¹⁵ Deze Soedanese vluchtelingen wonen op veertien locaties in Zuid-Soedan.²¹⁶ Volgens het Operational Portal, een door UNHCR aangeboden coördinatie-instrument, leven er op 31 oktober 2019 verder 52.558 Soedanese vluchtelingen in Ethiopië.²¹⁷

Het gewapende conflict in Zuid-Soedan heeft zijn weerslag op de levensomstandigheden van vluchtelingen uit de Two Areas. In juli 2019 verblijven meer dan 147.000 Soedanese vluchtelingen, vooral van de regio Blauwe Nijl, in vier kampen rond de noordelijke stad Maban in Zuid-Soedan. De omstandigheden zijn er bijzonder moeilijk en velen willen terugkeren, aldus Al Jazeera.²¹⁸

Volgens NHRMO keren in januari 2019 vanuit Ethiopië 25 huishoudens terug naar Yabus en Abu Angro in de regio Alkurmuk.²¹⁹

8. Impact van het geweld op het dagelijkse leven

Door verschillende factoren is de humanitaire situatie in Zuid-Kordofan in de door de SPLM/A-N gecontroleerde gebieden slecht, aldus het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken.²²⁰ Landbouwers kunnen door de onveiligheid en ontheemding hun velden niet bewerken wat de voedselzekerheid in de regio ernstig in het gedrang brengt.²²¹ Ook de kwaliteit van de gezondheidszorg en het onderwijs is onvoldoende, aldus UNOCHA.²²² Humanitaire hulpverlening in door de SPLM/A-N gecontroleerde gebieden is vrijwel afwezig vanwege toegangsbeperkingen opgelegd door de rebellen en de overheid. Ook in de door de regering gecontroleerde gebieden hebben humanitaire organisaties te maken met obstakels en beperkingen, maar de toegang voor humanitaire hulpverleners is er in de afgelopen jaren wel verbeterd.²²³

UNOCHA haalt in het Humanitarian Response Plan (HRP) voor Soedan aan dat de humanitaire noden in het land stijgen.²²⁴

8.1. Toegang tot humanitaire hulp

Humanitaire operaties blijven beperkt in de conflictregio's in Soedan. Na de aanvang van het conflict in 2011 verhindert de Soedanese regering alle hulp aan Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl. TNH schrijft dat de lokale bevolking aangeeft dat sommige hulpgroepen, die discreet opereren, nog steeds olie, zaden en gereedschappen verdelen. Sinds de splitsing van de SPLM/A-N in 2017 zijn de weinige aanwezige

²¹⁴ Ille E., onderzoeker verbonden aan het LOST Research Network, e-mail, 20/12/2019

²¹⁵ UNHCR, 10/2019, [url](#)

²¹⁶ UNHCR, 30/09/2019, [url](#)

²¹⁷ Operational Portal, 31/10/2019, [url](#)

²¹⁸ UNHCR, 31/01/2019, [url](#); Al Jazeera, 02/07/2019, [url](#)

²¹⁹ NHRMO, 01/2019, [url](#)

²²⁰ Nederland - Ministerie van Buitenlandse Zaken, 10/2019, p. 100, [url](#)

²²¹ USDOS, 13/03/2019, [url](#)

²²² UNOCHA, 13/03/2019, [url](#)

²²³ UNOCHA, 13/03/2019, [url](#)

²²⁴ UNOCHA, 23/09/2019, p. 1, [url](#)

organisaties echter gestopt met werken in de regio, aldus TNH.²²⁵ HRW geeft aan dat er wel beperkte humanitaire hulp wordt geboden door hulpverleners die met toestemming van de SPLM/A-N de grenzen met Zuid-Soedan oversteken.²²⁶ Toch is het gebied sinds het begin van het conflict in 2011 grotendeels verstoken van bijstand. De strijdende partijen raken het immers niet eens over de wijze waarop de hulp moet worden geleverd.²²⁷ Ook praktische hindernissen die humanitaire hulp aan de burgers in Blauwe Nijl en Zuid-Kordofan bemoeilijken of zelfs onmogelijk maken hebben hierin een rol gespeeld. In augustus 2019 veroorzaken hevige regens en overstromingen schade aan infrastructuur. Ook de economische crisis en brandstoftekorten hinderen het leveren van en de toegang tot hulp.²²⁸

Partnerorganisaties van UNOCHA zijn in 2018 in staat mensen in nood te bereiken in de staten Blauwe Nijl en Zuid-Kordofan. De regering toont zich in 2018 voorts bereid om hulp te faciliteren aan personen in de door de SPLM/A-N gecontroleerde gebieden van Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl.²²⁹ In september 2018 kondigt de Soedanese regering officieel aan dat ze, na jarenlange weigering, hulporganisaties zal toelaten in de gebieden onder controle van de rebellen.²³⁰ Begin 2019 zegt de regering nog steeds te wachten op een antwoord van de SPLM/A-N op een voorstel van de VN omtrent humanitaire hulp.²³¹ Na de politieke omwentelingen in Khartoem en de verdrijving van al-Bashir, vinden de SPLM/A-N Aggar en de TMC in juli 2019 een akkoord over het openen van humanitaire corridors voor de aanlevering van humanitaire hulp aan burgers in het door de SPLM/A-N gecontroleerde gebied.²³²

UNOCHA schrijft dat reisvergunningen sinds augustus 2019 niet langer nodig zijn om naar conflictgebieden af te reizen. Het proces voor het melden van humanitaire hulpmissies is tevens vereenvoudigd en ingekort, en vereist niet langer een afzonderlijke goedkeuring op staatsniveau of stempels van de Humanitarian Aid Commission (HAC). Organisaties melden dat het verwerken van reismeldingen door het HAC vlotter verloopt dan voorheen, aldus UNOCHA.²³³

Op 23 oktober 2019 bezoekt het World Food Program (WFP), als eerste missie van de VN in de Nuba Mountains in acht jaar tijd, Kauda in het door de SPLM/A-N gecontroleerde gebied in Zuid-Kordofan.²³⁴ Op 22 december 2019 raakt bekend dat de SPLM/A-N al-Hilu besluit de wegen in de Nuba Mountains te openen voor alle verkeer, inclusief humanitaire hulp.²³⁵ In december 2019 is de eerste voedseldistributie in Yabus in Blauwe Nijl in acht jaar tijd een feit.²³⁶

8.2. Voedselvoorziening

De stijging van het aantal personen die nood hebben aan humanitaire hulp in 2019, waarover onder meer UNOCHA bericht, is volgens de European Commission's Directorate-General for European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations (DG ECHO) gelinkt aan het groeiende aantal mensen getroffen door ernstige voedselonzeekerheid. De economische crisis heeft zich vertaald in hogere prijzen voor basisvoedsel.²³⁷ Voedselschaarste is een weerkerend fenomeen in de Two Areas, in het

²²⁵ The New Humanitarian, 11/06/2019, [url](#)

²²⁶ HRW, 22/05/2017, [url](#); UNSC, 24/10/2019, p. 14, [url](#)

²²⁷ IRIN, 27/07/2016, [url](#); Nuba Reports, 15/02/2017, [url](#); UNSC, 06/03/2017, p. 12, [url](#); IRIN, 11/04/2018, [url](#); HRW, 22/05/2017, [url](#); NHRMO, 02/2018, p. 3, [url](#)

²²⁸ ACAPS, 31/10/2019, [url](#)

²²⁹ UNOCHA, 04/2019, p. 14, [url](#)

²³⁰ Sudan Tribune via Reliefweb, 24/09/2018, [url](#); Sudan Tribune, 03/10/2019, [url](#); UNOCHA, 04/2019, p. 13, [url](#)

²³¹ Sudan Tribune, 20/02/2019, [url](#)

²³² Sudan Tribune, 28/07/2019, [url](#)

²³³ UNOCHA, 01/2020, p. 13-14, [url](#); ARC, 05/02/2020, p. 111, [url](#)

²³⁴ SKBN Coordination Unit, 10/2019, [url](#); UN Resident and Humanitarian Coordinator for the Sudan, 27/10/2019, [url](#); NHRMO, 25/11/2019, [url](#); WFP, 18/12/2019, [url](#)

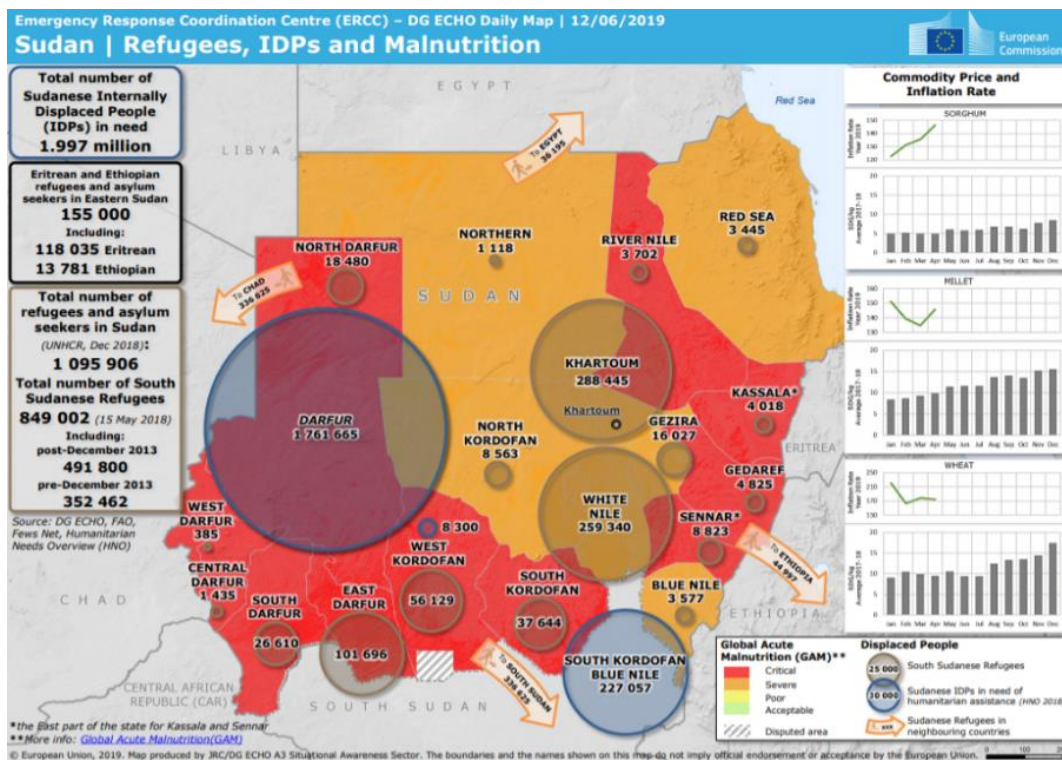
²³⁵ Dabanga, 22/12/2019, [url](#)

²³⁶ Sudan Tribune, 18/12/2019, [url](#)

²³⁷ DG ECHO, 04/10/2019, [url](#); UNOCHA, 23/09/2019, p. 1, [url](#)

bijzonder in rebellegebied.²³⁸ Het conflict verstoort immers op ingrijpende wijze de economische activiteiten van de lokale huishoudens²³⁹.

In juni 2019 stelt het ERCC dat de situatie voor kinderen van IDP's en vluchtelingen in Zuid-Kordofan volgens de Global Acute Malnutrition (GAM) standaard, een tool ontwikkeld door het UNHCR²⁴⁰, uiterst kritiek is. Voor Blauwe Nijl is er sprake van ernstige ondervoeding.²⁴¹

Sudan: Refugees, IDPs and Malnutrition (June 2019)²⁴²

De voedselzekerheid onder IDP's en arme huishoudens in het door de SPLM/A-N-gecontroleerde gebied in Zuid-Kordofan is sinds het einde van het magere seizoen verbeterd van *emergency* (IPC Phase 4) naar *crisis* (IPC Phase 3), aldus FEWS NET.²⁴³

²³⁸ Waging Peace, 03/2018, p. 4, [url](#)

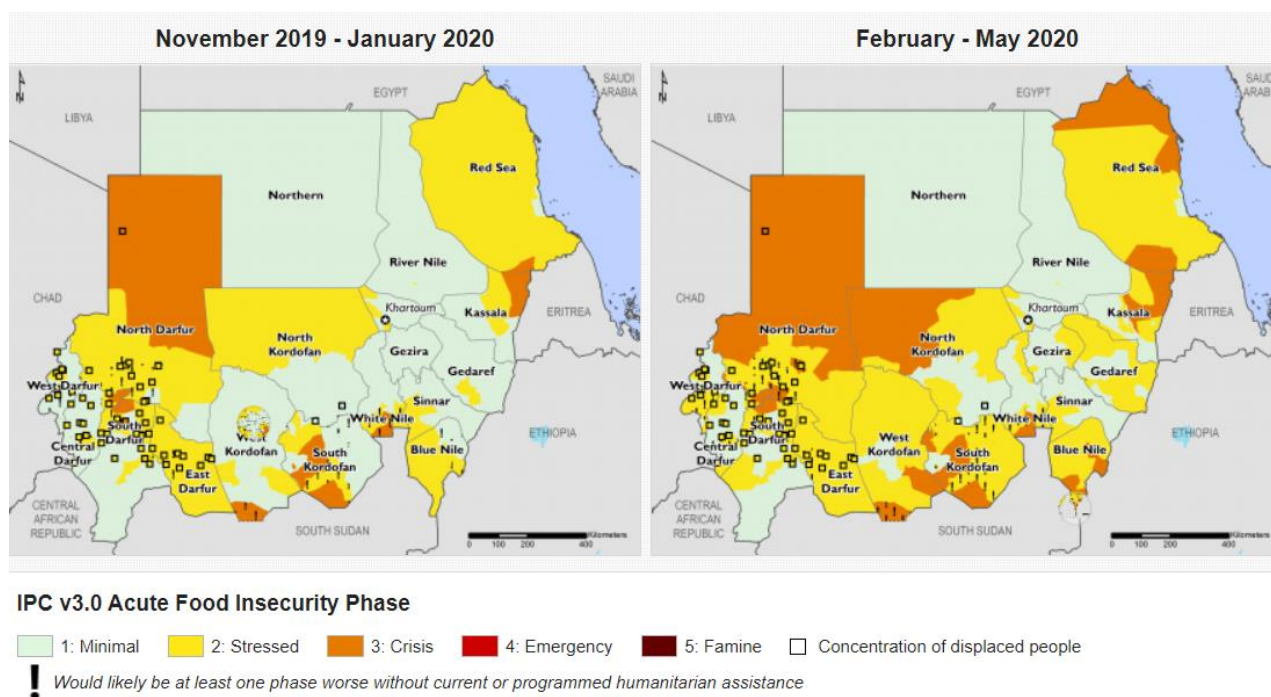
²³⁹ FEWS, 06/2018, [url](#)

²⁴⁰ Global Acute Malnutrition (GAM) is een maat voor acute ondervoeding bij vluchtelingenkinderen in de leeftijd tussen 6 en 59 maanden. GAM geeft informatie over het percentage van alle kinderen in deze leeftijdscategorie binnen een vluchtelingenpopulatie die zijn geclassificeerd met een laag gewicht-voor-lengte en / of oedeem, in UNHCR, s.d., [url](#)

²⁴¹ ERCC, 29/03/2019, [url](#); ERCC, 12/06/2019, [url](#)

²⁴² ERCC, 12/06/2019, [url](#)

²⁴³ FEWS NET, 11/2019, [url](#)

Acute Food Insecurity Phase (November 2019)²⁴⁴

UNOCHA geeft aan dat 90 procent van de intern ontheemden en vluchtelingen in Soedan niet kan voorzien in hun dagelijks voedsel. Voor de lokale bevolking loopt dit eveneens op tot 58 procent.²⁴⁵

De markten in het centrale en westelijke deel van Zuid-Kordofan doen het goed en kennen stabiele voedselprijzen, schrijft de SKBN Coordination Unit van de Britse ngo HART in september 2019. In Blauwe Nijl hebben handelaren vanwege de hevige regenval amper toegang tot de markten. Bijna 90 procent van de gezinnen in juli 2019 aan dat hun voedselvoorraden niet langer dan een maand zullen volstaan. Voedselonzekerheid zal in de komende maanden waarschijnlijk toenemen in Zuid-Kurmuq als gevolg van een grotere afhankelijkheid van markten voor basisvoedingsmiddelen, stelt FSMU.²⁴⁶ Met de aanvang van het oogstseizoen zakken doorgaans de voedselprijzen, al is dit in het najaar van 2019 minder het geval dan andere jaren. Daarbij komt dat de Soedanese pond blijft devalueren. Hierdoor slaan de prijzen van essentieel, geïmporteerd voedsel zoals tarwebloem op. Deze aanhoudende hoge prijzen voor basisvoedsel verstoren de voedselveiligheid, aldus FEWS NET.²⁴⁷

Hoewel de oogst in 2019 in het algemeen goed is, hebben de hevige regenval van oktober 2019 en de zware overstromingen een negatieve impact gehad op de uiteindelijke opbrengst van vele gewassen, vooral in de staten Blauwe Nijl en Al Gedaref. De SKBN Coordination Unit van de Britse ngo HART en NHRMO stellen dat de oogst van sorghum, sesam en aardnoten in de regio ten westen van Kadulgi en de regio Delami in Zuid-Kordofan getroffen is. Sorghum is het basisvoedingsmiddel in de regio.²⁴⁸ HART geeft tevens aan dat bepaalde gewassenziektes de oogst in de regio's Yabus en Komo Ganza Payams in Blauwe Nijl aantasten. Bovendien bereiken delen van de voedselhulp vanuit Maban de regio niet omwille van de recente overstromingen.²⁴⁹

²⁴⁴ UNOCHA, 23/09/2019, p. 1, [url](#); FEWS NET, 11/2019, [url](#)

²⁴⁵ UNOCHA, 23/09/2019, p. 1, [url](#)

²⁴⁶ SKBN Coordination Unit, 30/09/2019, [url](#)

²⁴⁷ FEWS NET, 11/2019, [url](#)

²⁴⁸ SKBN Coordination Unit, 10/2019, [url](#); FEWS NET, 11/2019, [url](#); NHRMO, 25/11/2019, [url](#)

²⁴⁹ SKBN Coordination Unit, 11/2019, [url](#)

De SKBN Coordination Unit van de Britse ngo HART waarschuwt voor de gevolgen van een tekort aan vaccinaties voor vee, met de mogelijke verspreiding van ziektes onder vee als gevolg.²⁵⁰

In december 2019 en januari 2020 geeft de SKBN Coordination Unit aan dat de markten in de Two Areas zich snel hersteld hebben na het regenseizoen. De eindejaars- en kerstperiode hebben de marktprijzen wel doen stijgen.²⁵¹

FEWS NET haalt in september 2019 de markt van Kadugli aan als de grootste markt van Zuid Kordofan, met handelsnetwerken die reiken tot in Zuid-Soedan.²⁵² Uit de berichtgeving van Radio Dabanga en de maandelijkse rapporten van de SKBN Coordination Unit komt naar voren dat daarnaast ook andere grote en lokale markten op geregelde tijdstippen georganiseerd worden in de regio.²⁵³ Lokale bronnen melden dat de toegang tot markten op de grens van de door de rebellen gecontroleerde gebieden verbetert door een toename van de algemene veiligheid, aldus de SKBN Coordination Unit.²⁵⁴ Radio Dabanga bericht in december 2019 over een ongeziene doorbraak in het vredesproces tussen de interim-regering van Soedan en de SPLA/M-N met de opening van gemeenschappelijke markten en een verhoging van de mobiliteit tussen mensen in de gebieden onder controle van de regering en de regio's in handen van de rebellen.²⁵⁵ De SKBN Coordination Unit besluit hieruit dat handel in de regio zal groeien naargelang het conflict verder afneemt.²⁵⁶

8.3. Gezondheidszorg

De gezondheidsbehoeften in Soedan stijgen. De invoer van medicijnen en medische benodigdheden is in 2019 gedaald met ongeveer 35 procent in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar. Dit heeft bijgedragen aan forse prijsstijgingen, wat de toegang tot essentiële gezondheidsdiensten voor velen beperkt.²⁵⁷ Hoewel het gebrek aan faciliteiten, personeel, medicijnen en voorraden van de openbare gezondheidszorg gevolgen heeft voor alle Soedanezen, zijn deze uitdagingen volgens het International Peace Institute (IPI) groter in veel door conflicten getroffen gebieden.²⁵⁸

IPI stelt dat het gezondheidssysteem in de gebieden onder controle van de regering in Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl zeer precair is. Gezondheidszorg is er niet beschikbaar of onbetaalbaar. In de door de rebellen gecontroleerde gebieden in de Two Areas zijn mensen volledig afgesneden van publieke gezondheidszorg sinds 2011, aldus IPI. De SPLM/A-N runt er een eigen gezondheidssysteem, dat herhaaldelijk door de regering in het vizier genomen werd bij bombardementen, volgens bronnen binnen de SPLM/A-N zelf.²⁵⁹ In Zuid-Kordofan beheert een Duitse ngo het enige ziekenhuis in het door rebellen gecontroleerde gebied in de Nuba Mountains.²⁶⁰ Daarnaast zijn er klinieken die door vrijwilligers worden bemand, maar deze kampen met logistieke tekorten en beschikken nauwelijks over getraind personeel.²⁶¹ Begin 2018 telt HART 28 gezondheidscentra voor de ongeveer 90.000

²⁵⁰ SKBN Coordination Unit, 11/2019, [url](#)

²⁵¹ SKBN Coordination Unit, 31/12/2019, [url](#); SKBN Coordination Unit, 31/01/2020, [url](#)

²⁵² FEWS NET, 09/2019, [url](#)

²⁵³ Dabanga, 21/10/2019, [url](#); SKBN Coordination Unit, 31/12/2019, [url](#)

²⁵⁴ SKBN Coordination Unit, 31/01/2020, [url](#)

²⁵⁵ Dabanga, 22/12/2019, [url](#)

²⁵⁶ SKBN Coordination Unit, 31/01/2020, [url](#)

²⁵⁷ UNOCHA, 23/09/2019, p. 1, [url](#)

²⁵⁸ IPI, 04/2019, p. 7-9, [url](#)

²⁵⁹ IPI, 04/2019, p. 7-9, [url](#)

²⁶⁰ Nuba Reports, 11/04/2017, [url](#)

²⁶¹ HRW, 22/05/2017, [url](#)

overblijvende inwoners van het door de SPLM/A-N gecontroleerde gebied in Blauwe Nijl.²⁶² Het enige toegankelijke ziekenhuis ligt over de grens in Zuid-Soedan.²⁶³

De SKBN Coordination Unit haalt voorts aan dat de toegang tot veilig drinkwater beperkt blijft in de Two Areas en dat hele gemeenschappen zo afhankelijk blijven van onveilig drinkwater. Mensen en dieren delen waterbronnen, waardoor mensen risico lopen op door water overgedragen ziekten.²⁶⁴ Operation Broken Silence, een blog ontstaan uit de samenwerking van Soedanese ngo's, wijdt een bericht aan het leven in een geïsoleerd dorp in het oostelijk deel van het Nuba-gebergte. De meeste waterpompen in Kao Nyaro zijn defect en degene die nog in werking zijn, zijn besmet omdat veehouders, die niet langer met hun vee naar het graasland kunnen trekken, zich gedwongen zien er hun vee te laten drinken. Mensen zijn er ook gedwongen nauw met hun vee samen te leven omwille van de beperkte bewegingsvrijheid. Ze voelen zich opgesloten in het gebied onder controle van de SPLM/A-N en vrezen aanvallen van regeringstroepen indien ze zich buiten de dorpen begeven.²⁶⁵

Het extreem natte regenseizoen heeft in verschillende delen van het land tot overstromingen geleid. Dit verhoogt het risico op het uitbreken van ziektes.²⁶⁶ Zo is in augustus 2019 sprake van een uitbraak van cholera in de staat Blauwe Nijl.²⁶⁷ NHRMO vermeldt acht doden onder kinderen getroffen door acute diarree in de regio Delami in Zuid-Kordofan.²⁶⁸ Door de zware overstromingen in Blauwe Nijl is het risico op verspreiding van andere door water overgedragen ziekten groot. Gevallen van malaria en griep zijn tevens gemeld in Blauwe Nijl. Het leveren van medicijnen over de weg is sinds september 2019 quasi onmogelijk door de wateroverlast in de regio.²⁶⁹

8.4. Onderwijs

De toegang tot onderwijs in de staat Blauwe Nijl is beperkt, met slechts een dertigtal slecht uitgeruste lagere scholen in de hele staat, vaak op verre wandelafstand. Er is geen middelbaar onderwijs. De regio van de Nuba Mountains in Zuid-Kordofan telt 240 basisscholen en tien middelbare scholen volgens de Briste ngo HART. Leerlingen hebben evenwel geen tekstboeken, potloden en leerboeken.²⁷⁰ De SKBN Coordination Unit geeft aan dat meer dan de helft van de leerkrachten in de Two Areas niet opgeleid zijn. HART voegt toe dat ze vaak niet betaald worden. De infrastructuur is onvoldoende.²⁷¹

Het aanslepende conflict in de regio hindert kinderen school te lopen. UNICEF haalt aan dat duizenden kinderen in Kadugli in Zuid-Kordofan geen school lopen of grote onderbrekingen kennen in hun onderwijs.²⁷² In Zalataya in de regio Habili in Zuid-Kordofan worden in november 2019 de examens uitgesteld omwille van intercommunaal geweld. De situatie is er te onveilig voor leerkrachten en studenten om zich naar de school te begeven.²⁷³

²⁶² HART, 02/2018, p. 10, [url](#)

²⁶³ HART, 26/01/2018, [url](#); HART, 02/2019, p. 6, [url](#); SKBN Coordination Unit, 11/2019, [url](#)

²⁶⁴ SKBN Coordination Unit, 07/2019, [url](#)

²⁶⁵ Operation Broken Silence, 17/05/2019, [url](#)

²⁶⁶ UNOCHA, 23/09/2019, p. 1, [url](#)

²⁶⁷ DG ECHO, 04/10/2019, [url](#); UNOCHA, 05/12/2019, [url](#)

²⁶⁸ NHRMO, 25/11/2019, [url](#)

²⁶⁹ SKBN Coordination Unit, 10/2019, [url](#)

²⁷⁰ IRIN, 2016, [url](#); SKBN Coordination Unit, 08/2018, p. 3, [url](#); HART, 02/2018, p. 9, [url](#)

²⁷¹ HART, 02/2019, p. 6, [url](#); SKBN Coordination Unit, 10/2019, [url](#)

²⁷² UNICEF, 04/11/2019, [url](#)

²⁷³ Sudan Daily, 04/11/2019, [url](#)

8.5. Bewegingsvrijheid

Het Asylum Research Center (ARC) geeft in zijn rapport van februari 2020 aan geen informatie te hebben over de bewegingsvrijheid van Nuba binnen de Two Areas, noch van Nuba in de steden Khartoem en Omdurman.

Onderstaande kaart toont het wegennetwerk in Soedan, en geeft de wegen weer die Khartoem via de stad El Obeid in Noord-Kordofan met verschillende plaatsen in Zuid-Kordofan verbinden, en de wegen die tot Ad-Damazin in Blauwe Nijl lopen.²⁷⁴

Sudan Road Network (08/08/2018)²⁷⁵

Logistieke en infrastructurele beperkingen beknotten de mogelijkheid om zich vrij te bewegen in de Two Areas en tussen de Two Areas en andere regio's van het land, zoals Khartoem. Enrico Ille, onderzoeker verbonden aan het LOST Research Network, schrijft in een e-mail van 20 december 2019

²⁷⁴ Logistics Cluster, 26/04/2019, p. 75, [url](#)

²⁷⁵ Logistics Cluster, 26/04/2019, p. 75, [url](#)

dat de infrastructuur in de Two Areas reeds deplorabel en inadequaar was vóór de aanvang van het conflict.²⁷⁶ Logistics Cluster haalt bijvoorbeeld aan dat de hoofdweg die El Obeid verbindt met Kadugli geasfalteerd is en toegankelijk is voor alle verkeer, maar dat de wegen van El Obeid naar de plaatsen Abu Jebeeha, Kalogi en Talodi in Zuid-Kordofan enkel begaanbaar zijn buiten het regenseizoen.²⁷⁷

In maart 2019 bericht Radio Dabanga over brandstoftekorten in het hele land en de gevolgen voor de lokale bevolking, niet enkel wat water- en voedselprijzen betreft, maar ook op het vlak van elektriciteitsvoorzieningen en mobiliteit. Inwoners van Blauwe Nijl geven aan dat mensen in rijen staan aan te schuiven aan bakkerijen om een brood te kopen.²⁷⁸ Reizen binnen en buiten de regio blijft evenwel mogelijk. Tijdens de nationale protesten tegen het regime van Omar al-Bashir en de *sit-in* voor het militaire hoofdkwartier in Khartoem in april en mei 2019 reisden verschillende mensen vanuit Zuid-Kordofan naar Khartoem om de betogers te vervoegen en helpen.²⁷⁹ Volgens Logistic Clusters duurt het ongeveer één dag om Khartoem te bereiken vanuit Kadugli, de hoofdstad van Zuid-Kordofan.²⁸⁰

Brandstoftekorten en de hoge prijzen voor petroleum en diesel hinderen transport tussen steden en dorpen in Zuid-Kordofan, kopt Dabanga in februari 2020. In Delling staat sinds januari 2020 een lange rij wachtenden aan de tankstations. Hoge brandstofprijzen doen de voedselprijzen stijgen, met bijvoorbeeld een broodcrisis tot gevolg.²⁸¹

Enrico Ille verwijst tevens naar de aanwezigheid van checkposten op de wegen in de Two Areas, maar voegt hieraan toe dat het verkeer van mensen en goederen in de regio zich al jarenlang aanpast aan de voortdurend veranderende realiteiten.

“‘Areas’ have been fluid for years, not in a military sense but concerning the flow of goods and people. This is not a free flow but connected to many check-points - where armed men extract levies, of course - and other vulnerabilities. From the Two Areas, people thus moved to South Sudan, to markets on the governmental side and back etc.”²⁸²

Tajeldin Adam, een Soedanese journalist die in Brussel woont, stelt in een e-mail van 18 februari 2020 dat etnische spanningen tussen Misseriya en Nuba, alsook de onveilige situatie in de naburige Abyei-regio, de bewegingsvrijheid van burgers in de Two Areas beperken.

“The area of Blue Nile is witnessing a relative calm. This is provided by the halt of military operations and fighting in the area. The current stability in South Sudan also helped to stabilize conditions in Blue Nile. However, the situation in South Kordofan/Nuba Mountain remains somehow complicated. This is catalysed by a number of factors, including the presence of Misseriya tribal fighters. They have been causing frictions and deadly confrontations with SPLM-N fighters led by Abd al-Aziz al-Hilu. [...] The insecurity in the neighbouring disputed Abyei region is also affecting the security situation in Nuba Mountain. That is, in the contiguous areas between Abyei and South Kordofan, tribal raids and deadly attacks involving Missiriya tribal fighters against Dinka-Ngok have been taking place. This makes it rather perilous for activists and ordinary people alike when it comes to freedom of movement. Despite the recent visit by Sudan’s new Prime Minister Hamdouk to Kawda (the fortress of the SLM-N in Nuba Mountain), free movement and accessibility to the area remains a risk.”²⁸³

²⁷⁶ Enrico Ille, e-mail, 20/12/2019

²⁷⁷ Logistics Cluster, 26/04/2019, [url](#)

²⁷⁸ Dabanga, 26/03/2019, [url](#)

²⁷⁹ Financial Times, 30/04/2019, [url](#)

²⁸⁰ Logistics Cluster, 26/04/2019, [url](#)

²⁸¹ Dabanga, 04/02/2020, [url](#)

²⁸² Enrico Ille, e-mail, 20/12/2019

²⁸³ Adam T., een Soedanese journalist en veiligheidsanalist die in Brussel woont, e-mail, 18/02/2020

De vredesgesprekken tussen de interim-regering en de SPLA/M-N creëren nieuwe mogelijkheden. Radio Dabanga bericht in februari 2020 over een overeenkomst tussen de delegatie van het Sudan's Joint Mechanism for Monitoring Cessation of Hostilities and Opening of Humanitarian Tracks en de SPLA/M-N van Malik Aggar over het openen van wegen om de aanlevering van humanitaire hulp in de regio mogelijk te maken. Eerder, in december 2019, kwamen de regering van Zuid-Kordofan en de SPLA/M-N onder leiding van Abdelaziz El Hilu overeen om een aantal wegen in het Nuba-gebergte te openen voor humanitaire hulp. Met name de hoofdwegen van Heiban en Kauda, die gedeeltelijk in handen zijn van SPLA/M-N, zijn toegankelijk voor alle verkeer. De gouverneur waarschuwt wel voor de aanwezigheid van landmijnen op en rond de wegen.²⁸⁴

²⁸⁴ Dabanga, 22/12/2019, [url](#); Dabanga, 06/02/2020, [url](#)

Samenvatting

Zuid-Kordofan en Blauwe Nijl, ook bekend als de Two Areas, herbergen een heterogene bevolking, zowel op etnisch als religieus vlak, met de Nuba in Zuid-Kordofan en de Ingessana in Blauwe Nijl als de voornaamste niet-Arabische inheemse gemeenschappen. Beide gebieden, die reeds jaren op economisch, politiek en identitair vlak worden achtergesteld, vormen sinds 2011 het strijdtoneel van een gewapend conflict tussen enerzijds het Soedanese leger en regeringsgezinde milities en anderzijds de SPLM/A-N. Een aantal bronnen halen aan dat de frontlijnen sinds de aanvang van het conflict in 2011 nauwelijks veranderd zijn. De SPLM/A-N controleert in Zuid-Kordofan een uitgebreid gebied dat onder meer de Nuba Mountains omvat en in Blauwe Nijl een klein territorium in het zuiden. De Soedanese overheid controleert de belangrijkste steden.

Na het regeringsoffensief van 2016 kondigen beide strijdende partijen een staakt-het-vuren af. Ondanks enkele korte confrontaties vinden er geen openlijke vijandigheden meer plaats. Het aantal doden, inclusief burgerdoden, daalt sterk in 2017 en 2018. Een conflict binnen de SPLM/A-N leidt in 2017 en 2018 wel tot dodelijke confrontaties tussen de rivaliserende vleugels van de beweging.

Verschillende bronnen beschuldigen het leger van een uitputtingsoorlog door landbouwgronden te treffen, de voedselvoorziening te ontregelen en burgers zo uit rebellegebied te verdrijven. Regering en rebellen raken het tot midden 2019 niet eens over de levering van humanitaire hulp in rebellegebied.

NHRMO stelt in juni 2019 dat de systematische plundering door leger en gewapende milities van vee en land, waarbij ook burgers gedood worden, de belangrijkste bedreiging vormt voor de burgerbevolking in de Two Areas. Onderzoeker Enrico Ille wijst verder op ontbering, uithongering en het hinderen van humanitaire hulp als oorlogswapens in het conflict.

Op 11 april 2019 wordt voormalige president al-Bashir afgezet en gearresteerd. Er wordt een Transitional Military Council aangesteld. Na moeizame onderhandelingen tekenen de TMC en de Forces for Freedom and Change op 17 augustus 2019 een grondwettelijk akkoord, waarmee het startschot gegeven wordt voor de vorming van een soevereine raad die de rol van staatshoofd vervult en een interim-regering onder eerste minister Abdullah Hamdok. De impact deze politieke ontwikkelingen op de situatie in de Two Areas is nog niet duidelijk. Wel stelt premier Hamdok een vredesakkoord met de rebellengroepen voorop in de eerste zes maanden van zijn ambt. De deadline voor een akkoord wordt in december 2019 twee maanden uitgesteld tot 14 februari 2020. Principeakkoorden tussen de interim-regering en de SPLM/A-N hebben de eerste leveringen van humanitaire hulp in acht jaar tijd aan de regio mogelijk gemaakt.

ERCC stelt in juni 2019 dat er 227.057 hulpbehoevende ontheemden in de Two Areas leven. UNHCR en UNOCHA schatten het aantal IDP's in Blauwe Nijl op 47.392 en in Zuid-Kordofan op 168.084 personen. Het ERCC schat het aantal Soedanese vluchtelingen in juni 2019 in Ethiopië op 44.997 en in Zuid-Soedan op 336.625.

Voedselschaarste is een weerkerend fenomeen in de Two Areas, in het bijzonder in rebellegebied. Gezondheidszorg en onderwijs hebben er ernstig te lijden gehad onder het conflict en zijn voor velen ontoegankelijk. De rebellegebieden in de Two Areas zijn sinds de aanvang van het conflict in 2011 grotendeels verstoken van humanitaire hulp. Onderhandelingen met de interim-regering brengen daar mogelijk verandering in. Op 23 oktober 2019 bezoekt het World Food Program (WFP) als eerste missie van de VN in acht jaar tijd Kauda in het door de SPLM/A-N gecontroleerd gebied in Zuid-Kordofan. In december 2019 is de eerste voedseldistributie in acht jaar tijd in Yabus in Blauwe Nijl een feit.

Bibliografie

Rechtstreekse contacten

Enrico Ille, onderzoeker verbonden aan het LOST Research Network, e-mail, 20/12/2019, ille@lost-research-group.org

Geir Juell Skogseth, landenanalist van Landinfo, het onderzoekscentrum van de Noorse immigratiedienst, e-mail, 14/02/2020, gsk@landinfo.no

Tajeldin Adam, een Soedanese journalist die in Brussel woont, voorheen werkzaam voor de Soedanese diasporazender Radio Dabanga en de BBC, momenteel analist voor de mensenrechtenorganisatie Commission for International Justice & Accountability (CIJA), e-mail, 18/02/2020, contactgegevens niet vermeld omwille van vertrouwelijkheid

Geschreven en audiovisuele bronnen

ACAPS, *humanitarian overview an analysis of key crises into 2018*, 12/2017, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Sudan_2018_Humanitarian_Needs_Overview.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]

ACAPS, *Sudan: Humanitarian Access*, 31/10/2019, <https://www.acaps.org/country/sudan/crisis/complex-crisis> [geraadpleegd op 09/12/2019]

Act for Sudan e.a., *RE: Adressing the serious human rights and humanitarian situation in Sudan*, 04/09/2018, <https://www.hrw.org/news/2018/09/04/addressing-serious-human-rights-and-humanitarian-situation-sudan> [geraadpleegd op 01/12/2018]

African Arguments, *Sudan Needs a Lifeline Now*, 20/11/2019, <https://africanarguments.org/2019/11/20/sudan-sanctions-lifeline-now/> [geraadpleegd op 09/12/2019]

African Centre for Justice and Peace Studies (ACJPS), *Human Rights Monitor. March - April 2016*, s.d., <http://www.acjps.org/wp-content/uploads/2017/04/SHRM-Human-Rights-Report-March-April-2016.pdf> [geraadpleegd op 01/12/2018]

African Centre for Justice and Peace Studies (ACJPS), *Sudan: NISS releases fifty-four detainees as seventeen peaceful protesters join hundreds who remain in detention*, 19/03/2019, <http://www.acjps.org/sudan-niss-releases-fifty-four-detainees-as-seventeen-peaceful-protesters-join-hundreds-who-remain-in-detention/> [geraadpleegd op 09/12/2019]

Al Jazeera, *Is it time for the AU to lift Sudan's suspension?*, 13/08/2019, <https://www.aljazeera.com/indepth/opinion/time-au-lift-sudan-suspension-190812091743447.html> [geraadpleegd op 04/09/2019]

Al Jazeera, *New ruling body ushers in Sudan's complex shift to civilian rule*, 21/08/2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/08/general-al-burhan-sworn-head-sudan-ruling-body-190821093838455.html> [geraadpleegd op 04/09/2019]

Al Jazeera, *Sudan approves new law 'dismantling' Omar al-Bashir's regime*, 29/11/2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/11/sudan-approves-law-dismantling-omar-al-bashir-regime-191128233310975.html> [geraadpleegd op 09/12/2019]

Al Jazeera, *Sudan peace talks resume after deadlock*, 18/10/2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/10/sudan-peace-talks-resume-deadlock-191018192037100.html> [geraadpleegd op 09/12/2019]

Al Jazeera, *Sudan police fire teargas, live ammunition at Khartoum protesters*, 31/12/2018, <https://www.aljazeera.com/news/2018/12/police-fire-teargas-live-ammunition-protesters-khartoum-181231155041798.html> [geraadpleegd op 04/09/2019]

- Al Jazeera, *Sudanese refugees in South Sudan yearning for home*, 02/07/2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/07/sudanese-refugees-south-sudan-yearning-home-190701063703893.html> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Al Jazeera, *Sudan's al-Bashir sacks entire cabinet in bid to fix economy*, 09/09/2018, <https://www.aljazeera.com/news/2018/09/sudan-al-bashir-sacks-entire-cabinet-bid-fix-economy-180909202640459.html> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Al Jazeera, *Sudan's opposition coalition leaders reach 'political deal'*, 25/07/2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/07/sudans-opposition-coalition-leaders-reach-political-deal-190725085126677.html> [geraadpleegd op 04/09/2019]
- Amnesty International (AI), *Don't we matter? Four years of unrelenting attacks against civilians in Sudan's South Kordofan State*, 07/2015, <https://www.amnesty.org/download/Documents/AFR5421622015ENGLISH.PDF> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Amnesty International (AI), *Five years and counting. Intensified aerial bombardment, ground offensive and humanitarian crisis in Sudan's South Kordofan state*. AFR 54/4913/2016, 09/2016, <https://www.amnesty.org/download/Documents/AFR5449132016ENGLISH.pdf> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Amnesty International (AI), *Sudan: Hundreds arrested, whereabouts unknown*, 15/02/2018, <https://www.amnesty.org/en/documents/afr54/7886/2018/en/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Amnesty International (AI), *Sudan: Immediate humanitarian access for victims of conflict essential as ceasefire deal agreed*, 22/10/2019, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/10/sudan-immediate-humanitarian-access-for-victims-of-conflict-essential-as-ceasefire-deal-agreed/> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Amnesty International (AI), *Sudan: Submission to the United Nations Human Rights Committee. 124th Session, 8 October-2 November 2018*. AFR 54/9022/2018, 2018, <https://www.amnesty.org/download/Documents/AFR5490222018ENGLISH.pdf> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- AP News, *Sudanese rebel groups seek peace after years of fighting*, 13/10/2019, <https://apnews.com/4e1b740ea67c4f75bc473175344765ce> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Arab Tyrant Manual, *A Guide to Sudan's Armed Rebels*, 13/10/2019, <https://arabtyrantmanual.com/a-guide-to-sudans-armed-rebels/> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) (Pinaud M.), *Sudan – December 2016 Update*, 09/12/2016, <https://www.crisis.acleddata.com/sudan-december-2016-update/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) (Wigmore-Shepherd D.), *Sudan – June 2016 Update*, 10/06/2016, <https://www.crisis.acleddata.com/sudan-june-2016-update/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) Codebook*, 10/04/2019, <https://www.acleddata.com/download/2827/> [geraadpleegd op 20/05/2019]
- Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED). Guide for Media Users*, 10/04/2019, <https://www.acleddata.com/download/2820/> [geraadpleegd op 20/05/2019]
- Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Coding review Process*, 10/04/2019, <https://www.acleddata.com/download/3705/> [geraadpleegd op 21/05/2019]
- Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Data Africa*, via export tool geraadpleegde update: 23/11/2019, <https://www.acleddata.com/data/> [geraadpleegd op 28/11/2019]
- Asylum Research Center (ARC) via eoi.net, *Sudan: Query Response. The situation in Khartoum and Omdurman – An update (3rd version)*, 05/02/2020, https://www.eoi.net/en/file/local/2024080/ARC_COI_Report_on_Khartoum-Omdurman_February_2020.pdf [geraadpleegd op 14/02/2020]
- Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade (DFAT), *DFAT Country Information Report. Sudan*, 27/04/2016, <https://dfat.gov.au/about-us/publications/Documents/country-information-report-sudan.pdf> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Berghof Foundation (Saeid E.K.), *Sudan's National Dialogue Conference: The Permissible Questions*, 02/2017, <https://www.berghof->

- [foundation.org/fileadmin/redaktion/Publications/Other_Resources/NationalDialogue/NDH_Sudan.pdf](https://www.foundation.org/fileadmin/redaktion/Publications/Other_Resources/NationalDialogue/NDH_Sudan.pdf)
[geraadpleegd op 01/12/2018]
- British Broadcasting Corporation (BBC), *Sudan crisis: African Union membership suspended*, 06/06/2019, <https://www.bbc.com/news/world-africa-48545543> [geraadpleegd op 04/09/2019]
- Chr. Michelsen Institute (CMI), *Living under a curfew: Life on the Sudanese border*, 17/09/2017, <https://www.cmi.no/news/1848-living-under-a-curfew-life-on-the-sudanese-border> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Chr. Michelsen Institute (CMI), *The collapse of Bashir's regime: A regional perspective on the Sudanese revolution*, 13/07/2019, <https://www.cmi.no/news/2233-the-collapse-of-bashirs-regime-a-regional-perspective-on-the-sudanese-revolution> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS / CGRA) - Cedoca, *Nota. ACLED: methodologie*, 21/05/2019, https://www.cgra.be/sites/default/files/content/download/files/nota_acled-methodologie_20190521.pdf [geraadpleegd op 21/05/2019]
- Dabanga, *'Security forces abusing emergency measures' in Sudan's Nuba Mountains*, 10/10/2019, <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/security-forces-abusing-emergency-measures-in-sudan-s-nuba-mountains> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Dabanga, *'9,000 displaced' by deadly clashes between SPLM-N factions in Blue Nile*, 23/02/2018, <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/9-000-displaced-by-deadly-clashes-between-splm-n-factions-in-blue-nile> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Dabanga, *Abdelfattah El Burhan sworn-in as interim president of Sudan as Ahmed Awad Ibn Auf stands down*, 13/04/2019, <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/abdel-fattah-burhan-sworn-in-as-in-as-interim-president-of-sudan-as-ahmed-awad-ibn-auf-stands-down> [geraadpleegd op 04/09/2019]
- Dabanga, *Eight dead in South Kordofan violence*, 04/11/2019, <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/eight-dead-in-south-kordofan-violence> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Dabanga, *South Kordofan girls raped at gunpoint*, 03/05/2019, https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/south-kordofan-girls-raped-at-gunpoint?source=post_page----- [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Dabanga, *SPLM-N El Hilu, Sudan govt agree on peace talks roadmap*, 18/10/2018, <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/splm-n-el-hilu-sudan-govt-agree-on-peace-talks-itinerary> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Dabanga, *Sudan forces take control of rebel-held areas in Blue Nile*, 30/04/2018, <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/sudan-forces-take-control-of-rebel-held-areas-in-blue-nile> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Dabanga, *Three Darfur rebel groups form 'Sudan Liberation Forces'*, 09/07/2017, <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/three-darfur-rebel-groups-form-sudan-liberation-force> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Dabanga, *Rebel-held areas in South Kordofan open for traffic, humanitarian aid*, 22/12/2019, <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/rebel-held-areas-in-south-kordofan-open-for-traffic-humanitarian-aid> [geraadpleegd op 23/12/2019]
- Dabanga, *Lack of fuel for transport, water pumps affects people, livestock in Sudan*, 26/03/2019, <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/lack-of-fuel-for-transport-water-pumps-affects-people-livestock-in-sudan> [geraadpleegd op 14/02/2020]
- Dabanga, *Fuel shortage in South Kordofan, commodity prices rise in Sudan*, 04/02/2020, <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/fuel-shortage-in-south-kordofan-commodity-prices-rise-in-sudan> [geraadpleegd op 14/02/2020]
- Dabanga, *Rebel-held areas in South Kordofan open for traffic, humanitarian aid*, 22/12/2019, <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/rebel-held-areas-in-south-kordofan-open-for-traffic-humanitarian-aid> [geraadpleegd op 14/02/2020]

Dabanga, *Humanitarian routes to open in South Kordofan*, 06/02/2020, <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/humanitarian-routes-to-open-in-south-kordofan> [geraadpleegd op 14/02/2020]

Dabanga, *'Rebel supporters' assaulted in South Kordofan*, 21/10/2019, <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/rebel-supporters-assaulted-in-south-kordofan> [geraadpleegd op 14/02/2020]

Dabanga, *Rebel-held areas in South Kordofan open for traffic, humanitarian aid*, 22/12/2019, <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/rebel-held-areas-in-south-kordofan-open-for-traffic-humanitarian-aid> [geraadpleegd op 14/02/2020]

De Standaard, *Soedanese protestbeweging haalt eerste slag thuis*, 29/11/2019, https://www.standaard.be/cnt/dmf20191129_04743336 [geraadpleegd op 09/12/2019]

Emergency Response Coordination Centre (ERCC), *Sudan | Refugees, IDPs and Malnutrition - Emergency Response Coordination Centre (ERCC) - DG ECHO Daily Map*, 29/03/2019, <https://reliefweb.int/map/sudan/sudan-refugees-idps-and-malnutrition-emergency-response-coordination-centre-ercc-dg-echo-0> [geraadpleegd op 09/12/2019]

Emergency Response Coordination Centre (ERCC), *Sudan: Refugees, IDPs and Malnutrition*, 12/06/2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/ECDM_20190612_Sudan_Crisis.pdf [geraadpleegd op 06/12/2019]

Enough Project (Baldo S.), *A Question of Leadership. Addressing a Dangerous Crisis in Sudan's SPLM-N*, 07/2017, https://enoughproject.org/wp-content/uploads/2017/07/QuestionofLeadership_July2017_Enough_web.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]

Enough Project (Baldo S.), *Sudan's Self-Inflicted Economic Meltdown*, 11/2018, https://enoughproject.org/wp-content/uploads/SudanEconomicMeltdown_Enough_November2018-web.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]

Reeves E., *Sudan: Draft Constitutional Charter for the 2019 Transitional Period*, 06/08/2019, <http://sudanreeves.org/2019/08/06/sudan-draft-constitutional-charter-for-the-2019-transitional-period/> [geraadpleegd op 09/12/2019]

European Commission's Directorate-General for European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations (DG ECHO), *Humanitarian Implementation Plan (HIP) Sudan and South Sudan*, 04/10/2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/echo_af_bud_2019_91000_v3.pdf [geraadpleegd op 09/12/2019]

Famine Early Warning System Network (FEWS NET), *East Africa: Sudan*, 11/2019, <http://fews.net/east-africa/sudan> [geraadpleegd op 09/12/2019]

Famine Early Warning System Network (FEWS NET), *Sudan Price Bulletin*, 09/2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Sudan_2019_09_PB.pdf

Famine Early Warning Systems Network (FEWS), *High staple food and fuel prices to drive increased assistance needs, lower crop production*, 06/2018, <http://fews.net/east-africa/sudan/food-security-outlook/june-2018> [geraadpleegd op 01/12/2018]

Financial Times, *Sudan: protesters plot the next stage of the revolution*, 30/04/2019, <https://www.ft.com/content/483bf814-6a60-11e9-80c7-60ee53e6681d> [geraadpleegd op 14/02/2020]

Foreign Policy (Rhodes T., John M.), *'The Shrapnel Finds Us Wherever We Hide'*, 19/05/2016, <https://foreignpolicy.com/2016/05/19/the-shrapnel-finds-us-wherever-we-hide-sudan-nuba-mountains/> [geraadpleegd op 01/12/2018]

Global Centre for the Responsibility to Protect, *Populations at Risk: Sudan*, 15/07/2019 [last update], <http://www.globalr2p.org/regions/sudan> [geraadpleegd op 09/12/2019]

Heidelberg Institute for International Conflict Research (HIIK), *Conflict Barometer 2017*, 2018, <https://hiik.de/conflict-barometer/current-version/?lang=en> [geraadpleegd op 01/12/2018]

Heidelberg Institute for International Conflict Research (HIIK), *Conflict Barometer 2018*, 02/2019, <https://hiik.de/conflict-barometer/current-version/?lang=en> [geraadpleegd op 09/12/2019]

- Human Rights and Development Organization (HUDO) via Sudan Consortium, *HUDO: Rape of Two Girls by PDF Soldiers in Elfaid Um-Abdalla*, 03/05/2019, <http://sudanconsortium.org/2019/05/03/hudo-rape-of-two-girls-by-pdf-soldiers-in-elfaid-um-abdalla/> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Human Rights and Development Organization (HUDO), *Report on human rights situation in South Kordufan, Blue Nile States/ Sudan. January-December 2017*, 11/02/2018, <https://hudocentre.org/wp-content/uploads/2018/02/HUDO-HR-Annual-Report-2017.pdf> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Human Rights and Development Organization (HUDO), *Urgent Action: Potential Confrontation between Talodi Residents on a Sit Down Demonstration and RSF Soldiers in Sudan*, 10/09/2019, <http://sudanconsortium.org/wp-content/uploads/2019/09/UA-Talodi-Sit-down-demonstration.pdf> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Human Rights Watch (HRW) via Refworld, *"No Control, No Choice" - Lack of Access to Reproductive Healthcare in Sudan's Rebel-Held Southern Kordofan*, 22/05/2017, <https://www.refworld.org/docid/59241eb14.html> [geraadpleegd op 06/12/2019]
- Human Rights Watch (HRW), *"Men With No Mercy". Rapid Support Forces Attacks against Civilians in Darfur, Sudan*, 09/09/2015, <https://www.hrw.org/report/2015/09/09/men-no-mercy/rapid-support-forces-attacks-against-civilians-darfur-sudan> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Human Rights Watch (HRW), *Emergency Decrees Bring More Repression in Sudan*, 05/03/2019, <https://www.hrw.org/news/2019/03/05/emergency-decrees-bring-more-repression-sudan> [geraadpleegd op 04/09/2019]
- Human Rights Watch (HRW), *Sudan: Stop Abuse of Peaceful Demonstrators. Excessive Use of Force, Arbitrary Detention*, 29/01/2018, <https://www.hrw.org/news/2018/01/29/sudan-stop-abuse-peaceful-demonstrators> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Human Rights Watch (HRW), *Sudan's Game of Catch and Release, Publicized Prisoner Release Distracts from Ongoing Arrests and Detention*, 01/02/2019, <https://www.hrw.org/news/2019/02/01/sudans-game-catch-and-release> [geraadpleegd op 04/09/2019]
- Human Security Baseline Assessment (HSBA) for Sudan and South-Sudan, *Eastern Sudan*, 07/2013, <http://www.smallarmssurveysudan.org/facts-figures/sudan/eastern-sudan.html> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Human Security Baseline Assessment (HSBA) for Sudan and South-Sudan, *Conflict in the Two Areas. Security and political dynamics at the beginning of the fifth season of fighting*, 09/02/2016, <http://www.smallarmssurveysudan.org/facts-figures/sudan/the-two-areas.html> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Human Security Baseline Assessment (HSBA) for Sudan and South-Sudan, *Remote-control breakdown. Sudanese paramilitary forces and pro-government militias. Issue Brief Number 27*, 04/2017, <http://www.smallarmssurveysudan.org/fileadmin/docs/issue-briefs/HSBA-IB-27-Sudanese-paramilitary-forces.pdf> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Humanitarian Aid Relief Trust (HART), *"Hope in Suffering". Visit Report: South Sudan and the Nuba Mountains in Sudan*, 02/2019, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Sudan-and-South-Sudan-Visit-Report-Feb-2019.pdf> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Humanitarian Aid Relief Trust (HART), *"There was nobody to help us". Oppression by the Government of Sudan and Food Shortages in Blue Nile, Sudan. HART visit to Blue Nile, January 2018*, 02/2018, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/BlueNile_HARTReport.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Institute for Security Studies (ISS), *Negotiations to end all wars in Sudan*, 19/11/2019, <https://issafrica.org/pscreport/psc-insights/negotiations-to-end-all-wars-in-sudan> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Integrated Regional Information Networks (IRIN) (Morland A.), *US ends 20 years of sanctions on Sudan*, 06/10/2017, <http://www.irinnews.org/news/2017/10/06/us-ends-20-years-sanctions-sudan> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Integrated Regional Information Networks (IRIN), *Blue Nile. Sudan's forgotten front*, 2016, <http://archive.irinnews.org/multimedia/BlueNile/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Integrated Regional Information Networks (IRIN), *Food on the frontlines. The Sudanese government's war of attrition in South Kordofan*, 27/07/2016, <https://www.irinnews.org/feature/2016/07/27/food-frontlines> [geraadpleegd op 01/12/2018]

- Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC), *SUDAN. A worsening displacement crisis in need of a comprehensive response*, 09/07/2013, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/sudan-overview-9jul2013.pdf> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC), *SUDAN. Global Report on Internal Displacement (GRID 2018). Conflict displacement. Figures analysis*, s.d., <http://www.internal-displacement.org/sites/default/files/2018-05/GRID%202018%20-%20Figure%20Analysis%20-%20SUDAN.pdf> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC), *Sudan: Country Information*, s.d., <http://www.internal-displacement.org/countries/sudan> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- International Crisis Group (ICG) (Taylor M.), *Sudan Protests: Why It's In The Government's Interests To Respond With Restraint*, 30/11/2016, <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/sudan/sudan-protests-why-its-governments-interests-respond-restraint> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- International Crisis Group (ICG) (Taylor M.), *Sudan: What Next?*, 13/08/2015, <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/sudan/sudan-what-next> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- International Crisis Group (ICG), *Crisis Watch: Sudan – October 2019*, 10/2019, <https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/november-alerts-october-trends-2019#sudan> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- International Crisis Group (ICG), *Sudan's Islamists: From Salvation to Survival. Crisis Group Africa Briefing N°119*, 21/03/2016, <https://www.crisisgroup.org/file/68/download?token=I6cYtdMq> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- International Crisis Group (ICG), *Time to Repeal U.S. Sanctions on Sudan?*, 22/06/2017, <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/sudan/b127time-repeal-us-sanctions-sudan> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- International Crisis Group (ICG), *Open Letter to the Friends of Sudan*, 09/12/2019, https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/sudan/open-letter-friends-sudan?utm_source=Sign+Up+to+Crisis+Group%27s+Email+Updates&utm_campaign=8b138cac8d-EMAIL_CAMPAIGN_2019_12_09_04_26&utm_medium=email&utm_term=0_1dab8c11ea-8b138cac8d-359954249 [geraadpleegd op 11/12/2019]
- International Organization on Migration (IOM), *Displacement Tracking Matrix (DTM) Sudan January – March 2019*, 13/03/2019, <https://displacement.iom.int/reports/sudan-%E2%80%94-registration-and-flow-monitoring-quarterly-overview-january-march-2019> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- International Organization on Migration (IOM), *Displacement Tracking Matrix (DTM) Sudan July – September 2019*, 30/09/2019, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/DTM%20Sudan%20Registration%20Report%20Q3%202019.pdf> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- International Organization on Migration (IOM), *Snapshot: Multi-Sectoral Location Assessment in South Kordofan*, 30/11/2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/DTM%20Sudan%20Multi-Sectoral%20Location%20Assessment_South%20Kordofan.pdf [geraadpleegd op 06/12/2019]
- International Peace Institute (IPI), *Stuck in Crisis: The Humanitarian Response to Sudan's Health Emergency*, 04/2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/1904_Sudans-Health-Emergency.pdf [geraadpleegd op 09/12/2019]
- International Refugee Rights Initiative (IRRI), *"We just want a rest from war." Civilian perspectives on the conflict in Sudan's Southern Kordofan State*, 04/2015, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/TiredofWar.pdf> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- International Refugee Rights Initiative (IRRI), *A Crisis Normalised: Civilian perspectives on the conflict in Sudan's Blue Nile State*, 09/2016, <http://www.refworld.org/docid/57ceb5ec4.html> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Komey G. K., *Civilians' Survival Strategies amid Institutionalized Insecurity and Violence in the Nuba Mountains, Sudan. Sudan Working Paper Number 4*, 09/2016, <https://www.cmi.no/publications/file/5932-civilians-survival-strategies-nuba-mountains-sudan.pdf> [geraadpleegd op 01/12/2018]

- Le Monde (Tilouine J.), *Le régime soudanais sous pression*, 15/01/2018, https://abonnes.lemonde.fr/afrique/article/2018/01/15/le-regime-soudanais-sous-pression_5241806_3212.html [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Le Monde, *Crise économique au Soudan : Omar el-Béchir limoge tout le gouvernement*, 10/09/2018, <https://www.jeuneafrique.com/627126/politique/crise-economique-au-soudan-omar-el-bechir-limoge-tout-le-gouvernement/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Logistics Cluster, *Logistics Capacity Assessment Sudan*, 26/04/2019, https://logcluster.org/dlca/Sudan-v19-20190426_1158.pdf [geraadpleegd op 14/02/2020]
- Middle East Eye (MEE), *Sudan rebels suspend hostilities in Blue Nile and South Kordofan*, 17/04/2019, <https://www.middleeasteye.net/news/sudan-rebels-suspend-hostilities-blue-nile-and-south-kordofan> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Middle East Monitor (MEMO), *Sudan military cancels death sentences against rebel leaders*, 10/08/2019, <https://www.middleeastmonitor.com/20190810-sudan-military-cancels-death-sentences-against-rebel-leaders/> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Middle East Monitor (MEMO), *Sudan: protests spread to north and south Kordofan*, 24/12/2018, <https://www.middleeastmonitor.com/20181224-sudan-protests-spread-to-north-and-south-kordofan/> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Minority Rights Group International, *Sudan: Nuba*, 06/2018, <https://minorityrights.org/minorities/nuba/> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Nubsud Human Rights Monitors Organisation (NHRMO), *Civilian perspectives on the current ceasefire (cessation of hostilities) in the Nuba Mountains/Southern Kordofan and Blue Nile states of Sudan*, 09/2018, [http://www.sudanconsortium.org/member_publications/2018/uploaded%20by%20emily/Civilian%20Perspectives%20on%20Ceasefire%20FINAL%20\(4\)%2003.09.18.pdf](http://www.sudanconsortium.org/member_publications/2018/uploaded%20by%20emily/Civilian%20Perspectives%20on%20Ceasefire%20FINAL%20(4)%2003.09.18.pdf) [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nubsud Human Rights Monitors Organisation (NHRMO), *Human Rights Update: September 2017 – February 2018*, 04/2018, http://www.sudanconsortium.org/member_publications/2018/HRUpdate092017to022018.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nubsud Human Rights Monitors Organisation (NHRMO), *Human Rights Update: January 2019*, 01/2019, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/HR%20UPDATE%20-%20JANUARY%202019%20-%20FINAL.pdf> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Nubsud Human Rights Monitors Organisation (NHRMO), *Human Rights Update: April – June 2019*, 06/2019, <http://sudanconsortium.org/wp-content/uploads/2019/08/HR-Update-April-June-FINAL.pdf> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Nubsud Human Rights Monitors Organisation (NHRMO), *Human Rights Update: March – September 2018. Ceasefire has not ended abuses by government forces and pro-government militia, s.d.*, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/HR%20Update%20for%20March%20-%20September%202018%20-%20FINAL%20%28for%20launching%20on%2012-12-18%29.pdf> [geraadpleegd op 13/12/2018]
- Nubsud Human Rights Monitors Organisation (NHRMO), *Special Human Rights Update. Violations of the cessation of hostilities in Nuba Mountains / South Kordofan and Blue Nile states of Sudan*, 09/2018, http://www.sudanconsortium.org/member_publications/2018/uploaded%20by%20emily/Report%20on%20Ceasefire%20Violations%20June%202016%20-%20July%202018%20-%2020.09.2018.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nubsud Human Rights Monitors Organisation (NHRMO), *The US lifts sanctions against Sudanese despite opposition. from Sudanese in the Nuba Mountains*, 10/2017, http://www.sudanconsortium.org/darfur_consortium_actions/reports/2017/SK%20BN%20sanctions%20-%20FINAL.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nubsud Human Rights Monitors Organization (NHRMO), *Human Rights Update July – October 2019*, 25/11/2019, <http://sudanconsortium.org/wp-content/uploads/2019/12/HR-update-July-2019-FINAL-25.11.19-002.pdf> [geraadpleegd op 11/12/2019]

- Nederland - Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Sudan*, 20/06/2017, <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/ambtsberichten/2017/06/20/algemeen-ambtsbericht-sudan-2017/AAB+Sudan+2017.pdf> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nederland - Ministerie voor Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Sudan van oktober 2019*, 04/10/2019, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2019/10/04/algemeen-ambtsbericht-sudan-van-oktober-2019> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Nuba Mountains Peoples Foundation (NMP), *Alternative report to the committee on the elimination of racial discrimination (CERD). Review of the periodic report of Sudan*, 04/2015, https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CERD/Shared%20Documents/SDN/INT_CERD_NGO_SDN_20207_E.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nuba Reports, *Al-Hilu accepts leadership role amidst SPLM-N rift*, 07/06/2017, <https://nubareports.org/the-sixth-anniversary-to-the-nuba-mountains-conflict/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nuba Reports, *Health in times of war: Lwere hospital in the Nuba Mountains*, 11/04/2017, <https://nubareports.org/health-in-times-of-war-lwere-hospital-in-the-nuba-mountains/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nuba Reports, *Nuba conflict intensifies as rains arrive*, 20/05/2016, <https://nubareports.org/nuba-conflict-intensifies-as-rains-arrive/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nuba Reports, *Primary school bombed in latest string of civilian attacks*, 27/05/2016, <https://nubareports.org/primary-school-bombed-in-latest-string-of-civilian-attacks/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nuba Reports, *Relief and politics: seeking aid access in the Nuba Mountains*, 15/02/2017, <https://nubareports.org/relief-and-politics-seeking-aid-access-in-the-nuba-mountains/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nuba Reports, *SAF launches limited attack on rebels from Al Azrak*, 30/05/2016, <https://nubareports.org/saf-launches-limited-attack-on-rebels-from-al-azrak/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nuba Reports, *Signs of war resume in the Nuba Mountains*, 26/11/2016 [updated 08/12/2016], <https://nubareports.org/signs-of-war-resume-in-the-nuba-mountains/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nuba Reports, *Sudan Insider: Food insecurity in Nuba Mountains, Blue Nile*, 28/02/2017, <https://nubareports.org/sudan-insider-food-insecurity-in-nuba-mountains-blue-nile/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nuba Reports, *Sudan Insider: Internal SPLM-N disputes affect Blue Nile refugee camp*, 01/06/2017, <https://nubareports.org/sudan-insider-internal-splm-n-disputes-affect-blue-nile-refugee-camp/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nuba Reports, *Sudan Insider: SPLM-N rift: Consensus in Nuba, conflict in Blue Nile*, 05/07/2017, <https://nubareports.org/sudan-insider-splm-n-rift-consensus-in-nuba-conflict-in-blue-nile/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Nuba Reports, *Sudan, rebel forces clash in fighting season's biggest battles yet*, 31/03/2016, <https://nubareports.org/sudan-rebel-forces-clash-in-fighting-seasons-biggest-battles-yet/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Open Democracy, *In this new Sudan, will the elite protesters stand up for suffering Darfur*, 15/08/2019, <https://www.opendemocracy.net/en/new-sudan-will-elite-protesters-stand-suffering-darfur/> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Operation Broken Silence (Hackett M.), *Same faces, same crimes, same regime*, 17/05/2019, <https://www.operationbrokensilence.org/blog/same-faces-same-crimes-sameregime/> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Peace and Security Council of the African Union (PSC), *Communique of the 846th PSC meeting held in Tunis, Tunisia, on 30 April 2019, on the situation in The Sudan*, 02/05/2019, <http://www.peaceau.org/en/article/communique-of-the-846th-psc-meeting-held-in-tunis-tunisia-on-30-april-2019-on-the-situation-in-the->

[sudan?fbclid=IwAR34e_F2nenA8vowbJlDd5Koh2EpiEqIPPQtzeelJZHxDGjXVoiaie53ydY](#) [geraadpleegd op 04/09/2019]

Reuters (Abdelaziz K.), *Sudan agrees reforms with World Bank, IMF - finance minister*, 31/10/2019, <https://af.reuters.com/article/sudanNews/idAFL3N27G55X?feedType=RSS&feedName=sudanNews> [geraadpleegd op 09/12/2019]

Reuters (Abdelaziz K.), *Sudan's PM selects members of first cabinet since Bashir's ouster*, 03/09/2019, <https://af.reuters.com/article/sudanNews/idAFL5N25U4GA?feedType=RSS&feedName=sudanNews> [geraadpleegd op 04/09/2019]

Reuters (Abdelaziz K.), *Rebels in southern Sudan announce halt to hostilities until July*, 17/04/2019, <https://www.reuters.com/article/uk-sudan-politics-splmn/rebels-in-southern-sudan-announce-halt-to-hostilities-until-july-31-idUSKCN1RT1AF> [geraadpleegd op 09/12/2019]

Reuters, *Sudan agrees reforms with World Bank, IMF - finance minister*, 31/10/2019, <https://af.reuters.com/article/sudanNews/idAFL3N27G55X?feedType=RSS&feedName=sudanNews> [geraadpleegd op 09/12/2019]

Reuters, *Sudan protesters announce new protests in mid-July*, 01/07/2019, <https://af.reuters.com/article/sudanNews/idAFL8N2426DL?feedType=RSS&feedName=sudanNews> [geraadpleegd op 04/09/2019]

Reuters, *Sudan's military rulers hold talks with opposition alliance in Khartoum*, 03/07/2019, <https://af.reuters.com/article/sudanNews/idAFL8N244501?feedType=RSS&feedName=sudanNews> [geraadpleegd op 04/09/2019]

Reuters, *U.S. to exchange ambassadors with Sudan -State Department*, 04/12/2019, <https://af.reuters.com/article/sudanNews/idAFL1N28E0Z5?feedType=RSS&feedName=sudanNews> [geraadpleegd op 09/12/2019]

Reuters, *U.S. to exchange ambassadors with Sudan -State Department*, 04/12/2019, <https://af.reuters.com/article/sudanNews/idAFL1N28E0Z5?feedType=RSS&feedName=sudanNews> [geraadpleegd op 05/12/2019]

Reuters, *UPDATE 2-Sudan forms first Cabinet since fall of Bashir -prime minister*, 05/09/2019, <https://af.reuters.com/article/sudanNews/idAFL5N25W6EY?feedType=RSS&feedName=sudanNews> [geraadpleegd op 04/09/2019]

Reuters, *Update 3-Sudan opposition to nominate economist Abdalla Hamdok as PM -sources*, 15/08/2019, <https://af.reuters.com/article/sudanNews/idAFL8N25B3GJ?feedType=RSS&feedName=sudanNews> [geraadpleegd op 04/09/2019]

Rift Valley Institute (RVI) (Ryle J. e.a. (eds.)), *The Sudan Handbook*, 2011, <https://www.refworld.org/pdfid/51d3d28c4.pdf> [geraadpleegd op 01/12/2018]

Small Arms Survey (De Alessi B.), *Two Fronts, One War: Evolution of the Two Areas Conflict, 2014-15*, 08/2015, www.smallarmssurveysudan.org/fileadmin/docs/working-papers/HSBA-WP38-Two-Areas.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]

South Kordofan Blue Nile (SKBN) Coordination Unit, *Humanitarian Update April 2019*, 04/2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/SKBN%20Humanitarian%20Update_April_2019_EN.pdf [geraadpleegd op 09/12/2019]

South Kordofan Blue Nile (SKBN) Coordination Unit, *Humanitarian Update August 2019*, 08/2019, http://sudanreeves.org/wp-content/uploads/2018/09/SKBN-CU-Humanitarian-Update_August_18_EN.pdf [geraadpleegd op 09/12/2019]

South Kordofan Blue Nile (SKBN) Coordination Unit, *Humanitarian Update October 2019*, 10/2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/SKBN%20Humanitarian%20Update_OCTOBER_2019_EN.pdf [geraadpleegd op 09/12/2019]

South Kordofan Blue Nile (SKBN) Coordination Unit, *Humanitarian Update July 2019*, 07/2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/SKBN%20Humanitarian%20Update_July_2019_EN.pdf [geraadpleegd op 09/12/2019]

- South Kordofan Blue Nile (SKBN) Coordination Unit, *Humanitarian Update. March 2018*, 03/2018, http://www.sudanconsortium.org/member_publications/2018/SKBN%20CU%20Humanitarian%20Update_March_18_EN.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]
- South Kordofan Blue Nile (SKBN) Coordination Unit, *Humanitarian Update. April 2018*, 04/2018, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/SKBN-CU-Humanitarian-Update_April_18_EN_FINAL.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]
- South Kordofan Blue Nile (SKBN) Coordination Unit, *Humanitarian Update. May 2018*, 05/2018, http://www.sudanconsortium.org/member_publications/2018/SKBN%20CU_Humanitarian%20Update_May_18_EN_final.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]
- South Kordofan Blue Nile (SKBN) Coordination Unit, *Humanitarian Update. November 2019*, 11/2019, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/November%20Humanitarian%20Update%20English%281%29%20%281%29%20%282%29.pdf> [geraadpleegd op 18/12/2019]
- South Kordofan Blue Nile (SKBN) Coordination Unit, *Humanitarian Update. December 2019*, 12/2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/December%20Humanitarian%20Update_v2.pdf [geraadpleegd op 14/02/2020]
- South Kordofan Blue Nile (SKBN) Coordination Unit, *Humanitarian Update. January 2020*, 31/01/2020, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/January%20Humanitarian%20Update%20English_ip.pdf [geraadpleegd op 14/02/2020]
- Sudan Consortium, *Gender Under Bombardment. Gender Disparities in SPLM/A-North Controlled Areas of Nuba Mountains, Southern Kordofan*, 2016, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GUB_PAPER_Final%20May%2030th%202016%20edit_WC_0.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Sudan Daily, *Eight Dead in South Kordofan Violence*, 04/11/2019, <https://sudandaily.org/en/2019/11/04/eight-dead-in-south-kordofan-violence/> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Democracy First Group (SDFG), *Militias of Bashir's Regime and the Proxy War (1). War in the Blue Nile: Militias in the hunt of refugees and displaced population*, s.d., <http://democracyfirstgroup.org/militiasproxywarbluenile/> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Sudan Media Center (SMC), *TMC Renames NISS to General Intelligence Service*, 30/07/2019, <http://smc.sd/en/tmc-renames-niss-to-general-intelligence-service/> [geraadpleegd op 20/12/2019]
- Sudan Tribune via Reliefweb, *Sudan begins to deliver humanitarian aid to rebel-held areas in Two Areas: official*, 24/09/2018, <https://reliefweb.int/report/sudan/sudan-begins-deliver-humanitarian-aid-rebel-held-areas-two-areas-official> [geraadpleegd op 05/12/2019]
- Sudan Tribune, *Agar, al-Hilu fighters clash again in Blue Nile: spokesperson*, 18/02/2018, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article64757> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Sudan Tribune, *AU, IGAD propose to establish Sudan's executive bodies and postponing parliament*, 27/06/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article67689> [geraadpleegd op 04/09/2019]
- Sudan Tribune, *AU, IGAD propose to establish Sudan's executive bodies and postponing parliament*, 27/06/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article67689> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Tribune, *SLM's al-Nur calls for referendum on Sudan's transitional authority before peace talks*, 31/08/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article68030> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Tribune, *Darfur armed groups agree to unify peace negotiating position*, 31/08/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article68031> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Tribune, *Drunken soldier kills woman in Khartoum street*, 30/05/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article67582> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Tribune, *FFC conform postponement of Sudan's parliament until end of December*, 19/11/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article68541> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Tribune, *FFC, SRF delegations arrive in Addis Ababa for talks on transition in Sudan*, 09/07/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article67747> [geraadpleegd op 04/09/2019]

- Sudan Tribune, *Government, SPLM-N al-Hilu kick off talks on truce in Sudan's Two Areas*, 01/02/2018, <http://www.sudantribune.com/spip.php?article64625> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Sudan Tribune, *Govt, SRF to sign political agreement on peace in Sudan*, 21/10/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article68344> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Tribune, *Military Council, SPLM-N Agar agree on measures ahead of peace talks in Sudan*, 27/07/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article67846> [geraadpleegd op 05/12/2019]
- Sudan Tribune, *Prime Minister forms committee to prepare peace talks in Sudan*, 06/09/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article68062> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Tribune, *Saudi Arabia, UAE announce \$3 billion aid for Sudan*, 21/04/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article67410> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Tribune, *SPLM-N Agar says Sudanese army attacked their positions in Blue Nile State*, 04/03/2018, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article64872> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Sudan Tribune, *SPLM-N al-Hilu says willing to negotiate peace with Sudan's transitional government*, 05/09/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article68056> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Tribune, *SPLM-N al-Hilu will negotiate peace in Sudan with transitional government: statement*, 29/07/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article67849> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Tribune, *SRF leaders meet US envoy over Sudan's peace process*, 16/11/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article68522> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Tribune, *Sudan dissolves 24 Charity groups close to the former regime*, 23/11/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article68576> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Tribune, *Sudan peace talks delayed to December: mediator*, 20/11/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article68548> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Tribune, *Sudan urges African mediation to resume Two Areas talks*, 29/07/2018, <http://www.sudantribune.com/spip.php?article65951> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Sudan Tribune, *Sudan vows to facilitate humanitarian work in South Kordofan*, 20/02/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article67097> [geraadpleegd op 06/12/2019]
- Sudan Tribune, *Sudan's armed groups threaten to hold separate talks with military junta*, 02/07/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article67709> [geraadpleegd op 04/09/2019]
- Sudan Tribune, *Sudan's negotiators to travel to Berlin and Addis Ababa to meet rebel leaders*, 03/12/2018, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article66711> [geraadpleegd op 03/12/2018]
- Sudan Tribune, *Sudan's opposition reach agreement paving way for formation of interim authority*, 25/07/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article67682> [geraadpleegd op 04/09/2019]
- Sudan Tribune, *Sudanese government attacks rebel positions in Blue Nile, SPLM-N Agar says*, 25/04/2018, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article65273> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Sudan Tribune, *Sudanese government blames SPLM-N al-Hilu for failure of peace talks*, 06/02/2018, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article64662> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Sudan Tribune, *Sudanese parties hand over proposals on how to resume peace talks: sources*, 01/12/2018, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article66700> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- Sudan Tribune, *Sudan's GIS operations staff rejects dissolution of their service*, 24/08/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article67987> [geraadpleegd op 20/12/2019]
- Sudan Tribune, *Sudanese Revolutionary Front reunites factions, elects new chairman*, 04/09/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article68051> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- Sudan Tribune, *UN hails Sudan's decision to allow humanitarian access to Two Areas*, 03/10/2018, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article66357> [geraadpleegd op 05/12/2019]
- Sudan Tribune, *Sudan, SPLM-N Agar strike humanitarian and ceasefire agreement*, 18/12/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article68716> [geraadpleegd op 18/12/2019]

- Sudan Tribune, *Sudanese Government, SRF extend peace talks to February*, 14/12/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article68696> [geraadpleegd op 16/12/2019]
- Sudan Tribune, *WFP distributes food in Sudan's Yabus for first time after decades*, 18/12/2019, <https://www.sudantribune.com/spip.php?article68727> [geraadpleegd op 19/12/2019]
- Sudanese Professionals Association (SPA), *Declaration Of Freedom And Change*, 01/01/2019, <https://www.sudaneseprofessionals.org/en/declaration-of-freedom-and-change/> [geraadpleegd op 04/09/2019]
- SudaNow via AllAfrica, *Juba Peace Talks - Featuring the Conflict (3 - the Blue Nile Area)*, 24/10/2019, www.factiva.com [geraadpleegd op 09/12/2019]
- The New Humanitarian (TNH), *Blue Nile: 'Prepare for peace and prepare for war'*, 11/06/2019, <https://www.thenewhumanitarian.org/news/2019/06/11/Sudan-Khartoum-blue-nile-prepare-peace-and-prepare-war> [geraadpleegd op 05/12/2019]
- The New York Times (NYT) (Wong E.), *Trump Administration Moves to Upgrade Diplomatic Ties With Sudan*, 04/12/2019, <https://www.nytimes.com/2019/12/04/us/politics/trump-sudan-diplomacy.html?emc=rss&partner=rss> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- UN Resident and Humanitarian Coordinator for the Sudan, *Statement attributed to Ms. Gwi-Yeop Son, United Nations Resident and Humanitarian Coordinator in Sudan, on humanitarian access in South Kordofan* [EN/AR], 27/10/2019, <https://reliefweb.int/report/sudan/statement-attributed-ms-gwi-yeop-son-united-nations-resident-and-humanitarian> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- United Nations Children's Fund (UNICEF), *A diamond in Sudan's South Kordofan*, 04/11/2019, <https://www.unicef.org/sudan/stories/diamond-sudans-south-kordofan> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- United Nations General Assembly – Human Rights Council, *Report of the Independent Expert on the situation of human rights in the Sudan. A/HRC/36/63*, 27/07/2017, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/G1722556.pdf> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- United Nations General Assembly – Human Rights Council, *Report of the Independent Expert on the situation of human rights in the Sudan. A/HRC/39/71*, 13/08/2018, <http://daccess-ods.un.org/access.nsf/Get?Open&DS=A/HRC/39/71&Lang=E> [geraadpleegd op 01/12/2018]
- United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Sudan HRP Prioritized Plan July – December 2019*, 23/09/2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/HRP_Prioritization_Plan.pdf [geraadpleegd op 09/12/2019]
- United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Sudan: Situation Report*, 05/12/2019, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Situation%20Report%20-%20Sudan%20-%20205%20Dec%202019.pdf>
- United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Humanitarian Bulletin Sudan. Issue 09 | 22 – 28 February 2016*, 02/03/2016, https://www.unocha.org/sites/dms/Sudan/Reports/OCHA_Sudan_Weekly_Humanitarian_Bulletin_2016/OCHA_Sudan_Weekly_Humanitarian_Bulletin_Issue_09_%2822_-_28_February_2016%29.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]
- United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Sudan Humanitarian Needs Overview*, 13/03/2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/DRAFT_Sudan_2019_HNO_13Mar20.pdf [geraadpleegd op 05/12/2019]
- United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Humanitarian Response Plan January – December 2019*, 04/2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Sudan_2019_Humanitarian_Response_Plan.pdf [geraadpleegd op 09/12/2019]
- United Nations Office of the High Commissioner for Refugees (UNHCR), *South Sudan – Refugee Statistics*, 30/09/2019, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/71689.pdf> [geraadpleegd op 09/12/2019]
- United Nations Office of the High Commissioner for Refugees (UNHCR), *South Sudan Fact Sheet October 2019*, 10/2019,

https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/UNHCR_South_Sudan_Factsheet_October_2019.pdf
[geraadpleegd op 09/12/2019]

United Nations Office of the High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Acute malnutrition threshold*, s.d.,
<https://emergency.unhcr.org/entry/249075/acute-malnutrition-threshold> [geraadpleegd op 05/12/2019]

United Nations Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on children and armed conflict in the Sudan. S/2017/191*, 06/03/2017, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2017_191.pdf [geraadpleegd op 01/12/2018]

United Nations Security Council (UNSC), *S/PV.8644*, 24/10/2019,
https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_pv_8644.pdf [geraadpleegd op 09/12/2019]

United Nations Security Council (UNSC), *Special report of the Chairperson of the African Union Commission and the secretary-General of the United Nations on the African Union-United Nations Hybrid Operation in Darfur. S/2019/816*, 15/10/2019, <https://undocs.org/pdf?symbol=en/S/2019/816> [geraadpleegd op 09/12/2019]

United States Department of State (USDOS), *2016 Country Reports on Human Rights Practices - Sudan*, 03/03/2017, <https://www.refworld.org/docid/58ec89c54.html> [geraadpleegd op 01/12/2018]

United States Department of State (USDOS), *2017 Country Reports on Human Rights Practices Report - Sudan*, 20/04/2018, <https://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/2017/af/277051.htm> [geraadpleegd op 01/12/2018]

United States Department of State (USDOS), *2018 Trafficking in Persons Report - Sudan*, 28/06/2018,
<http://www.refworld.org/docid/5b3e0a714.html> [geraadpleegd op 01/12/2018]

United States Department of State (USDOS), *Sudan - 2017 Report on International Religious Freedom*, 29/05/2018, <https://www.state.gov/j/drl/rls/irf/2017/af/280792.htm> [geraadpleegd op 01/12/2018]

United States Department of State (USDOS), *Sudan 2018 Human Rights Report*, 13/03/2019,
<https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/Sudan-2018.pdf> [geraadpleegd op 05/12/2019]

USAID, *Sudan: Complex Emergency*, 18/12/2019,
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/12.18.19%20-%20USAID-DCHA%20Sudan%20Complex%20Emergency%20Fact%20Sheet%20%231.pdf> [geraadpleegd op 19/12/2019]

Voice of America (VOA), *Sudan Protest Group Says Two Leaders Arrested*, 02/07/2019,
<https://www.voanews.com/africa/sudan-protest-group-says-two-leaders-arrested> [geraadpleegd op 04/09/2019]

Voice of America (VOA), *Sudan Talks Delayed After Attacks in Nuba Mountains*, 16/10/2019,
<https://www.voanews.com/africa/sudan-talks-delayed-after-attacks-nuba-mountains> [geraadpleegd op 09/12/2019]

Waging Peace, *Risk to individuals from Nuba Mountains in Sudan*, 03/2018, <http://wagingpeace.info/wp-content/uploads/2018/03/waging-peace-report-for-nuba-country-guidance-case-march-2018.pdf> [geraadpleegd op 01/12/2018]

World Food Program (WFP), *WFP Executive Director in breakthrough visit to Yabus in the Blue Nile State following decade of inaccessibility*, 18/12/2019, <https://www.wfp.org/news/wfp-executive-director-breakthrough-visit-yabus-blue-nile-state-following-decade> [geraadpleegd op 19/12/2019]

Xinhua, *One soldier killed, 10 injured as Sudan army repels attack by rebels*, 22/02/2017,
http://www.xinhuanet.com/english/2017-02/22/c_136074584.htm [geraadpleegd op 01/12/2018]

Xinhua, *Sudan issues decree to restructure national security body*, 30/07/2019,
http://www.xinhuanet.com/english/2019-07/30/c_138268173.htm [geraadpleegd op 20/12/2019]